

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ದ್ವಿತೀಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ

ಕಾರ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

(ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆ ಕುರಿತು)

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ - ೧

ಡಾ. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಶ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು
ಮಾನವಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಭಾಗ
ಸರ್ಕಾರಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು, ಹಾಸನ - 573201.

Shahitya Sinchana - 1 [ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ - 1]

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒದಲು, ಬರೆಯಲು ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ 10ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ [A Kannada Text Book for Kannada Mother tongue (Who knows to read and write Kannada) Students of Department of Colligate and Technical Education, Karnataka.]

ಲೇಖಕರು

: ಡಾ. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಶ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು

ಮಾನವಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಭಾಗ

ಸರ್ಕಾರಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು, ಹಾಸನ - 573201.

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : 2021

ಪುಟಗಳು : 131

ಹಕ್ಕುಗಳು - @ : ಲೇಖಕರದು (ಡಾ. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಶ)

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ವಿವರಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:

ಡಾ. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಶ

ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ: 9900832331

ಇಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ: thimmesh83@gmail.com

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಕನ್ನಡ ಕಾರ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ರಚನಾ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ - 2020-21

1.	ಡಾ. ಹಿ ಚಿ ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ವಿಶ್ರಾಂತ ಕುಲಪತಿಗಳು, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ.	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
2.	ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಸಿಡಿಸಿ) ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು
3.	ಡಾ. ಜಿ ಪ್ರಶಾಂತ ನಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕನ್ನಡ ಭಾರತಿ, ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಜ್ಞಾನ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.	ಸದಸ್ಯರು
4.	ಡಾ. ಸಿ ಪಿ ನಾಗರಾಜ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, (ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ), ಎ - ಬ್ಲಾಕ್, 5ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಅರ್ ವಿ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಳೂರು - 560059.	ಸದಸ್ಯರು
5.	ಡಾ. ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.	ಸದಸ್ಯರು
6.	ಡಾ. ಎಲ್ ತಿಮ್ಮೇಶ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಮಾನವಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಭಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು - ಹಾಸನ	ಸದಸ್ಯರು
7.	ಟಿ.ಎಲ್.ರವೀಂದ್ರ, ಹಿರಿಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ವಿಭಾಗ, ಸರ್ಕಾರಿ ಜಿ.ಆರ್.ಐ.ಸಿ.ಪಿ., ಎಸ್ ಜೆ ಪಿ ಆವರಣ, ಶೇಷಾದ್ರಿ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೧	ಸದಸ್ಯರು

ಲೇಖಕರ ಮಾತು

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಪರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಯುವಕರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸೃಜನಶೀಲ ಚಿಂತನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಸರೂಪವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗ ಇವರುಗಳ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳಂತೆ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಶಾಭಾವನೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಂದು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೋರ್ಸ್ ನ್ನಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯ ಗೌರವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳಂತೆ “ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ - 1” ಕಾರ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. “ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ - 1” ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಡಿನ ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವಿವಿಧ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಭಾಷಾಬಳಕೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಳ ವಿಧಾನದ ಮುಖಾಂತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಬೋಧಿಸಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗುವಂತೆ ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗುರುತರವಾದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ರಚನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹಾಸನದ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಮಾನವಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಭಾಗದ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ **ಡಾ. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಶ** ಇವರಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಆಯುಕ್ತರಾದ **ಶ್ರೀ ಪ್ರದೀಪ್, ಪಿ. ಭಾ.ಆ.ಸೇ** ಇವರು ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು, ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸರಳ ವಿಧಾನದ ಮುಖಾಂತರ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಹೈತೋರ್ವಕವಾದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ರಚನೆಯ ಸಲಹಾಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಮಿತಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಶ್ರಾಂತ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ

ಡಾ. ಹಿ. ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ (ಸಿಡಿಸಿ) **ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ** ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ **ಡಾ. ಸಿ. ಪಿ ನಾಗರಾಜ**, ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕನ್ನಡ ಭಾರತೀಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ **ಡಾ. ಪ್ರಶಾಂತ ಜಿ ನಾಯಕ**, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ **ಡಾ. ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ**, ಹಾಸನದ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ **ಡಾ. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಶ** ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಜಿ ಆರ್ ಐ ಪಿ ಸಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ವಿಭಾಗದ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಾದ **ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಲ್. ರವೀಂದ್ರ** ಇವರುಗಳು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡಿದಂತಹ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು, ಕಾರ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮಾದರಿಯ ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣೀಭೂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದರ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನೀಡಿದಂತಹ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸದರಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು **ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಸಿಡಿಸಿ) ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ** ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಕ್ರಮಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದಂತಹ **ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ (ಸಿಡಿಸಿ) ಶ್ರೀ ಗೊನ್ನಾಲ್ವಿಸ್** ಇವರೆಲ್ಲರೊಳಗೆ ನಾನು ಹೃದಯಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ

ಏಪ್ರಿಲ್, 2021.

ಡಾ. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಶ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು
ಮಾನವಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಭಾಗ
ಸರ್ಕಾರಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು, ಹಾಸನ - 573201.
ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ: 9900832331
ಇಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ: thimmesh83@gmail.com

ದ್ವಿತೀಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

(ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆ ಕುರಿತು)

Course Code	20KA21T	Semester : II	Course Group - AU
Course Title	ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ - ೧	Category : PC	Lecture Course
No. of Credits	2	Type of Course	CIE Marks : 50
Total Contact Hours	2 Hrs Per Week 26Hrs Per Semester	Prerequisites Teaching Scheme (L:T:P)= 2:0:0	SEE Marks : Nil

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ - ೧ (ಕಾರ್ಯಪುಸ್ತಕ) (20KA21T)

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪರಿವಿಡಿ	ಬೋಧನಾ ಅವಧಿ
1. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ	01 ಗಂಟೆ
2. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚರಿತ್ರೆ	01 ಗಂಟೆ
3. ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಪಂಪ ಪೂರ್ವ ಯುಗ	
ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ರಾಜಾಶ್ರಯ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ	03 ಗಂಟೆ
4. ಪಂಪ / ಚಂಪೂ ಯುಗದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆ	
ಆದಿಕವಿ ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಪೊನ್ನ, ಜನ್ನ, ಒಂದನೇ ನಾಗವರ್ಮ ಮತ್ತು ನಾಗಚಂದ್ರ 10 ಮತ್ತು 11ನೇ ಶತಮಾನದ ಸಮಕಾಲೀನ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳು	04 ಗಂಟೆ
5. ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ - ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ / ಬಸವ ಯುಗ	
ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಮಹತ್ವ ಪ್ರಮುಖ ವಚನಕಾರರು, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಕಾಯಕ ತತ್ವ	04 ಗಂಟೆ

<p>6. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಯುಗ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತರೆ ರೂಪಗಳು</p>	
<p>ರಗಳೆ - ಹರಿಹರ, ಷಟ್ಪದಿ - ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಮತ್ತು ರಾಘವಾಂಕ ಸಾಂಗತ್ಯ - ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ,</p>	<p>04 ಗಂಟೆ</p>
<p>7. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ / ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಪುರಂದರದಾಸರು, ಕನಕದಾಸರು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕೀರ್ತನೆಕಾರರು</p>	<p>02 ಗಂಟೆ</p>
<p>8. ಇತರೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ತ್ರಿಪದಿ - ಸರ್ವಜ್ಞ, ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ತತ್ತ್ವಪದಗಳು - ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರು</p>	<p>04 ಗಂಟೆ</p>
<p>9. ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಚಿಹೊನ್ನಮ್ಮ, ಆಧುನಿಕ ಪೂರ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಕೆಂಪುನಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಮುದ್ದಣ</p>	<p>02 ಗಂಟೆ</p>
<p>10. ಹಳೆಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಒಂದು ಅವಲೋಕನ</p>	<p>01 ಗಂಟೆ</p>
<p style="text-align: right;">ಒಟ್ಟು ಬೋಧನಾ ಅವಧಿ 26 ಗಂಟೆಗಳು</p>	<p>26 ಗಂಟೆ</p>

“ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ -1” ಈ ಕಾರ್ಯಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು :

1. ಈ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸ ಈ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಬೋಧಿಸಬೇಕು.
2. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ (ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿದ) ಈ ಕಾರ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬೋಧನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪಾಠದ ನಂತರದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
3. ಕಾಲೇಜು ಹಂತದ ನಿರಂತರ ಆಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಈ ವಿಷಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಅಂತ್ಯದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
4. ನಿರಂತರ ಆಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರತಿ ಪಾಠ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳ ಬೋಧನೆಯ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.
5. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೋಧನೆಯ ಈ ಕಾರ್ಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಕಾರ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಂತೆ (ಲ್ಯಾಬ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ ನಂತೆ) ಬಳಸಬೇಕು. ಬೋಧನೆಯ ನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.
6. ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಅಂತ್ಯದ ನಂತರ ಈ ಕಾರ್ಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರದ ಸಮೇತ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು / ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲು ಸಹಿಯೊಂದಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರನ್ನು ನೇರ ಹೊಣೆಗಾರರನ್ನಾಗಿಸುವುದು.
7. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒದಲು, ಬರೆಯಲು ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ 10ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ

ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು "ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ - 1" ಈ ಕಾರ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

8. ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆಂದು ರೂಪಿತವಾಗಿರುವ "ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ - 1" ಈ ಕಾರ್ಯ ಪುಸ್ತಕದ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
9. ನಿರಂತರ ಆಂತರಿಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಪರಿಷ್ಕಾ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಈಗಾಗಲೇ ತನ್ನ ವೆಬ್ ಸೈಟ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ C - 20 ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ವಿಷಯ : ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ ಭಾಗ - ೧

ವಿಷಯ ಸಂಕೇತ : 20KA21T

ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ/ನಿಯ ಹೆಸರು:

ವಿಭಾಗದ ಹೆಸರು:

ಕಾಲೇಜಿನ ಹೆಸರು:.....

20.....- ನೇ ಸಾಲಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರ/ ಕುಮಾರಿ

ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಎರಡನೇ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್
..... ವಿಭಾಗದ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ 2020ರ C - 20
ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ “ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಂಚನ ಭಾಗ-1” ಇದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು
ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿಯ
ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಕಾಲೇಜು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಸಿದ ನಿರಂತರ ಆಂತರಿಕ
ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಗರಿಷ್ಠ 50 ಅಂಕಗಳಿಗೆ:
(ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ:) ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು
ಈ ಮೂಲಕ ದೃಢೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದಿನಾಂಕ:

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು / ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳ
ಸಹಿ ಮತ್ತು ಮೊಹರು

ಅಧ್ಯಾಯ - ಒಂದು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು

ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ

'ಮನುಜಮತ, ವಿಶ್ವಪಥ, ಸರ್ವೋದಯ, ಸಮನ್ವಯ,ಪೂರ್ಣದೃಷ್ಟಿ - ಈ ಪಂಚಮಂತ್ರ ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.ಅಂದರೆ, ನಮಗೆ ಇನ್ನು ಬೇಕಾದುದು ಆ ಮತ ಈ ಮತ ಅಲ್ಲ; ಮನುಜಮತ. ಆ ಪಥ, ಈ ಪಥ ಅಲ್ಲ; ವಿಶ್ವಪಥ. ಆ ಒಬ್ಬರ ಈ ಒಬ್ಬರ ಉದಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ; ಸರ್ವರ ಸರ್ವಸ್ವರದ ಉದಯ. ಪರಸ್ಪರ ವಿಮುಖವಾಗಿ ಸಿಡಿದು ಹೋಗುವುದಲ್ಲ; ಸಮನ್ವಯಗೊಳ್ಳುವುದು.ಮಿತಮತದ ಆಂಶಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ; ಭೌತಿಕ, ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಎಂಬ ಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ; ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಗವದ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣುವ ಪೂರ್ಣದೃಷ್ಟಿ.'

- ಕುವೆಂಪು.

ಅಧ್ಯಾಯ - ಒಂದು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ:

ಭಾರತ ದೇಶದ ಐದು ಪ್ರಮುಖ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಆರನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವು ಕೂಡ ಹೌದು. 1973 ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು **ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ** ಎಂದಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಮೊದಲ ಸೃಷ್ಟಿ (ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ) ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. 1956 ರಲ್ಲಿ ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. "ಕರ್ನಾಟಕ" ಎಂಬ ಹೆಸರು ಅನೇಕ ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಒಪ್ಪಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ದಾಖಲೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ "**ಕರು+ನಾಡು**" ಎಂಬುದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಕರು ನಾಡು ಎಂದರೆ "**ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನ ನಾಡು**", "**ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶ**" ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ಎತ್ತರ 1500 ಆಡಿ ಎತ್ತರ ಇದ್ದು ಇದು ಭಾರತದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರವುಳ್ಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. 2011 ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ, 6 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಹತ್ತು ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಒಂದು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಾತ್ರ 1.30 ಕೋಟಿಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನಗರ. ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ, ಮಂಗಳೂರು, ದಾವಣಗೆರೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಕಲಬುರಗಿ, ವಿಜಯಪುರ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ! ಪೂರ್ವ ಶಿಲಾಯುಗದಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನತೆಯಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕವು ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಪ್ರಬಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಬೀಡಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿರುವ ಅನೇಕ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಕವಿಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಚಳವಳಿಗಳು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು (ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕವು ಭಾರತದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಪರಂಪರೆಗಳಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತ ಶೈಲಿಗೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಚರಿತ್ರೆಯು ಪೂರ್ವ ಶಿಲಾಯುಗದಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭೂ ಶೋಧನೆಯಿಂದ ದೊರೆತಿರುವ ಕೈ-ಕೊಡಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಡುಗತ್ತಿಗಳು (ಶಿಲೆಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ) ಪೂರ್ವ ಶಿಲಾಯುಗದ 'ಕೈ-ಕೊಡಲಿ' ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಇರುವಿಕೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ನೂತನ ಶಿಲಾಯುಗ ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ಶಿಲಾಯುಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರುಹುಗಳು ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿವೆ. ಹರಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಭೂ ಶೋಧನೆಯಿಂದ ದೊರೆತಿರುವ ಚಿನ್ನವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಣಿಗಳಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ವಿಚಾರದಿಂದ ವಿದ್ವಾಂಸರು **ಕ್ರಿ.ಪೂ.2000ದಲ್ಲೆ** ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಸಿಂಧೂ ಕಣಿವೆ ನಾಗರಿಕತೆ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧಗಳಿದ್ದವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿ. ಪೂ. 200ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಹುಪಾಲು ಭಾಗ **ಸಾಮ್ರಾಟ್ ಅಶೋಕನ "ಮೌರ್ಯ" ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ** ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ತದನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ **ಶಾತವಾಹನರು** ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಹುಪಾಲು ಭಾಗವನ್ನಾಳಿದರು. ಶಾತವಾಹನರ ಅವನತಿಯು ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ (ಕನ್ನಡ) ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಾದ **"ಕದಂಬ"** ಮತ್ತು **"ಪಶ್ಚಿಮ ಗಂಗ"** ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಉಗಮಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು. **ಕದಂಬ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಮಯೂರ ವರ್ಮನಿಂದ** ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದರ ರಾಜಧಾನಿ ಬನವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ತಲಕಾಡು ಪಶ್ಚಿಮ **ಗಂಗ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ** ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವು. **ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ** ಮತ್ತು ಬನವಾಸಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಐದನೆಯ ಶತಮಾನದ ತಾಮ್ರದ ನಾಣ್ಯವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು ಮತ್ತು ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಉಚ್ಚಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದವು. ಇದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಶೈಲಿಗಳ ಉದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದ ದೇಗುಲಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ವೇಸರ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. 14ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ **"ಹರಿಹರ"** ಮತ್ತು **"ಬುಕ್ಕರಾಯ"** ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತುಂಗಾ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. **"ಹಂಪಿ"** ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪತನ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದಿತು. **ಬಹಮನಿ ಸುಲ್ತಾನರ** ಪತನಾನಂತರ ವಿಜಯಪುರದ ಸುಲ್ತಾನರು ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು, ದಖನ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಳಿದರು. ಬಹಮನಿ ಮತ್ತು **ವಿಜಯಪುರದ ಸುಲ್ತಾನರು** ಉರ್ದು ಹಾಗೂ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಇಂಡೋ-ಸಾರ್ಸೆನಿಕ್ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ತದನಂತರದ ತನ್ನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು **ಹೈದರಾಬಾದಿನ ನಿಜಾಮರು**, ಬ್ರಿಟೀಷರು ಹಾಗೂ ಅನ್ಯ ರಾಜರು ಆಳಿದರು. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ **ಮೈಸೂರು ರಾಜಮನೆತನದವರು** (ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮಂತರಸರು) ಕೆಲಕಾಲ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎರಡನೆಯ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅವರ ಮರಣಾನಂತರ ಮೈಸೂರಿನ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದ **ಹೈದರ್ ಅಲಿಯು** ಆಡಳಿತವನ್ನು ತೆಕ್ಕಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ಹೈದರ್ ಅಲಿಯ ನಿಧನಾನಂತರ, ಅವನ ಪುತ್ರನಾದ **ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನು** ಮೈಸೂರನ್ನು ಆಳಿದನು.

ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಬ್ರಿಟೀಷರ "ದತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ" ರಾಜನೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ಮುಂತಾದವರು 1830ರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1857ರ ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಸುಮಾರು 3 ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬ್ರಿಟೀಷರ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆಯೆದ್ದರು. ತದನಂತರ ಸೂಪ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಸುರಪುರ, ನರಗುಂದ ಹಾಗೂ ದಾಂಡೇಲಿ ಹೀಗೆ ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದಂಗೆಗಳು ನಡೆಯಿತು. 1857ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಂಗೆಗಳನ್ನು ಮುಂಡರಗಿ ಭೀಮರಾವ್, ಭಾಸ್ಕರ ರಾವ್ ಭಾವೆ, ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು, ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕ ಮುಂತಾದವರು ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. 19ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯು ತೀವ್ರವಾಯಿತು. ಕಾರ್ನಾಡ ಸದಾಶಿವರಾವ್, ಆಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು, ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ, ನಿಟ್ಟೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಮುಂತಾದವರು ೨೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದವರೆಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. 1947 ರವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರು ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಘಟನೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದವು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಉದಯ

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಭಾರತದ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಸೇರಿತು. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಾದ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ "ರಾಜಪ್ರಮುಖ"ರಾದರು. ಈ ಮನೆತನದ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಲೂ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಏಕೀಕರಣ ಚಳವಳಿಯ ಬಹುಕಾಲದ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನವೆಂಬರ್ 1, 1956 ರಂದು ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ ರಚನಾ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಗು ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಲ ಮದರಾಸು, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಮತ್ತು ಬಾಂಬೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕನ್ನಡ-ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸೇರಿಸಿ ಏಕೀಕೃತ "ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು" ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ನವೆಂಬರ್ 1 1973 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಪುನರ್ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯು ಒಂದು ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳ ಪರಂಪರೆಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿದೆ. ಆದಿಕವಿ ಪಂಪ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಜನ್ನ, ರಾಘವಾಂಕ, ಹರಿಹರ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ, ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ ಮೊದಲಾದವರು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕವಿಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬರೆದಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಪಂಪ, ರನ್ನ ಮತ್ತು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಇವರುಗಳು ಬರೆದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು

ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಜಾಗತಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬಸವಣ್ಣ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ ಇವರುಗಳು ಕಾಯಕವನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯರಂತೆ ಬದುಕಿ ಅದ್ಭುತ ವೈಚಾರಿಕ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಳ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಜನರ ಆಡು ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ವೈಚಾರಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜನರ ತಪ್ಪು-ಒಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕನಕದಾಸರು ಮತ್ತು ಪುರಂದರದಾಸರು. ಸಮಾಜದ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದರು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಕಂಡ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿ 'ಸರ್ವಜ್ಞ' ನಿಗೂ ಕೂಡ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳೆಂದರೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕೀರ್ತನೆಗಳು. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಕಾರಣ ಇವರು ಬಳಸಿದ ಭಾಷೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬದುಕಿನ ಅನಾವರಣ, ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ತಲುಪಿಸಿದರು.

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂದು ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಒಟ್ಟು ಎಂಟು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಕುವೆಂಪು, ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಆ. ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು, ಡಿ. ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರು, ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್, ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ, ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್, ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ಎಸ್. ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ, ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ, ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ ಮೊದಲಾದವರು ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಬರಹಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಂವೇದನೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ರಚನೆಗೊಂಡಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು :

ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಕರ್ನಾಟಕವು ಭಾರತ ದೇಶದ ಎಷ್ಟನೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ?
 1. ಐದನೇ
 2. ಎಂಟನೇ
 3. ಆರನೇ
 4. ಏಳನೇ
2. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ?
 1. 6
 2. 8
 3. 10
 4. 5
2. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು?
 1. 1950
 2. 1956
 3. 1971
 4. 1973
3. ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಆಳಿದ ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ ಯಾರು?
 1. ಇಮ್ಮಡಿ ಪುಲಕೇಶಿ
 2. ಹರ್ಷವರ್ಧನ
 3. ಅಶೋಕ
 4. ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ
4. ಮಯೂರವರ್ಮನು ಯಾವ ರಾಜವಂಶದ ರಾಜನಾಗಿದ್ದನು?
 1. ಶಾತವಾಹನರು
 2. ಕದಂಬರು
 3. ಗಂಗರು
 4. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು
5. ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಶಿಲಾಶಾಸನ ಯಾವುದು?
 1. ಕಪ್ಪೆ ಅರೆಭಟ್ಟನ ಶಿಲಾಶಾಸನ
 2. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಶಿಲಾ ಸನ
 3. ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಿಲಾಶಾಸನ
 4. ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು ಶಿಲಾಶಾಸನ
6. ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿ ಯಾವುದಾಗಿತ್ತು?
 1. ಹಂಪೆ

2. ಬನವಾಸಿ

3. ಬೇಲೂರು

4. ತಲಕಾಡು

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ?

ಉತ್ತರ:

.....

೨. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು ?

ಉತ್ತರ:

.....

೩. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಆಳಿದ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜವಂಶಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

.....

4 ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹನೀಯರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ ?

ಉತ್ತರ:

.....

5. ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

.....

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ(ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಉದಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

೨. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದ ರಾಜವಂಶಗಳ ಕೊಡುಗೆಯೇನು? ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಅಧ್ಯಾಯ - ಎರಡು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚರಿತ್ರೆ

" ನಡೆವವರು ಎಡವದೆ ಕುಳಿತವರು ಎಡವುತ್ತಾರೆಯೆ?"

-ರಾಘವಾಂಕ.

ಅಧ್ಯಾಯ - ಎರಡು

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚರಿತ್ರೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳು:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದವರೆಗೆ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದೊಡನೆ ಸಮೀಕರಿಸಿ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಒಂದೊಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರತಿ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 4 ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಂಗಡನೆಯು ಅಂತಿಮವಾದದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಹಲವಾರು ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಣಿತರು ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉದ್ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳೆಂದರೆ,

೧. ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ
೨. ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ
೩. ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ
೪. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ

೧. ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ

ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಆದಿಕವಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಯೆಂದು ಹೆಸರಾದ ಪಂಪನವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ 'ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ'ವು ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ 'ಲಕ್ಷಣ ಗ್ರಂಥ'ವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು 'ಪಂಪ ಪೂರ್ವ ಯುಗದ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಪಂಪನು ತನ್ನ ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗಳಾದ 'ಆದಿಪುರಾಣ' ಮತ್ತು 'ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ' ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ "ಮುನ್ನಿನ ಕಬ್ಬು ಮನ್ನೆಲ್ಲಮಂ ಇಕ್ಕಿ ಮೆಟ್ಟಿದವು ಸಮಸ್ತ ಭಾರತಮಂ ಮುಂ ಪೇಳ್ವದ ಕವೀಶ್ವರರಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ಈ ಮಾತು ಆದಿಕವಿ

ಪಂಪನಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ . ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವೆಂದರೆ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರನು ಕನ್ನಡದ ಕವಿಗಳನ್ನು “ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಚಿಂತನಾಚಾರ್ಯರು” ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಪಂಪ ಪೂರ್ವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯು ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಎಂಟನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಗುಣನಂದಿ, ಗುಣವರ್ಮ ಇವರುಗಳು ಪಂಪನಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕವಿಗಳು ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪಂಪ ಪೂರ್ವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು, ಗ್ರಂಥ ರಚನೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು ಎಂದು ದಾಖಲೆಗಳ ಸಮೇತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

೧. ಹಳೆಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ

ಹಳೆಗನ್ನಡ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳಾದ ಪಂಪ ಮತ್ತು ಪೊನ್ನ, ರನ್ನ ಮತ್ತು ಜನ್ನ ಇವರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನು ಚಾಲುಕ್ಯರ ಅರಿಕೇಸರಿ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 'ಕವಿಯು' ಮತ್ತು 'ಕಲಿಯು' ಆಗಿದ್ದನು. ಪಂಪನ ಆದಿಪುರಾಣವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಅಲೌಕಿಕ ಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದು, ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಲೌಕಿಕ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಪಂಪನ ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಮಹರ್ಷಿ ವ್ಯಾಸರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮಹಾಭಾರತ ಆಕರ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದಿಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಜಿನಸೇನಾಚಾರ್ಯರ ಪೂರ್ವಪುರಾಣ ಆಕರ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಜೈನಕವಿಯಾದ ಪೊನ್ನನು ಪ್ರಮುಖನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯದ (ಗದಾಯುದ್ಧದ) ಮುಖಾಂತರ ಕವಿ ರನ್ನ 'ಶಕ್ತಿ ಕವಿ'ಯಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇಡೀ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಸಿಂಹಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ರನ್ನನ ಕೃತಿಯ ಕಾಣಬಹುದು. ಕವಿ ಪಂಪನ ಹಾಗೆ ರನ್ನನ ಅಜಿತನಾಥಪುರಾಣವು ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ 'ಒಂದನೇ ನಾಗವರ್ಮ' 'ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ' ಮತ್ತು 'ಛಂದೋಬುದ್ಧಿ' ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀಧರಾಚಾರ್ಯನ ಜಾತಕತಿಲಕ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳರ ಸಾಮ್ರಾಟ ಒಂದನೇ ವೀರಬಲ್ಲಾಳನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ 'ನಾಗಚಂದ್ರ' ರಾಮ ಚಂದ್ರ ಚರಿತಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪುರಾಣ ಎಂಬ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಈ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾವ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

೨. ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಕಾಲಘಟ್ಟವು ಸುಮಾರು 12ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಗದ್ಯ-ಪದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ, ಷಟ್ಪದಿ, ರಗಳೆ, ತ್ರಿಪದಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಗತ್ಯ, ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತತ್ವ ಪದಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆಯ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜಗತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದಾಗಿವೆ. ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಮೊದಲೊಂಡು ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರ ಕಾಲದವರೆಗಿನ (ಮುದ್ದಣನವರಿಗೆ) ಅಂದರೆ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆರಂಭದ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ವಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಬಂಧ, ಬದುಕಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ, ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಅಲೌಕಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಬಂಧನ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿ, ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯವು ರಚನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ದೇಶೀ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

೪. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು 'ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ' ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ರೂಢಿಗತವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಇಡೀ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ತಿರುವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಕವಿಗಳು ಪಂಡಿತರು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಸದಾದ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಭಾವವು ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಗಾಢವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು' ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಮೆರುಗನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಮತ್ತು ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ, ಶಾಂತಕವಿ, ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಕುವೆಂಪು, ಪ್ರ.ತಿ.ನ., ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಕೆ ಎಸ್ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಾದವರು ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ನಾಟಕಗಳು, ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು, ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಮರ್ಶಾ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪ್ರಬಂಧ ಎಂದು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗತೊಡಗಿತು.

ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆನಂತರ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮಾರ್ಕ್ಸವಾದಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಂಚಲನವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿತು. ತ.ರಾ.ಸು., ಟಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಣಯ್ಯ, ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟಿಮನಿ, ನಿರಂಜನ, ಅ.ನ.ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಈ ಮೊದಲಾದವರು ಪ್ರಮುಖ ಬರಹಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತದನಂತರ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬೇರೆಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯು ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್ ಮತ್ತು ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಅವನ ಪರಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಬಲವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ಯು.

ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ, ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್, ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ, ಲಂಕೇಶ್, ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ ಮೊದಲಾದ ಬರಹಗಾರರು ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕಗಳು, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಬರಹಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರೆದು, ಹೊಸದಾದ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಆಲೋಚನಾ ಮಾದರಿಯಿಂದ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮಹಿಳಾಸಾಹಿತ್ಯಗಳು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಲ್ಯಾಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ, ಜಾತಿ-ಧರ್ಮ-ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆ, ಸಮಾಜದ ಅಂಕುಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಮಾಜವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಲು ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗತೊಡಗಿತು. ಕವಿ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ, ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ, ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ಬೋಳುವಾರು ಮಹಮದ್, ಕುಂ. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ, ತ್ರಿವೇಣಿ, ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ, ಬಿ ಟಿ ಲಲಿತಾ ನಾಯಕ್, ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ, ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಹನುಮಂತಯ್ಯ, ರಂಜಾನ್ ದರ್ಗಾ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಬೆಟ್ಟದೂರ, ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕರ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ :

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಕೆಲವೇ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಚಿರಂತನವಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಹಾಗೂ ನಾಡಿನ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಜನಸಮುದಾಯವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಿ.ಐ.ಎಲ್. ಮತ್ತು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಸಮಿತಿಯು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಕಾರಣ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ದಾಖಲಾದ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆ ರೂಪದ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಒಂದುವರೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ ಪುರಾತನ / ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ತಲೆತಲೆಮಾರುಗಳ ಜನರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಮೌಲಿಕ ಪರಂಪರೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯು ಸ್ವೋಪಜ್ಞವಾಗಿದ್ದು, ಬೇರೆ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರಬಾರದು. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬೇಕು. ಆಗಮಾತ್ರ ಅಂತಹ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯು ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದು ಜಗತ್ತಿನ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲುಸ್ತರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು:

ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

1. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ?

(ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ)

1. 3
2. 4
3. 5
4. 7

2. ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಕಾಲಘಟ್ಟವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

1. ಶಾಸನ ಕನ್ನಡ
2. ಹಳಗನ್ನಡ
3. ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ
4. ಮೂಲ ಕನ್ನಡ

3. ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ 'ಲಕ್ಷಣ ಗ್ರಂಥ' ಯಾವುದು?

1. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ
2. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ
3. ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ
4. ಆದಿಪುರಾಣ

4. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?.

1. ಶ್ರೀವಿಜಯ
2. ಅಮೋಘವರ್ಷ ನೃಪತುಂಗ
3. ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರು
4. ದುರ್ಗಸಿಂಹ

5. ಜಾತ ತಿಲಕ ಗ್ರಂಥದ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?.

1. ಶ್ರೀಧರಾಚಾರ್ಯ
2. ಸಿಂಗರಾರ್ಯ
3. ತಿರುಮಲಾರ್ಯ
4. ನಾಗವರ್ಮ ಆಚಾರ್ಯ

6. ರಾಮಚಂದ್ರ ಚರಿತ ಪುರಾಣದ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?

1. ಒಂದನೇ ನಾಗಚಂದ್ರ
2. ಎರಡನೇ ನಾಗಚಂದ್ರ
3. ಮೂರನೇ ನಾಗಚಂದ್ರ

4. ನಾಲ್ಕನೇ ನಾಗಚಂದ್ರ

7. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೀತೆಗಳು ಕವನಸಂಕಲನದ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?

1. ತೀ.ನಂ.ಶ್ರೀ.
2. ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ.
3. ಕುವೆಂಪು
4. ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್

8. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು..... ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ.

1. ನೂತನ ಭಾಷೆ
2. ವೇದಗಳ ಭಾಷೆ
3. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ
4. ಶಾಸನ ಭಾಷೆ

9. ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಶಿಲಾಶಾಸನ ಯಾವುದು?

1. ಕಪ್ಪೆ ಅರೆಭಟ್ಟನ ಶಿಲಾಶಾಸನ
2. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಶಿಲಾಶಾಸನ
3. ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಿಲಾಶಾಸನ
4. ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು ಶಿಲಾಶಾಸನ

10. ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

1. ಶಾಸನ ಭಾಷೆ
2. ಶಾಸನ ಪೂರ್ವ ಭಾಷೆ
3. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆ
4. ನಾಗರೀಕತೆಗಳ ಕಾಲದ ಭಾಷೆ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

1. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ?

ಉತ್ತರ:

2. ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಿಲಾಶಾಸನ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ?

ಉತ್ತರ:

3. ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಎಂತಹ ಭಾಷೆಯೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ:

.....
4. ಹಳೆಗನ್ನಡ ಕಾಲದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ:
.....
.....

5. ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಏನೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ:
.....
.....

6. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ?

ಉತ್ತರ:
.....

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ(ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರ:
.....
.....
.....
.....
.....

2. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ?..

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

3. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಅಧ್ಯಾಯ - ಮೂರು

ಹಳೆಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಪಂಪ ಪೂರ್ವ ಯುಗ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪೂರ್ವ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪರಿಚಯ:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯು **ಸುಮಾರು 2500 ವರ್ಷಗಳ** ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. '**ಕನ್ನಡ**' **ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ**. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಒರಿಸ್ಸಾ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತೆಲಂಗಾಣ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಗೋವಾ ಮತ್ತು ಅರಬ್ಬಿ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಭಾಷೆಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು **ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಮಹತ್ವ**ವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರದೊಂದಿಗೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ **ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ**. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನ 5000 ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ.

ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದಾಗಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಜನರನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ದೊರೆತಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಕನ್ನಡ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳ ಹುಟ್ಟು, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಸ್ತಾರ ಕುರಿತಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿಯೂ ಗೊಂದಲವಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ನಿಖರವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇಂತಹ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷೆ ಹುಟ್ಟಿತು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಲೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 450ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನದವರೆಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದಾಗಿ ಭಾಷೆಯ ಹುಟ್ಟಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಪ್ರಾಚೀನವಾದದ್ದು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಉಗಮದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವದ ಸಾಹಿತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಜಗತ್ತಿನ ಕೆಲವೇ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತಸದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಹಲವಾರು ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಶಬ್ದ 'ಕಮ್ಮಿತ್ತುನಾಡು' ಅಥವಾ 'ಕರುನಾಡು' (ಕರು + ನಾಡು) ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಾಕರಣ ತಜ್ಞ ಕೇಶಿರಾಜನು ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಕರ್ಣಾಟ(ಕ) ಎಂಬ ಶಬ್ದದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಕಮ್ಮಿತ್ತುನಾಡು ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಿಘಂಟನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಫರ್ಡಿನೆಂಡ್ ಕಿಟೆಲ್, ಬಿ ಎಲ್ ರೈಸ್, ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ವೆಲ್ ಮೊದಲಾದವರು ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಕರುನಾಡು (ಕರ್ + ನಾಡು) ಎಂಬ ಸಮಾಸದಿಂದ ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಮ್ಮಿತ್ತುನಾಡು ಎಂಬುದು ದೇಶಿಯ ಪದವಾಗಿದ್ದು, ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿದ್ದ ನಾಡು ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನ ನಾಡು, ಎತ್ತರವಾದ ನಾಡು, ವಿಶಾಲವಾದ ನಾಡು ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವದ ಮೂರನೇ ಶತಮಾನದ ಅಶೋಕನ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನತೆ ಮತ್ತು ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನದ ಪೂರ್ವ ಇತಿಹಾಸ

ಕ್ರಿಸ್ತ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೂ, ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯವಾಗುವುದು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 450ರ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಲೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಿಲಾಶಾಸನದಲ್ಲಿ. ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 450ರ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಪ್ರೌಢವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಎಂದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಿಲಾಶಾಸನ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಯು ಬರವಣಿಗೆಯ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹಲವಾರು ಶಾಸನಗಳು ಪ್ರಾಕೃತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ದೊರೆತರೆ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತ ಶಾಸನವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಾದ ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತ ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಶತಮಾನದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರಹಸನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಎರಡನೇ ಶತಮಾನದ ತಮಿಳು ಗ್ರಂಥ ಶಿಲಪ್ಪದಿಕಾರಂ ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಆಧಾರಗಳಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕದ ಮೊದಲ ಭಾಗದಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವೆಂಬಂತೆ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡದ ಲಕ್ಷಣ ಗ್ರಂಥ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ, ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಮತ್ತು ನುಡಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮ್ರಾಟ್ ಅಶೋಕನ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿಯ ಶಿಲಾಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಇಸಿಲ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಶಾತವಾಹನರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿರುವ ನಾಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ.

ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಿಲಾಶಾಸನ ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 450

ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಿಲಾಶಾಸನವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದಾಖಲೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನವು ಒಂದು ಶಿಲಾಶಾಸನವಾಗಿದೆ. **ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿದ್ದು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 450ರ** ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕದಂಬರ ಕಾಲದ ಶಾಸನವಾಗಿದೆ. ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲವ ಸಾಮ್ರಾಟರೊಡನೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಂತಹ ವಿಜಯ ಎಂಬ ಅರಸನಿಗೆ ಕದಂಬರ ಮೃಗೇಶ ಮತ್ತು ನಾಗೇಂದ್ರ ಎಂಬುವವರು **ಬಾಳ್ಗು ಅಂದರೆ ಅವನು ಬಳಸಿದ ಖಡ್ಗಕ್ಕೆ** ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಗೌರವ ಎಂಬ ವಿಷಯವೇ ಈ ಶಾಸನದ ಪ್ರಧಾನ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ 16 ಸಾಲುಗಳಿದ್ದು ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಾದಾಮಿಯ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶಿಲಾಶಾಸನವು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಾಸನವಾಗಿದೆ. ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ **ತ್ರಿಪದಿ ರೂಪದ** ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ **ಕಪ್ಪೆ ಅರಭಟ್ಟನ** ಸ್ವಭಾವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಹ ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವ ವಾಕ್ಯವಾದ,

“ಸಾಧುಂಗೆ ಸಾಧು ಮಾಧುಯಂಗೆ ಮಾಧುಯಂ,

ಬಾಧಿಪ್ಪ ಕಲಿಗೆ ಕಲಿಯುಗ ವಿಪರೀತನ್,

ಮಾಧವನೀತನ್ ಪೇನಲ್ಲ.”

ಎಂಬುದನ್ನು ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಮ್ಮಟಕಲ್ಲು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ **ತಮ್ಮಟಕಲ್ಲು ಶಾಸನ ಎಪಿಗ್ರಾಫಿಯಾ** ಕರ್ನಾಟಕ ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿರುವ 42 ಮತ್ತು 43ನೇ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ವೀರಗಲ್ಲಾಗಿದ್ದು ಶಾಸನವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಶಾಸನದ ಕಾಲಘಟ್ಟವನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 500 ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದ ಅಂಶವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಟಕಲ್ಲು ಶಾಸನವು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳವಾದ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಗೊಮ್ಮಟನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಶಾಸನಗಳ ಕಾಲಘಟ್ಟವನ್ನು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 650 ರಿಂದ 700 ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನಗಳು ಜೈನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಜೈನ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ, ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರ ತಪಸ್ಸು, ದೇಹತ್ಯಾಗ, ತಮ್ಮ ಸಹನಶೀಲತೆಯಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತಾಗಿದ್ದು ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳಿಂದ ಶಾಸನ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲಿನ ಶಾಸನವೂ ಸಹ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಶಿಲಾಶಾಸನ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಪಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಗಳು:

ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಧರ್ಮವೇ ಜೀವನದ ಉಸಿರಂದು ಹೇಳಲಾದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಕಾವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಎಂದರೆ ನಾವು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಈ ಮಾತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆಗಳಿಗೂ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಲಕ್ಷಣ ಎಂದು ಗಟ್ಟಿ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಮನೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾಡಿನ ಜನರು ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ಕರೆಯುವ **ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ** “ಕಸವರ ವೆಂಬುದು ನೆರೇಳ್ಗೆ ಸೈರಿಸಲಾಪೊಡೆ ಪರ ವಿಚಾರಮಂ ಧರ್ಮಮಂ” ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಜನರ ನಿಜವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯ ಇರುವುದು ಪರರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಾಳುವುದರಲ್ಲಿ, ಎಂಬಂತಹ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಧರ್ಮಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣೀಭೂತವಾಗಿವೆ. **ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ, ಜೈನ ಧರ್ಮ, ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ, ವೈದಿಕ ಧರ್ಮ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತ್ತು ಇಸ್ಲಾಂ (ಸೂಫಿ) ಧರ್ಮ** ಎಂದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವ:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳು ಅಪಾರವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿವೆ. ಮಹಾಭಾರತ ರಚಿಸಿದ ವ್ಯಾಸರು, ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಭಾರತದ ಆದಿಕವಿ ಮಹರ್ಷಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟನಾರಾಯಣ, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ ಉತ್ತಮವಾದ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಕವಿ ಬಾಣ, ಜೈನ ಕೃತಿಯಾದ ಪೂರ್ವಪುರಾಣ ಇದರ ಕರ್ತೃ ಜಿನಸೇನಾಚಾರ್ಯರಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತರ ಪುರಾಣದ ಕರ್ತೃ ಜಿನಸೇನಾಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯ ಗುಣಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರು, ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಕವಿ ವಿಮಲಸೂರಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ರವಿಷೇಣನ ಕೃತಿಯಾದ ಪದ್ಮಪುರಾಣ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪೂರ್ವದ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನಾಕಾರರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಅಪಾರವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳ ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಜಾಶ್ರಯ:

ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಭವ್ಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕನ್ನಡದ ನೆಲವನ್ನು ವಿಶಾಲವಾದ ಭೂ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹಲವಾರು ರಾಜಮನೆತನಗಳು ಆಳಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಆಳಿಕೆ ಮಾಡಿರುವ ರಾಜಮನೆತನಗಳಲ್ಲಿ ಶಾತವಾಹನರು, ಕದಂಬರು, ಗಂಗರು, ಬಾದಾಮಿಯ ಚಾಲುಕ್ಯರು, ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರು, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು, ಕಲಚೂರಿಗಳು, ಹೊಯ್ಸಳರು, ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರು, ಮೈಸೂರಿನ ಒಡೆಯರು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ರಾಜವಂಶಗಳು, ತದನಂತರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಪ್ರಮುಖರಾದವರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯವಾದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕದಂಬರು, ಗಂಗರು ಮತ್ತು ಚಾಲುಕ್ಯರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಆದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣೀಭೂತರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಬಾದಾಮಿಯ ಚಾಲುಕ್ಯರು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಸುಮಾರು 540 ರಿಂದ 753ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಏಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳು ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಯು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಚೆತ್ತಾಣ, ಬೆದಂಡೆ ಮೊದಲಾದ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದ್ದು ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಕವಿ ಅರಭಟ್ಟನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ :

“ಸಾಧುಗೆ ಸಾಧು ಮಾಧುರ್ಯಂಗೆ ಮಾಧುರ್ಯಂ

ಭಾದಿಪ್ಪ ಕಲಿಗೆ ಕಲಿಯುಗ ವಿಪರೀತನ್

ಮಾಧವನೀತನ್ ಪೆರನಲ್ಲ”

ಎಂದು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಹಲವಾರು ಸಮಕಾಲೀನ ಶಾಸನಗಳು ಬಾದಾಮಿ, ಐಹೊಳೆ, ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿವೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಸುಮಾರು 753 ರಿಂದ 773 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಸೇರಿದಂತೆ ನಾಡಿನ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಆಳಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಇವರು ಅಪಾರವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜೈನ ಮಹಾಕವಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ರಚನೆಯಾಗಲು ಪ್ರೇರಣೆಯಾದ ರಾಜವಂಶವಿದು. ಪಂಪ ಮತ್ತು ಪೊನ್ನರು ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮಹಾಕವಿಗಳು. ಪಂಪನು ಅರಿಕೇಸರಿಯ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಆದಿಪುರಾಣ ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪೊನ್ನನು ಶಾಂತಿಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಭುವನೈಕ ರಾಮಾಭ್ಯುದಯ, ಜಿನಾಕ್ಷರಮಾಲೆ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕಲ್ಯಾಣದ ಚಾಲುಕ್ಯರು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಸುಮಾರು 973 ರಿಂದ 1189ರವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಆಳಿದಾರೆ. ಇವರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಅಪಾರವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವ ವಚನಸಾಹಿತ್ಯವು ಇವರ ಕಾಲದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯಾಶ್ರಯನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಕವಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂದು ಬಿರುದು ಪಡೆದಿದ್ದ ರನ್ನನ್ನು ಈ ಕಾಲದ ಮಹಾಕವಿ. ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ ಮತ್ತು ಅಜಿತನಾಥಪುರಾಣ ಎಂಬ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕಲಚೂರಿ ಬಿಜ್ಜಳನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಬಸವಣ್ಣನವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ತಿರುವನ್ನು ನೀಡಿತು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲವು ಸಹ ವಿಶೇಷವಾದದ್ದು. 1006 ರಿಂದ 1346 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗವನ್ನು ಆಳಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಹೊಯ್ಸಳರು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಕೊಡುಗೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಹರ, ರಾಘವಾಂಕ, ಜನ್ನ, ನೇಮಿಚಂದ್ರ, ರುದ್ರಭಟ್ಟ ಮೊದಲಾದವರು ಈ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳು. ಅಭಿನವ ಪಂಪನೆಂದು ಖ್ಯಾತನಾದ ನಾಗಚಂದ್ರನು ಒಂದನೇ ಬಲ್ಲಾಳನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿದ್ದು ರಾಮಚಂದ್ರಚರಿತಪುರಾಣ ಎಂಬ ಜೈನ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪುರಾಣ ಎಂಬ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಚರಿತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಾದಿತ್ಯ ಎಂಬುವನು ವ್ಯವಹಾರಗಣಿತ, ಲೀಲಾವತಿ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಜನ್ನನು ಮೂರನೇ ಬಲ್ಲಾಳನ ಆಸ್ಥಾನದ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ ಮತ್ತು ಅನಂತನಾಥ ಪುರಾಣ ಎಂಬ ಜೈನ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಇವರ ಆಳಿಕೆಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಹರಿಹರನ ರಗಳೆ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ರಾಘವಾಂಕನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ, ಕೇಶಿರಾಜನ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಂ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೀಮಂತ ಮತ್ತು ನಾಡಿನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕೃತಿಗಳು ರಚಿತವಾದವು.

ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರುಗಳು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಸುಮಾರು 1336 ರಿಂದ 1632ರವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವನ್ನು ಆಳಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಇವರು ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಹಿತ್ಯವು ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ, ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ, ಚಾಮರಸ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಂದರದಾಸರು, ಕನಕದಾಸರಂತಹ ದಾಸವರೇಣ್ಯರು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬ ಹೊಸ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳಿತು. ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಕಾಲ ಸುವರ್ಣ ಯುಗ. ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನು ಸ್ವತಃ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಅಮುಕ್ತಮೌಲ್ಯದ ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಷ್ಟದಿಗ್ಗಜರು ಎಂದು ಖ್ಯಾತರಾದ ತೆಲುಗು ಕವಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ್ದನು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರ ಆಳಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 1399 ರಿಂದ 1947 ರವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗವನ್ನು ಆಳಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರ ರಾಜವಂಶಸ್ಥರಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವಾರು ಅರಸರುಗಳು ಸ್ವತಃ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನೆಕಾರರಾಗಿದ್ದರು. ತಿರುಮಲಾರ್ಯ, ಚಿಕ್ಕಪಾಧ್ಯಾಯ, ಸಿಂಗರಾರ್ಯ, ಸಂಚಿ ಹೊನ್ನಮ್ಮ, ಶೃಂಗಾರಮ್ಮ, ಕೆಂಪುನಾರಾಯಣ ಮೊದಲಾದವರು ಇವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ಧರ್ಮದ ಕವಿಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಮನೆತನಗಳು ಸರ್ವಧರ್ಮ ಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದರು. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜರುಗಳು ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿಸದೆ ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಆಳಿದ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ಉದಾರ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

1. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತ ಶಿಲಾ ಶಾಸನ ಯಾವುದು?
 1. ಗಾಥಾಸಪ್ತಶತಿ
 2. ಶಿಲಪ್ಪದಿಕಾರಂ
 3. ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ
 4. ಪಂಚತಂತ್ರ
2. ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿಯ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಯಾವ ಪದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ?
 1. ಚೆತ್ತಾಣ
 2. ಇಸಿಲ
 3. ಕರುನಾಡು
 4. ಬೆದಂಡೆ
3. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಗ್ರಂಥ ಯಾವುದು?
 1. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ
 2. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ
 3. ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ
 4. ಆದಿಪುರಾಣ
4. ತಮ್ಮಟಕಲ್ಲು ಶಾಸನ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ?
 1. ಹಾಸನ
 2. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
 3. ಬಾದಾಮಿ
 4. ವಿಜಯಪುರ
5. ಜೈನ ಕೃತಿಯಾದ ಪೂರ್ವಪುರಾಣದ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?
 1. ಜಿನಸೇನಾಚಾರ್ಯರ
 2. ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಯರು
 3. ತಿರುಮಲಾರ್ಯ
 4. ಶ್ರೀಧರ ಆಚಾರ್ಯರು
6. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕವಿ ರವಿಷೇಣನ ಕೃತಿ ಯಾವುದು?
 1. ರಾಮಚಂದ್ರ ಪುರಾಣ
 2. ಕೃಷ್ಣ ಪುರಾಣ
 3. ಪದ್ಮಪುರಾಣ

4. ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ

8. “ಕಸವರ ವೆಂಬುದು ನೆರೆ ಸೈರಿಸಲಾಪೋಡೆ ಪರ ವಿಚಾರಮುಂ ಧರ್ಮಮುಂ” ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾವ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ?

1. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ
2. ಪಂಪ ಪುರಾಣ
3. ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ
4. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ

ಒಂದು ಅಥವಾ ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನು ಯಾರ ರಾಜಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿದ್ದನು?

ಉತ್ತರ:

2. ಬಸವಣ್ಣನವರ ರಾಜಾಶ್ರಯದ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

3. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ:

4. ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಶೋಕನ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿಯ ಶಿಲಾಶಾಸನದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

5. ಕಪ್ಪೆ ಅರಭಟ್ಟನ ಶಾಸನದ ಸಾಲುಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

6. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿರುವ ಧರ್ಮಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

7. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿರುವ ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಗ್ರಂಥಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ:

8. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿರುವ ರಾಜವಂಶ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ:

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಿಲಾಶಾಸನ ಪೂರ್ವದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ..

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

2. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಜಾಶ್ರಯ ಇವೆರಡರ ಮಧ್ಯದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ:

ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ **ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥ**. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಥಮ ಕೃತಿ. ನಾಡು-ನುಡಿ ಹಾಗೂ ನಾಡಿನ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಭಿಮಾನಪೂರ್ವಕ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಹಾಗೂ ನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದ ಆದ್ಯ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗ್ರಂಥ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ. ಇದು ಒಂದು **ಅಲಂಕಾರ ಗ್ರಂಥ** ವಾಗಿದ್ದು ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಪೂರ್ವ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ತಿಳಿಸುವ ಕೈಗನ್ನಡಿ, ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತದವರೆಗಿನ ಕಾವ್ಯರಚನೆಗೆ ಕೈದೀವಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ.

ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದ **ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ದೊರೆ ನೃಪತುಂಗನ** ಉಲ್ಲೇಖವಿರುವುದರಿಂದ **ಕಾಲಾವಧಿ 815 ರಿಂದ 877**. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹಲವಾರು ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. **ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ದೊರೆ ಅಮೋಘವರ್ಷ ನೃಪತುಂಗನ ಆಸ್ಥಾನದ ಕವಿ ಶ್ರೀವಿಜಯ**ನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಪ್ರಾಚೀನ ಅಲಂಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥ, ಲಕ್ಷಣ ಗ್ರಂಥ, ವಿವೇಕಪರ ಕನ್ನಡಿಗರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಗ್ರಂಥ. ನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಗ್ರಂಥ, ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯಗಳು ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನುಡಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಗ್ರಂಥದ ವಿಶೇಷತೆಗಳು:

೧. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ **ಮೂರು ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳನ್ನು** ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಲಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ದೋಷಾನುವರ್ಣನ ನಿರ್ಣಯ, ಶಬ್ದಲಂಕಾರ ವರ್ಣನ ನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರ ವರ್ಣನ ನಿರ್ಣಯ ಎಂಬ ಮೂರು ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳಿವೆ.

೨. ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗವು **ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ದೊರೆ ಅಮೋಘವರ್ಷ ನೃಪತುಂಗನ** ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ನಾಡು-ನುಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಭೂಪ್ರದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ “ಕಾವೇರಿಯಿಂದಮಾ ಗೋದಾವರಿವರಮಿದ್ ನಾಡದಾ ಕನ್ನಡದೊಳ್ ಭಾವಿಸಿದ ಜನಪದಂ” ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಶಾಲತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

೪. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನರ ಉದಾರತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

“ಕಸವರ ವೆಂಬುದು ನೆರೆ ಸೈರಿಸಲಾಪೊಡೆ ಪರ ವಿಚಾರಮಂ ಧರ್ಮಮಂ” ಅಂದರೆ ಬೇರೆಯವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರುಗಳ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಾಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಏನು ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಈ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಒಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನರು ಧರ್ಮಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಸಹಬಾಳ್ವೆಯ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಪರರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

೫. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಗ್ರಂಥವು ಈ ಗ್ರಂಥದ ನಂತರ ರಚನೆಗೊಂಡ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮತ್ತು ರಹದಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ತದನಂತರ ಬಂದ ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡದ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಕಾರರು ಕಾವ್ಯರಚನೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

**“ಪದನರಿದು ನುಡಿಯಲುಂ ನುಡಿ
ದುದನರಿದಾರಯಲುಮಾರ್ಪರಾ ನಾಡವರ್ಗಳ್
ಚದುರರ್ ನಿಜದಿಂ ಕುರಿತೋ
ದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣಿತ ಮತಿಗಳ್”**

ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಡಿನ ಜನರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು:

**“ಸುಭಟರ್ಕಳ್ ಕವಿಗಳು ಸು-
ಪ್ರಭುಗಳ್ ಚೆಲ್ವರ್ಕಳ್ ಭಿಜನರ್ಕಳ್ ಗುಣಿಗಳ್
ಅಭಿಮಾನಿಗಳ್ ತ್ಯುಗ್ರರ್
ಗಂಭೀರ ಚಿತ್ತರ್ ವಿವೇಕಿಗಳ್ ನಾಡವರ್ಗಳ್”**

ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಗದ್ಯ ಕಥೆ- ಬೆದಂಡೆ, ಪಗರಣ, ಚೆತ್ತಾಣ ಎಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೂಪಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಾಚೀನ ಗದ್ಯ ಕವಿಗಳೆಂಬ ದುರ್ವಿನೀತ, ನಾಗಾರ್ಜುನ, ಜಯಬಂಧು, ಲೋಕಪಾಲರೂ, ಶ್ರೀವಿಜಯ, ಕವೀಶ್ವರ, ಪಂಡಿತ, ವಿಮಲೋದಯ ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಕವಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ದಾಖಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ವಿವೇಚನಾ ಪರವಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಕಾರನ ಹೃದಯ ವಿಶಾಲತೆಯನ್ನು, ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತಹ, ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಜನರ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಥಮ ಕೃತಿ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ:

2. ಕವಿ ಶ್ರೀವಿಜಯನು ಯಾರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದನು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ?

ಉತ್ತರ:

3. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳಿವೆ?

ಉತ್ತರ:

4. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ:

5. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಗ್ರಂಥದ ರಚನೆಯ ಕಾಲ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ:

6. ಅಮೋಘವರ್ಷ ನೃಪತುಂಗ ಯಾವ ರಾಜವಂಶದ ಸಾಮ್ರಾಟನಾಗಿದ್ದನು?

ಉತ್ತರ:

7. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ:

8. ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಉಪಲಬ್ಧ ಕೃತಿ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ:

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಗ್ರಂಥವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ 'ಲಕ್ಷಣ ಗ್ರಂಥ'ವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಈ ಮಾತನ್ನು

ನಿದರ್ಶನಗಳ

ಸಮೇತ ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸಹಿಷ್ಣುತೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಡಿನ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಕುರಿತಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಗದ್ಯಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯು ಜೈನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಥೆಗಳ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಪಂಪ ಪೂರ್ವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಗದ್ಯ ಕೃತಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 970 ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹಲವಾರು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃತಿಯ ರಚನೆಗೆ ಆಧಾರ ಹರಿಷೇಣನ ಬೃಹತ್ ಕಥಾ ಕೋಶ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ . ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕಥೆಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಥೆಯಲ್ಲೂ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ 19 ಕಥೆಗಳು ಇವೆ. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕೃತಿಯು ಮೊದಲು ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. **ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಕಥೆಯು** ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭವಾವಳಿ (ಜನ್ಮಾಂತರ) ಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ , ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಅನುವೃತ್ತಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಮೋಕ್ಷ ಪಡೆದ ವಾಯುಭೂತಿಯ ಕತೆಯಾಗಿದೆ. **19ನೆಯ ಕಥೆಯು ವ್ಯಷಭಸೇನ ರಿಸಿಯ ಕಥೆ** : ಇದು ಸಜೀವ ದಹನವನ್ನು ಸಹಿಸಿ ರತ್ನತ್ರಯ ಸಾಧಿಸಿದ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ.

ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕೃತಿಗೆ ಉಪಸರ್ಗ ಕೇವಲಿಗಳ ಕತೆ ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು ಕೂಡ ಇದೆ. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಎಂದರೆ ಹಿರಿಯ ಜೈನಮುನಿಗಳ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ವ್ರತ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ **ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಇವರು 1949** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜೈನಮುನಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧುಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ತತ್ತ್ವ ಪಾಲನೆಯಿಂದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಹೇಗೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು ಮತ್ತು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯ (ಮಾನವರ) ಪೂರ್ವ ಭವಾವಳಿಯ ಕಥೆಗಳು ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಕಥೆಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿನ ಭಯಂಕರತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ, ಆ ಮುಖಾಂತರ ಓದುಗನು ತನ್ನ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆ ಮುಖಾಂತರ ಬದುಕಿನ ಸದುದ್ದೇಶದ ಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ವೈರಾಗ್ಯ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ದೇಸಿ ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಡು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಜಾನಪದ ಆಶಯಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ. ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳನ್ನೇ ಧರ್ಮನಿರೂಪಣೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತಿದೆ. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಗ್ರಂಥವಾಗಿರುವಂತೆ 10ನೇ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಜೀವನ ಚಿತ್ರಣದ ದಾಖಲೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶಿಯ ಕನ್ನಡದ ಬಳಕೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಈ ಕೃತಿಯು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪೂರ್ವದ ಹಳೆಗನ್ನಡದ ಭಾಷಾ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಡುವ ವಿಶೇಷ ಗ್ರಂಥವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಥಮ ಗದ್ಯ ಕೃತಿ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ:

2. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಯಾರು ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ:

3. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕೃತಿಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

4. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೊದಲ ಕಥೆ ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಕಥೆಯ ಮೂಲ ವಿಷಯ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ:

5. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕೃತಿಯ ರಚನೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಆಕರ ಗ್ರಂಥ ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ:

6. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕತೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಯಾರು ಮತ್ತು ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ:

7. ಪೂರ್ವದ ಹಳೆಗನ್ನಡದ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ:

8. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ:

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗದ್ಯ ಕೃತಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....
.....
2. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:
.....
.....
.....
.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಅಧ್ಯಾಯ - ನಾಲ್ಕು

ಪಂಪ / ಚಂಪೂ ಯುಗದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆ:

ಪಂಪಯುಗ (ಚಂಪೂ ಯುಗ)

ಕನ್ನಡದ ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಉಪಲಬ್ಧ ಲಕ್ಷಣ ಗ್ರಂಥ/ ಅಲಂಕಾರ ಗ್ರಂಥವಾದ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ನಂತರ, ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಸುಮಾರು 900 ರಿಂದ 1150 ರ ಅವಧಿಯನ್ನು ಪಂಪ ಯುಗವೆಂದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಘಟ್ಟ ಪಂಪ ಯುಗ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನಿಂದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಹರಿಕಾರ ಬಸವಣ್ಣನವರೆಗೆ ಈ ಯುಗದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿದೆ. ಪಂಪ ಯುಗದ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಯೆಂದರೆ ಚಂಪೂಕಾವ್ಯಗಳು. ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಪೊನ್ನ- ಈ ಮೂವರು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವ ಮಹಾಕವಿಗಳು, ಕನ್ನಡದ ರತ್ನತ್ರಯರು ಎಂಬ ಬಿರುದಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. "ಪಸರಿಪ ಕನ್ನಡಕ್ಕೋರ್ವನೇ ಸತ್ಕವಿ ಪಂಪನಾವಗಂ" ಎಂದು ನಾಗರಾಜ ಕವಿಯು ಪಂಪನನ್ನು ಹೊಗಳಿದ್ದಾನೆ.

10ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಂಪ ಕನ್ನಡದ ಆದಿಕವಿಯೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಚಾಲುಕ್ಯ ಅರಿಕೇಸರಿಯ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕವಿಯೂ ಮತ್ತು ಕಲಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಈತ ಆ ಕಾಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಆದಿಕವಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಚಂಪೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದು ಸುಮಾರು ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಪುಭಾವೀ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದವನು ಈತನೇ. ಚಂಪೂ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಎಂಬ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಕಾವ್ಯಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಪಂಪನೇ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಗನೆನ್ನಬಹುದು. ಈತನ ಎರಡು ಕಾವ್ಯಗಳಾದ ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಹಾಗೂ ಆದಿಪುರಾಣಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವ್ಯಾಸರ ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ಜಿನಸೇನಾಚಾರ್ಯರ ಪೂರ್ವಪುರಾಣ ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು. ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಾತ ಅರಿಕೇಸರಿಯನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದ ಅರ್ಜುನನೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿ ಪೌರಾಣಿಕ ಗ್ರಂಥವಾಗಿ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಿ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆದಿಪುರಾಣ ಪ್ರಥಮ ಜಿನನಾದ ವೃಷಭನಾಥನ ಕಥೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ,

ಕಾವ್ಯಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮ ಎರಡೂ ಸಮರಸವಾಗಿ ಬೆರೆತಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾವ್ಯ. ವಸ್ತು, ಭಾಷೆ, ಭಾವ, ಶೈಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅದ್ವಿತೀಯ ಕೊಡುಗೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಆದಿಪುರಾಣ:

ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಮೊದಲ ತೀರ್ಥಂಕರನಾದ ವೃಷಭನಾಥನ ಜೀವನದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಚಂಪೂಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು 16 ಆಶ್ವಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ೬ ಆಶ್ವಾಸಗಳು -ಪುರದೇವನ ಹಿಂದಿನ ಒಂಬತ್ತು ಜನ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ೭ರಿಂದ ೧೦ನೇ ಆಶ್ವಾಸಗಳು-ಪುರದೇವನ ಜನನ,ಬಾಲ್ಯದ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ, ತಪಸ್ಸು, ಸಮವಸರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ೧೧ ರಿಂದ ೧೬ನೇ ಆಶ್ವಾಸವರೆಗೆ ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಲಾಂಜನೆ ಎಂಬ ನರ್ತಕಿಯ ಕಥೆಯು ರೋಮಾಂಚನ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ವೃಷಭನಾಥನ ಹಿರಿಯ ಮಗ ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಿರಿಯಮಗ ಬಾಹುಬಲಿಯ ನಡುವಿನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆವ ಕದನದ ಪ್ರಸಂಗ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ರಾಜ್ಯದ ಆಸೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಬಾಹುಬಲಿಯು ಸನ್ಯಾಸತ್ವ ಪಡೆದು, ಭರತನಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಮೂಡಿಸುವುದು ಕಥೆಯ ಹಿರಿಮೆ.

“ಆದಿಪುರಾಣ” ಜೈನರ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ತೀರ್ಥಂಕರನಾದ ಆದಿದೇವ ಅಥವಾ ಪುರುದೇವನನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು. ಜೈನರ ಪ್ರಕಾರ ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಕು ಜನ ತೀರ್ಥಂಕರರು. ತೀರ್ಥಂಕರರು ಎಂದರೆ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಪವಿತ್ರರಾದವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ತೀರ್ಥಂಕರ ಆದಿದೇವ ಅಥವಾ ಪುರುದೇವ. ಈ ಆದಿದೇವನ ಕತೆಯೇ “ಆದಿಪುರಾಣ”ದ ಕತೆ.

ಆದಿಪುರಾಣದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಭರತ ಮತ್ತು ಬಾಹುಬಲಿ ನಡುವಿನ ಯುದ್ಧದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭರತನ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವನು ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ಕಂಡು ವೈರಾಗ್ಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನು (ತೀವ್ರ ಅವಮಾನ, ಆಕ್ರೋಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭರತ ತಮ್ಮನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಸಿದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಡೀ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಬಾಹುಬಲಿಯಲ್ಲಿ ಐಹಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ತಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ತಾನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಣ್ಣನಿಗೇ ಕೊಟ್ಟು) ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

ನೆಲಸುಗೆ ನಿನ್ನ ವಕ್ಷದೊಳೆ ನಿಶ್ಚಲಂ ಈ ಭಟಖಡ್ಗಮಂಡಲೋ

ತ್ವಲವನ ವಿಭ್ರಮಭ್ರಮರಿಯಪ್ಪ ಮನೋಹರಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಭೂ

ವಲಯಮಂ ಅಯ್ಯನಿತ್ತದುಮಂ ಆಂ ನಿನಗಿತ್ತಂ ಇದೇವುದಣ್ಣ ನೀನ್

ಒಲಿದ ಲತಾಂಗಿಗಂ ಧರೆಗಂ ಆಟಿಸಿದಂದು ನೆಗಲ್ತೆ ಮಾಸದೇ

(ಭರತ ಬಾಹುಬಲಿಯವರ ಮಧ್ಯೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರ ಖಡ್ಗಸಮೂಹವೆಂಬ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸುಳಿದಾಡುವ ದುಂಬಿಯಂತಹ ಸುಂದರವಾದ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿನ್ನ ಎದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲಸಲಿ. ಇದರಿಂದ ಮಹಾ ನನಗಾದರೂ ಏನಾದೀತು, ಆದಿದೇವನು ಕೊಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೊಡೆದಾಡಬೇಕು, ಅಣ್ಣನಾದ ನೀನು ಒಲಿದ ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಲೀ ಮಣ್ಣಿಗಾಗಲೀ ಆಸೆಪಟ್ಟರೆ ನನಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಕಳಂಕವೂ ಬಂದೀತು ಎಂದು ಬಾಹುಬಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ). ತದನಂತರ ಬಾಹುಬಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ. ಅಣ್ಣ ಭರತನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದರೂ ಕ್ರಮೇಣ ಅವನೂ ಸಹ ಪಕ್ಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ (ಪಂಪಭಾರತ):

ಕನ್ನಡದ ಆದಿಕವಿ ಮತ್ತು ಮೇರು ಕವಿ ಪಂಪನು ತಾನು ರಚಿಸಿರುವ ಪಂಪಭಾರತ / ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕವನ್ನು ಅಂದರೆ ಲೋಕದ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು, ನಯಗುಣ ಗರಿಮೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆನ್ನುತ್ತಾನೆ ಪಂಪ. “ ಮಾನವ ಜಾತಿ ತಾನೊಂದೆ ವಲಂ “ ಎಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ಮೊದಲ ಕವಿ ಪಂಪ.

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿ ಪಂಪನು ಭಾರತದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. . ಪಂಪಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನ ಪ್ರಧಾನ ನಾಯಕ. ಇಲ್ಲಿ ಪಂಪ ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಾತ,ಮಿತ್ರನಾದ ಅರಿಕೇಸರಿಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.ಈ ಕೃತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದ್ರೌಪದಿ ವಿವಾಹವಾಗುವುದು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಮಾತ್ರ.ತನ್ನ ರಾಜ ಅರಿಕೇಸರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಬರೆದ ಕಾರಣ ಪಂಪ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಪಂಪಭಾರತ ಕಾವ್ಯವು ಗದ್ಯ ಪದ್ಯ ಮಿಶ್ರಣದ ಒಂದು ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯ .ಪಂಪ ಕವಿ ತನ್ನ ಕಥಾಭಿತ್ತಿಯಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಸಭಾರತ ಕಥೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಆದಿಕಾವ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಂತಲ್ಲದೆ ನಗರ,ಸಮುದ್ರ, ಪರ್ವತ, ಋತು ಮುಂತಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ 18 ವರ್ಣನೆಗಳಿಗೆ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಕೊಟ್ಟು ನಾಯಕನೊಬ್ಬನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅವನ ಜನನದಿಂದ ಮೊದಲೊಂದು ಅವನು ಅತಿಶಯವಾದ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ವರ್ಣಿಸಿರುವುದು ಈ ಕಾವ್ಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 14 ಆಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ. ಪಂಪಕವಿಯೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಇದು ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದನಂತೆ ಇದರ ರಚನೆಯ ಭಾಷೆ ಶೈಲಿಗಳ ಹದ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವ್ಯಾಸಭಾರತದಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡಗ್ರಂಥದ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ,ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಅರ್ಜುನನೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿದ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅರ್ಜುನ ಕಥಾ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದರು ಸಹ ಕರ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪಂಪನು ಆಡಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಮೇರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾನೆ.

ನೆನೆಯದಿರಣ್ಣ ಭಾರತದೊಳಿಂ ಪೆರಾರುಮನೊಂದೆ ಚಿತ್ತದೊಳ್
ನೆನೆಯೊಡೆ ಕರ್ಣನಂ ನೆನೆಯ ಕರ್ಣನೊಳಾರ್ ದೊರೆ ಕರ್ಣನೇರು ಕ
ರ್ಣನ ಕಡುನನ್ನಿ ಕರ್ಣನಳವಂಕದ ಕರ್ಣನ ಚಾಗಮೆಂದು ಕ
ರ್ಣನ ಪಡೆಮಾತಿನೊಳ್ ಪುದಿದು ಕರ್ಣರಸಾಯನಮಲ್ಲೆ ಭಾರತಂ

“ನೆನೆಯದಿರಣ್ಣ” ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನು, ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನೆನೆಯುವುದಾದರೆ ಕರ್ಣನನ್ನು ನೆನೆಯೋ!, ಕರ್ಣನಿಗೆ ಯಾರು ಸಮಾನರು? ಕರ್ಣನ ಯುದ್ಧ, ಕರ್ಣನ ಕಠೋರ ಸತ್ಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ, ಕರ್ಣನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಕರ್ಣನ ತ್ಯಾಗಮಯಿ ಮನಸ್ಸು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಕರ್ಣನ ಸುದ್ದಿಯಿಂದಲೇ ಮಹಾಭಾರತವು ತುಂಬಿ ಕರ್ಣರಸಾಯನವೇ ಆಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ ಇಡೀ ಮಹಾಭಾರತ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಂಪನು ಕಾವ್ಯದ ನಾಯಕ ಅರ್ಜುನನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದರು ಕರ್ಣನ ನೈಜ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷ. ಇದು ಪಂಪಮಹಾಕವಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಕವಿ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಈ ಪದ್ಯವು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಪಂಪನು ರಚಿಸಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ:

2. ಪಂಪನ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

3. ಪಂಪನನ್ನು ಆದಿಕವಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ:

4. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದ ನಂತರದ ಕಾಲವನ್ನು ಪಂಪ ಯುಗವೆಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ?

ಉತ್ತರ:

5. ಆದಿಪುರಾಣ ಕೃತಿಯು ಏಕೆ ಮಹತ್ವದ ಅಲೌಕಿಕ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ:

6. ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ಏಕೆ ಲೌಕಿಕ ಕೃತಿಯೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ:

7. ಪಂಪಯುಗದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ:

8. "ಮಾನವ ಜಾತಿ ತಾನೊಂದೆ ವಲಂ" ಎಂಬ ಈ ವಾಕ್ಯದ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ?

ಉತ್ತರ:

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಪಂಪನ "ಆದಿಪುರಾಣ" ಈ ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

2. "ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ" ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

3. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಾಹುಬಲಿಯು ಭರತನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ವೈರಾಗ್ಯದ ಮಾತುಗಳ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ..

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಪೊನ್ನ:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ರತ್ನತ್ರಯ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪಂಪ ಪೊನ್ನ ರನ್ನ ಈ ಮೂವರಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನನು ಎರಡನೆಯವನು. ಈತನಿಗೆ ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮತ್ತು ಉಭಯಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳು ಇದ್ದವು. ಪೊನ್ನನು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಸವಣ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸವಣ ಎಂದರೆ ಜೈನ ಸನ್ಯಾಸಿ ಎಂದರ್ಥ. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಪೊನ್ನನು ಅಲೌಕಿಕ/ ಧಾರ್ಮಿಕ/ಆಗಮಿಕ ಕಾವ್ಯವೆಂಬ ಶಾಂತಿ ಪುರಾಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಲೌಕಿಕ ಕಾವ್ಯವಾದ ಭುವನೈಕ ರಾಮಾಭ್ಯುದಯ , ಜಿನಾಕ್ಷರಮಾಲೆ ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕವಿ ಪಂಪನಂತೆ ತದನಂತರ ಬಂದ ಪೊನ್ನನು ಸಹ ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯ ಧರ್ಮ ಎರಡನ್ನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈತನು ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಾನೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಉಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಈತನ ಕೃತಿ "ಶಾಂತಿನಾಥ ಪುರಾಣ"ವು ಜೈನರ ಹದಿನಾರನೆಯ ತೀರ್ಥಂಕರ ಶಾಂತಿನಾಥನ ಚರಿತ್ರೆಯಾಗಿದೆ. 12 ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಚಂಪೂ ಕೃತಿ ಇದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 'ಪುರಾಣ ನಾಮ ಚೂಡಾಮಣಿ'ಎಂಬ ಪರ್ಯಾಯನಾಮವಿದೆ.

ರನ್ನ :

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಕವಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತ್ತು ರತ್ನತ್ರಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾದ ಕವಿ ರನ್ನ ಮೇರು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಪಂಪ ಪೊನ್ನ ಮತ್ತು ರನ್ನ ಈ ಮೂವರು ರತ್ನತ್ರಯರು ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಕವಿ ಎಂದರೆ ರನ್ನ. ರನ್ನನಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಅಭಿಮಾನವಿತ್ತು. ಬಳೆಗಾರರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರು ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಮಹಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಮಹಾಕವಿ ರನ್ನ. ರನ್ನನ ಗುರುಗಳು ಅಜಿತಸೇನಾಚಾರ್ಯರು. ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿ ಎಂದು ಖ್ಯಾತರಾದ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಇವರಿಂದ ಅಜಿತಪುರಾಣವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿದಳು. ಇವನು ಬರೆದ ಮಹಾ ಕೃತಿಗಳಾದ ಗದಾಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ಅಜಿತನಾಥಪುರಾಣ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ರನ್ನನೂ ರಚಿಸಿರುವ ಗದಾಯುದ್ಧವು ಚಂಪು ಕಾವ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ರನ್ನನು ಚಾಲುಕ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ತೈಲಪನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದನು ಯುವರಾಜನನ್ನು ಕಾವ್ಯದ ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಗದಾಯುದ್ಧ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದಾಗಿ ರನ್ನನಿಗೆ ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಕವಿಜನಚೂಡಾರತ್ನ, ಕವಿತಿಲಕ, ಕವಿಚತುರ್ಮುಖ ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ. ರನ್ನನಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಜಿತಪುರಾಣವು ಎರಡನೇ ತೀರ್ಥಂಕರ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ರನ್ನನು ತನ್ನ ಅಲೌಕಿಕ ಕೃತಿ ಅಜಿತಪುರಾಣ ದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಕವಿ ಜನ ದೋಳ ರತ್ನತ್ರಯ
ಪವಿತ್ರ ಮೇನೆ ನೆಗರ್ದ ಪಂಪನುಂ ಪೊನ್ನಿಗನುಂ
ಕವಿರತ್ನನುಮೀ ಮೂವರ್

ಕವಿಗಳ ಜಿನಸಮಯ ದೀಪಕರ್ ಪೆರೋಳರೆ

ಈ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ರನ್ನನು ರತ್ನತ್ರಯರು ಮತ್ತು ಕವಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಪಂಪ ಪೊನ್ನ ಮತ್ತು ರನ್ನ ಕವಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಜೈನಧರ್ಮವನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದವರು ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೆ ಕಾರಣಿಕರ್ತರು ಬೇರೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯನಿಂದ ರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಕಾವ್ಯರಚನೆಯ ಕಾರ್ಯವು ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತ ರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಅಜಿತಪುರಾಣ (ಅಲೌಕಿಕ ಗ್ರಂಥ) :

ಈ ಕೃತಿ ಪಂಪನ ಆದಿಪುರಾಣಕ್ಕೂ ಪೊನ್ನನ ಶಾಂತಿಪುರಾಣಕ್ಕೂ ಸರಿಸಮಾನ ಎಂದು ರನ್ನ ಹೊಗಳಿಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ೨ನೇ ತೀರ್ಥಂಕರ ಅಜಿತಸ್ವಾಮಿಯ ಕುರಿತ ೧೨ ಆಶ್ವಾಸಗಳ ವಿಸ್ತೃತ ಕಥೆಯನ್ನು ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿ 'ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ' ಎಂಬ ಜೈನಶ್ರಾವಕಿ ರನ್ನನಿಂದ ಬರೆಯಿಸಿದಳು. ೯೯೩ ರಲ್ಲಿ ರನ್ನ ಬರೆದ ಅಜಿತಪುರಾಣವು, ಜೈನ ಧರ್ಮ ಎರಡನೇ ತೀರ್ಥಂಕರ 'ಅಜಿತನಾಥ'ನ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಜಿನಪುರಾಣ ಆಗಿದೆ. ಇದು ತೀರ್ಥಂಕರನ ಎರಡು ಹಳೆ ಜನ್ಮದ ಕಥೆ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜೈನಧರ್ಮದ ತಿರುಳನ್ನು ತೀರ್ಥಂಕರರನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಕಥೆಗಳ ಹುರುಳಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ, ಜೈನಧರ್ಮವನ್ನು ಬೆಳಗಿದ್ದಾನೆ.

ತನಗೆ ಕವಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪದವಿ ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಜಿತ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ:

“ಬುದ್ಧಿಯೇ ಭಂಡಾರ ಪದವಿದ್ಯೇ ಕತ್ತಿನ ಹಾರ ಯಶಸ್ಸು ಬಿಳಿಯ ಛತ್ರಿ,

ಸರಸ್ವತಿಯೇ ಮಹಾರಾಣಿ, ಪದ್ಯ ರಚನೆಯ ಶೈಲಿ ಭೇರಿನಾದ,

ಪಾಂಡಿತ್ಯವೇ ಸಿಂಹಾಸನ ಕಾವ್ಯದ ಅಲಂಕಾರವೇ ಬೀಸುವ ಚಾಮರ ”

ವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಯೇ (ಹಣಕಾಸಿನ) ಭಂಡಾರವಾಗಿದೆ; ಪದವಿದ್ಯೆ (ವ್ಯಾಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಜ್ಞಾನ) ಕತ್ತಿಗೆ ಹಾರವಿದ್ದಂತೆ; ಗಳಿಸುವ ಯಶಸ್ಸು ಬಿಳಿಯ ಛತ್ರಿ ಇದ್ದಂತೆ; ವಿದ್ಯೆ ನೀಡುವ ಸರಸ್ವತಿಯೇ ಮಹಾರಾಣಿ; ಪದ್ಯ ರಚನೆಯ ಶೈಲಿ ಭೇರಿನಾದ; ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪಾಂಡಿತ್ಯವೇ ಸಿಂಹಾಸನ; ಕಾವ್ಯದ ಅಲಂಕಾರವೇ ತಂಪಾದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಬೀಸುವ ಚಾಮರ ಇದ್ದಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವ ತಾನೇ ಉತ್ತಮ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ರನ್ನನು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಸಾಹಸ ಭೀಮವಿಜಯ (ಲೌಕಿಕ ಗ್ರಂಥ) :

'ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ (ಗದಾಯುದ್ಧ)' ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆ ಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಕೃತಿಯು ರನ್ನನು ತನ್ನ ಆಶ್ರಯದಾತ ಎರಡನೆಯ ತೈಲಪ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಯುವರಾಜ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ ಇರಿವಬೆಡಂಗನು ಅನೇಕ ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಶತ್ರುಗಳ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ಉಳಿಸಿದನು. ಇದರಿಂದ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಳಿವಿಗೂ ಏಳಿಗೆಗೂ ಸಹಾಯವಾಯಿತು. ರನ್ನನು ಸತ್ಯಾಶ್ರಯನ ಸಾಹಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಭಾರತದ ಭೀಮನ ಸಾಹಸ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದನು. ಸತ್ಯಾಶ್ರಯನು ಸಾಹಸಭೀಮನಾಗಿ ವಂಶಾವಳಿಯನ್ನೂ ಸಾಹಸ ವಿಜಯಗಳನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸಿ, ಕಾವ್ಯ ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗುರಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

“ಪೃಥ್ವಿವಲ್ಲಭನಾದ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯದೇವನೆ ಕಥಾ ನಾಯಕ. ಅವನನ್ನು ಭೀಮನೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಮಹಾಕವಿ ರನ್ನನು ಈ ಗದಾಯುದ್ಧವನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾಹಸಭೀಮನೇ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಒಡೆಯ.”

ಅರಸನಾದ ಸತ್ಯಾಶ್ರಯನನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದ ಭೀಮನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಭೀಮನನ್ನೇ ಕಥಾನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾಗುವುದು ಭೀಮನಿಗೇ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಹತ್ತು ಆಶ್ವಾಸಗಳುಳ್ಳ ಈ ಚಂಪೂ ಕೃತಿಯು ಕೇವಲ ಗದಾಯುದ್ಧದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನಷ್ಟೇ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಸಮಗ್ರ ಮಹಾಭಾರತದ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

10 ಮತ್ತು 11ನೇ ಶತಮಾನದ ರತ್ನತ್ರಯರಿಗೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳು:

ಒಂದನೆಯ ನಾಗವರ್ಮ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ನಾಗವರ್ಮ:

ಪಂಪಯುಗದ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯ ನಾಗವರ್ಮ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾನೆ. ಇವನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ ಮತ್ತು ಛಂದೋಂಬುಧಿ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈತ ಚಂಪೂ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕವಿ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿಯು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿ ಬಾಣನ ಕಾದಂಬರಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ರಾಜಧಾನಿ ಬನವಾಸಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈತ ಇದ್ದಿರಬಹುದು ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈತನ ಕೃತಿಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕವಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಂಪ ಮತ್ತು ಚಾವುಂಡರಾಯರಂತೆ ಯುದ್ಧ ವೀರನೆಂದು ಈತನ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಛಂದೋಂಬುಧಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಮೊದಲನೆಯ ಛಂದಶಾಸ್ತ್ರ ಪರವಾದ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಒಂದನೆಯ ನಾಗವರ್ಮನ ನಂತರ ಜೈನ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದ ಎರಡನೆಯ ನಾಗವರ್ಮನು ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರ, ಛಂದಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತನಾಗಿದ್ದನು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ವೀರ ಭಟ್ಟಾರಕ ಇವನ ಗುರು.

ಚಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪುರಾಣವನ್ನು, ಅಭಿದಾನ ವಸ್ತುಕೋಶ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟನ್ನು, ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ - ಅಲಂಕಾರಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು. ಅಭಿನವ ಶರ್ಮ, ಕವಿ ಕರ್ಣಪುರ, ಕವಿಕಂಠಾಭರಣ, ಕವಿತಾ ಗುಣೋದಯ ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಚಾವುಂಡರಾಯ ಮತ್ತು ದುರ್ಗಸಿಂಹ:

ಚಾವುಂಡರಾಯನು ಗಂಗರ ದೊರೆ ನಾಲ್ಕನೇ ರಾಜಮಲ್ಲನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜೈನಕಾಶಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವ ಏಕಶಿಲಾ ವಿಗ್ರಹವಾದ ಬಾಹುಬಲಿ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಚಾವುಂಡರಾಯನಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ (ತ್ರಿಷಷ್ಟಿಲಕ್ಷಣ ಮಹಾಪುರಾಣ) ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಜಿನಸೇನ ಗುಣಭದ್ರರ ಮಹಾಪುರಾಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವ ಈ ಕೃತಿಯು ಜೈನರಿಗೆ ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವು ಜೈನ ಪರಂಪರೆಯ 24ನೇ ತೀರ್ಥಂಕರ ಮತ್ತು 63 ಶಲಾಕ ಪುರುಷರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಚಾವುಂಡರಾಯನು ಸಮರ ಪರಶುರಾಮ, ವೀರ ಮಾರ್ತಾಂಡ ದೇವ ಮತ್ತು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ರತ್ನಾಕರ ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದನು. ಕನ್ನಡ ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಚಾವುಂಡರಾಯನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆತಿದೆ.

ಚಾಲುಕ್ಯರ ಅರಸ ಜಗದೇಕ ಮಲ್ಲನ ಬಳಿ ದಂಡನಾಯಕನಾಗಿದ್ದ ದುರ್ಗಸಿಂಹನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಗುಣಾಡ್ಯನಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಬೃಹತ್ ಕತೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಸುಭಾಗಭಟ್ಟನು ಪಂಚತಂತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಂಚತಂತ್ರ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 5 ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಕಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಚಂಪು (ಗದ್ಯ ಪದ್ಯ ಮಿಶ್ರಿತ) ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ದೃಷ್ಟಿಯ ವಿಚಾರಗಳು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

ನಾಗಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ನಯಸೇನ:

ನಾಗಚಂದ್ರ: ಅಭಿನವ ಪಂಪ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಾಗಚಂದ್ರನು ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪುರಾಣ ಎಂಬ ಅಲೌಕಿಕ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ರಾಮಚಂದ್ರ ಚರಿತ ಪುರಾಣವೆಂಬ (ಪಂಪರಾಮಾಯಣ) ಲೌಕಿಕ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಎರಡು ಕೃತಿಗಳು ಜೈನ ಪುರಾಣದ ಕೃತಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ನಾಗಚಂದ್ರನು ಜೈನಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದನು. ಈತನು ಚಾಲುಕ್ಯರ ರಾಜ ಮತ್ತು ಹೊಯ್ಸಳರ ರಾಜ ಬಲ್ಲಾಳನಿಗೆ ಆಪ್ತ ಮತ್ತು ಆಶ್ರಿತನಾಗಿದ್ದನು. ಪಂಪ ರಾಮಾಯಣವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಮೊದಲ ಜೈನರಾಮಾಯಣ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಪಂಪ ಮತ್ತು ರನ್ನರಂತೆ ಚಂಪು ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನಾಗಚಂದ್ರನ ಪಂಪ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ರಾವಣನನ್ನು ರಾಕ್ಷಸ ಎಂಬಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಸಮುದ್ರ ಒಂದೊಂದು ಬಾರಿ ತನ್ನ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮೀರುವಂತೆ ರಾವಣನು ಸೀತೆಯ ಅಪಹರಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ, ಅವನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳು ಇದ್ದವು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ರಾವಣನು ಇಲ್ಲಿ ರಾಮನಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಂದ ಹತನಾಗುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಋಷಿ-ಮುನಿಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ, ರಾಮನು ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರಪುರುಷರೆಂದು ಬಿಂಬಿತವಾಗಿಲ್ಲ, ಸುಗ್ರೀವ ಮತ್ತು ಹನುಮಂತರು, ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭ, ರಾವಣನಿಗೆ ಹತ್ತು ತಲೆಗಳು ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತನು ಸಂಸಾರಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಹಲವು ಮದುವೆಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳು ನಾಗಚಂದ್ರನ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಶೇಷಗಳಾಗಿವೆ.

ರಾಮಚಂದ್ರ ಚರಿತ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ (ಪಂಪ ರಾಮಾಯಣ) ಬರುವ ಪದ್ಯಭಾಗ:

ಬಲೆ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ವಜ್ರದ ಸಂ

ಕಲೆ ಹೃದಯಕ್ಕೆನಿಪ ರೂಪವತಿ ಜಾನಕಿ ಕ

ನೋಲದೊಳಿರೆ ಪದ್ಮಪತ್ರದ

ಜಲಬಿಂದುವಿನಂತೆ ಚಲಿತಮಾದುದು ಚಿತ್ತಂ ||

ತನ್ನ ಕೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ದುರ್ಮೋಹದಿಂದ ರಾವಣನು ಆಪ್ತರ ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದು ಸೀತೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಮನೆ ವಾಸದಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾನೆ. ಸೀತೆಯು ಅವನಿಗೆ ಒಲಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾವಣ ಸೀತೆಯನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾ

“ಇಗೋ ಬಹುರೂಪಿಣೀ ವಿದ್ಯೆಯು ನನಗೆ ವಶವಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬಲ್ಲ ಶತ್ರುಪಕ್ಷವಿಲ್ಲ.

ನಿನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ರಾಮನ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಬಿಡು”

ಎಂದ ರಾವಣನ ಈ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಭಯಗೊಂಡ ಸೀತೆಯು **ರಾಮನ ಪ್ರಾಣಾಪಹರಣ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಡ** ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ರಾವಣ ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕ್ರೂರ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡುವನು ಇದೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸನ್ನಿವೇಶವಾಗಿದೆ.

ನಯಸೇನ: ನಾಗಚಂದ್ರನ ಸಮಕಾಲೀನ ಮತ್ತು ಚಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿ ನಯಸೇನ ಧರ್ಮಾಮೃತ ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಯೆಂದು ಧರ್ಮಾಮೃತ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಯಸೇನ ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಮೇಲಿನ ಅತಿಯಾದ ಗೌರವದಿಂದಾಗಿ ಅನ್ಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈತನನ್ನು ವಿಡಂಬನಾ ಕವಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ನಯಸೇನನ ನಿಲುವು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದದ್ದು, ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ:

ಸಕ್ಕದಮಂ ಪೇಱ್ಪೊಡೆ ನೆಱೆ

ಸಕ್ಕದಮಂ ಪೇಱ್ಪೆ ಶುದ್ಧ ಗನ್ನಡದೊಳ್ತಂ

ದಿಕ್ಕುವುದೇ ಸಕ್ಕದಮಂ

ತಕ್ಕದೆ ಬೆರಸಲೆ ಘೃತಮುಮಂ ತೈಲಮುಮಂ

ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವವರು ಅಚ್ಚಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಿ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಬಾರದು, ಇದು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿದಂತೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು ಎಂಬುದು ನಯಸೇನನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಜನ್ನ:

ಕವಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಜನ್ನನು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 1225 ಅಂದರೆ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿ. ಜೈನ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕವಿ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಎರಡನೆಯ ನಾಗವರ್ಮ ಈತನ ವಿದ್ಯಾ ಗುರುಗಳು ಮತ್ತು ರಾಮಚಂದ್ರ ದೇವಮುನೀಂದ್ರ ಧರ್ಮ ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಯ್ಸಳರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವೀರಬಲ್ಲಾಳನ ಆಸ್ಥಾನ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಜನ್ನನ ಸೋದರಳಿಯ ಕೇಶಿರಾಜನು ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಂ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈತನು ಮೊದಲು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ತದನಂತರ ಅನಂತನಾಥ ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಎರಡು ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜೈನಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಮನುಷ್ಯರ ಮೂಲಭೂತ ಆಸೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತನಾಥ ಪುರಾಣವು ಜೈನರ 14ನೇ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯಾಗಿದೆ.

“ಜೀವದಯೆ ಜೈನಧರ್ಮಂ” ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸಿ, ಅಹಿಂಸೆಯ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವುದು ಯಶೋಧರಚರಿತೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಹಿಂಸೆಯಿಂದಾಗುವ ಘೋರ ದುರಂತವನ್ನು ಕವಿ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಯಶೋಧರ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಮತಿಯರು ಒಂದು ಹಿಟ್ಟಿನ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಹಿಂಸೆಯನ್ನೆಸಗಿದ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಲವಾರು ಜನ್ಮಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಲಿ/ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಕರ್ಮದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಅಹಿಂಸಾತತ್ವ ಜೈನಧರ್ಮಕ್ಕೇ ಮಾತ್ರವೇ ಸೀಮಿತವಾದುದಲ್ಲ, ಅದು ಇಡೀ ಮಾನವ ಧರ್ಮದ ಸಂದೇಶವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕವಿ ಜನ್ನನು ಕಲಾವಿಲಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಯೋಶೋಧರ ಚರಿತೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೃತಮತಿಯ ಅಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಕೃತ ಪ್ರಣಯದ ಕತೆಯೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾದುದು ಮತ್ತು ನಿತ್ಯನೂತನವಾದುದು, ಕವಿ ಇದನ್ನು ವೈರಾಗ್ಯಪ್ರಚೋದನೆಗೆ, ಧರ್ಮಬೋಧನೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನಾದರೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ನೋಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯ ಅರಿವು, ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವೂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವೂ ಆದ ನಿರೂಪಣೆ, ಸರಳ ಸಮುಚಿತವಾದ ಅಲಂಕಾರಗಳು, ದೇಸಿಯ ಬೆಡಗು ಬಿನ್ನಾಣಗಳು ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಯಶೋಧರಚರಿತೆಯು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯಧರ್ಮಗಳ ಸಮನ್ವಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರತ್ನತ್ರಯರನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಹೆಸರಿಸಿದವರು ಯಾರು?

1. ಪಂಪ
2. ರನ್ನ
3. ಪೊನ್ನ
4. ಜನ್ನ

2. ರನ್ನನ ಗುರುಗಳು ಯಾರು?

1. ನಾಗಚಂದ್ರರು
2. ಗುರು ಆಚಾರ್ಯ
3. ಅಜಿತಸೇನಾಚಾರ್ಯ
4. ಅಜಿತಪುರಾಣ

3. ರನ್ನನ ಆಶ್ರಯದಾತ ಯಾರು?

1. ಅರಿಕೇಸರಿ
2. ವೀರಬಲ್ಲಾಳ
3. ಅತ್ತಿಮಬೈ
4. ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ

4. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿ ಯಾರು?

1. ನಾಗಚಂದ್ರ
2. ರನ್ನ
3. ಜನ್ನ
4. ಪೊನ್ನ

5. ಉಭಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮತ್ತು ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಬಿರುದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಯಾರು?

1. ಪಂಪ
2. ನಾಗವರ್ಮ
3. ಪೊನ್ನ
4. ನಾಗಚಂದ್ರ

6. ಅಭಿನವ ಪಂಪ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದ ಕವಿ ಯಾರು?

1. ಒಂದನೇ ನಾಗವರ್ಮ
2. ಎರಡನೇ ನಾಗವರ್ಮ
3. ನಾಗಚಂದ್ರ
4. ನಯಸೇನ

7. ದುರ್ಗಸಿಂಹನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ?

1. ಅಜಿತನಾಥಪುರಾಣ
2. ಪಂಪರಾಮಾಯಣ
3. ಧರ್ಮಾಮೃತ
4. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರ

8. ಕರ್ಣಾಟಕದ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿರುವ ಏಕಶಿಲಾ ಪ್ರತಿಮೆ ಬಾಹುಬಲಿ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರನನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ?

1. ಎರಡನೇ ನಾಗವರ್ಮ
2. ಚಾವುಂಡರಾಯ
3. ಅಜಿತ ತೀರ್ಥಂಕರ
4. ಉಭಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ

9. ಅಭಯಮತಿ ಮತ್ತು ಅಭಯರುಚಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಯಾವ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿವೆ?

1. ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪುರಾಣ
2. ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ
3. ಅನಂತನಾಥ ಪುರಾಣ
4. ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ

ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. 'ರನ್ನನು ರಚಿಸಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ:

2. ಪೊನ್ನನು ರಚಿಸಿರುವ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ:

3. ನಯಸೇನನ ಧರ್ಮಾಮೃತ' ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

4. ನಾಗ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಅಭಿನವ ಪಂಪ ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ:

5. ಕನ್ನಡದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಛಂದೋಗ್ರಂಥ ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ:

6. ರನ್ನನ ಅಜಿತಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ ಈ ಕೃತಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ?

ಉತ್ತರ:

7. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಡಂಬನಾ ಕವಿ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ:

8. ತ್ರಿಷಪ್ತಿ ಲಕ್ಷಣ ಮಹಾಪುರಾಣ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ:

9. ಜನ್ನನು ರಚಿಸಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ:

10. ಜನ್ನನ ಎರಡು ಕಾವ್ಯಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯವೇನು?

ಉತ್ತರ:

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ರನ್ನನ ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

2. ನಾಗಚಂದ್ರನ ರಾಮಚಂದ್ರ ಚರಿತ ಪುರಾಣ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣಕ್ಕಿಂತ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಅಧ್ಯಾಯ - ಐದು

ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ - ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ / ಬಸವ ಯುಗ

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ:

ಸುಮಾರು 12 ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದವರೆಗೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ನಾಂದಿಯನ್ನು ಹಾಡಿದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲಘಟ್ಟವೇ ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ನೇತಾರರಾದ ಬಸವಣ್ಣನಿಂದ ಯುಗದ ಖ್ಯಾತ ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನವರೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮೌಲ್ಯವುಳ್ಳ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಾಹಿತ್ಯವು (ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮುಖಾಂತರ) ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಯುಗವು ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಮೇಲೆ ಆಳವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದ ಯುಗವಿದು. ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತೇಜಸ್ಸು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆ, ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತಹ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.

ನಡುಗನ್ನಡ (ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ) ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು:

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ರೂಪರೇಷೆಗಳು:

1. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮಾರ್ಗ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ದೇಸಿ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸಂಕ್ರಮಣವನ್ನು ತಂದ ಯುಗವು ಇದಾಗಿದೆ.
2. ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ದೇಸಿ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ವಿಷಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಛಂದಸ್ಸು, ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ, ವ್ಯಾಕರಣದ ಅನುಸರಣೆ, ಭಾಷೆಯ ಸರಳತೆ, ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.
3. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉದಯ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಪ್ರಥಮ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣರು ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ, ಬದುಕಿನ ವಿಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳು, ಬದುಕಿನ ನೀತಿ, ಮತ, ತತ್ವಗಳು ಹಾಗೂ ಅನುಭವಗಳು ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.

4. ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಗಳೆ, ಸಾಂಗತ್ಯ, ಷಟ್ಪದಿ, ಚಂಪೂ ಮತ್ತು ದೇಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ತ್ರಿಪದಿ, ತತ್ತ್ವಪದಗಳು ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ. ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನೆಯು ಜೈನ, ಹಿಂದೂ ಹಾಗೂ ಜಾತ್ಯತೀತ, ಅಂಶಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ಕಾಯಕ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ, ಜನರನ್ನು ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವ ವಿಷಯಗಳ ಬೋಧನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ.
5. ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳ ವಿಷಯವು ವೀರಶೈವ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವ ಲೀಲೆಗಳು, ಶಿವ ಶರಣರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ, ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಅಲೌಕಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದವು. ಅದೇ ರೀತಿ ಜೈನರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಪುರಾಣಗಳು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ ಗ್ರಂಥಗಳ ರಚನೆಗೆ ವಿಷಯಗಳಾದವು.
6. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯ ಶೈಲಿಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಹಳಗನ್ನಡ ಬರವಣಿಗೆಯ ಶೈಲಿಯಿಂದ ನಡುಗನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿತು. ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ರಗಳೆ, ಷಟ್ಪದಿ, ಸಾಂಗತ್ಯ ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಭಾಷಾ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

1. ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಹ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ ದೂರವಾಯಿತು.
2. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಳವಾದ ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾದ ಆಡುಮಾತಿನ ದಾಟಿಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗ ತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ಬಹುಬೇಗನೆ ಜನಾಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಯಿತು.
3. ರಾಜಾಶ್ರಯ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠೆಯ ಹಂಗನ್ನು ತೊರೆದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು.
4. ಚಂಪು ಮಾರ್ಗ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ದೇಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆಯು ವಾಲಿತು.
5. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ಬಂದ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ, ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯ, ಡೋಹರ ಕಕ್ಕಯ್ಯ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಅವರುಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಯಕ ಮತ್ತು ಅವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ತರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.
6. ವಚನಕಾರರುಗಳು ರಚಿಸಿದ ವಚನಗಳು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಯಕ ಮತ್ತು ಬದುಕಿನ ಶೈಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆರಹೊರೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೇ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ.

7. ಅಂತರಂಗದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು, ವೇದಾಂತಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬದಲಾಯಿಸಿತು.
8. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಚನಕಾರನು ವಚನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತ ನಾಮಗಳಿಂದ ವಚನದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.
9. ಸಮಾಜದ ಅಂಕುಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು, ಸಮಾಜದ ವಿಡಂಬನೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿ ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.
10. ವಚನಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಹೌದು, ಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಹೌದು. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಯುಗ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.
11. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ವಚನಸಾಹಿತ್ಯವು ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ರಚನೆಗೊಂಡಿರುವುದು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ.
12. ಯಾವ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ರಚನೆ ಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಅದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಜನರ ಬದುಕಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿ, ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬದುಕಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ - ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಿಂದ ಆಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವಚನಕಾರರು:

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಗೆ ನೂರಾರು ಜನ ಶರಣ ಮತ್ತು ಶರಣೆಯರು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅಂಕಿತನಾಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಚನಕಾರರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಅಂಕಿತನಾಮ:

ಜೇಡರದಾಸಿಮಯ್ಯ - ರಾಮನಾಥ	ನೀಲಾಂಬಿಕೆ/ನೀಲಲೋಚನೆಸಂಗಯ್ಯ
ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು - ಗುಹೇಶ್ವರ	ಆದಯ್ಯ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರ
ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ - ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ	ಡೋಹಾರ ಕಕ್ಕಯ್ಯ- ಅಭಿನವ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
ಬಸವಣ್ಣ-ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ	ಮೋಳಿಗೆ ಮಾರಯ್ಯ- ನಿಃಕಳಂಕ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ- ಅಜಗಣ್ಣ	ಸೊನ್ನಲಿಗೆ ಸಿದ್ದರಾಮ-ಕಪಿಲಸಿದ್ದ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ - ಕೂಡಲ ಚೆನ್ನಸಂಗಯ್ಯ	ಮಧುವಯ್ಯ- ಅರ್ಕೇಶ್ವರಲಿಂಗ
ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ-ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ	ಅಮುಗೆ ರಾಯಮ್ಮ - ಅಮುಗೆಶ್ವರ
ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ-ಕಲಿದೇವರದೇವ	ನೀಲಮ್ಮ-ಬಸವ
ಗಂಗಾಂಬಿಕೆ-ಗಂಗಾಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ	ಅಕ್ಕಮ್ಮ - ರಾಮೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ
ಸಿದ್ದಬುದ್ಧಯ್ಯಗಳ ಪುಣ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಕಾಳವೆ- ಭೀಮೇಶ್ವರಾ	ಸೂಳೆ ಸಂಕವ್ವ- ನಿರ್ಲಜ್ಜೇಶ್ವರ
ವೀರಮ್ಮ- ಶಾಂತೇಶ್ವರ ಪ್ರಭುವೇ	

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

1. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ದೇಸಿ ಪರಂಪರೆಯ ಕಡೆ ರಚನೆಯಾಗಲು ಆರಂಭಿಸಿತು.

1. ಮಾರ್ಗ
2. ದೇಸಿ
3. ಷಟ್ಪದಿ
4. ತ್ರಿಪದಿ

2. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಯುಗವನ್ನು..... ಯುಗದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

1. ಪಂಪ
2. ಸ್ವತಂತ್ರ
3. ವೇದಪೂರ್ವ
4. ಪಂಪ ಪೂರ್ವ

3. ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಗಮವು..... ದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

1. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ
2. ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ
3. ರಗಳೆ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯ
4. ಷಟ್ಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ

4. ವಚನ ಎಂದರೇನು?

1. ಸಾಹಿತ್ಯ
2. ಪ್ರಮಾಣ
3. ಕೆಲಸ
4. ಕಾಯಕ

5. ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸವೆಂಬುದು ಯಾವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಮಂತ್ರವಾಗಿದೆ?

1. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ
2. ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ
3. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ
4. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ

6. ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಕವಯತ್ರಿ/ ವಚನಕಾರ್ತಿ ಯಾರು?

1. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ
2. ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ
3. ನೀಲಾಂಬಿಕೆ

4. ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ

7. ರಾಜಾಶ್ರಯವನ್ನು ತೊರೆದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆಗೆ ನಿಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ (ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಕಾರರು ಗಳು ಯಾರು) ಯಾವುದು?

1. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ
2. ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯ
3. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ
4. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ

8. ವಚನಗಾರ್ತಿ ಗಂಗಾಂಬಿಕೆಯವರ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತನಾಮ ಯಾವುದು?

1. ಗಂಗಾಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ
2. ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
3. ಕಲಿದೇವರದೇವ
4. ಅಭಿನವ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ

ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು?

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

2. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕೊಡುಗೆ ಏನು?

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

3. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷತೆ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

4. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲ ಆಶಯವು ಯಾವುದಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ:

5. ಪಂಪಯುಗದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು?

ಉತ್ತರ:

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ..

ಉತ್ತರ:

2. ಪಂಪ ಪೂರ್ವ ಯುಗದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಯಾವುವು?.

ಉತ್ತರ:

.....

3. ಪ್ರಮುಖ ವಚನಕಾರರು ಮತ್ತು ಅವರು ವಚನ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಅಂಕಿತನಾಮಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ವಚನಗಳು:

ಶರಣ ಚಳುವಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತ ಮಹಾಮಾನವತಾವಾದಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ನೂರಾರು ಕಾಯಕಜೀವಿಗಳು ಒಂದುಗೂಡಿದರು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶರಣರ ತಂಡಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅರಿವು ಮತ್ತು ವಿವೇಕದ ಬೆಳಕನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ವಚನಕಾರರು. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನರು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಚನಕಾರರುಗಳ ವಚನಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ [ದೇವರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ]:

ಹರಿದ ಗೋಣಿಯಲೊಬ್ಬ ಕಳವೆಯ ತುಂಬಿದ
ಇರುಳೆಲ್ಲಾ ನಡೆದನಾ ಸುಂಕಕಂಜಿ
ಕಳವೆಯೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಬರಿಗೋಣಿ ಉಳಿಯಿತ್ತು
ಅಳಿಮನದವನ ಭಕ್ತಿ ಇಂತಾಯಿತ್ತು ರಾಮನಾಥ.

ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯ: ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವನಂತೆ ನಟಿಸುತ್ತಾ, ಜನರನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜವನ್ನು ವಂಚಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಗಳಿಸಲಾಗದೆ, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಿತನ್ನು ಮಾಡಲಾಗದೆ, ಅತ್ತ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಬಿಡಲಾಗದೆ, ಅತ್ತಿತ್ತ ತುಯ್ಯಾಡುವ ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಪಡೆಯಲಾಗದೆ, ತನಗೆ ತಾನೆ ಕೇಡನ್ನು ಬಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ/ಹಾನಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು :

ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಸತ್ತವರು ಕೋಟಿ
ಮಣ್ಣಿಗಾಗಿ ಸತ್ತವರು ಕೋಟಿ
ಹೊನ್ನಿಗಾಗಿ ಸತ್ತವರು ಕೋಟಿ
ಗುಹೇಶ್ವರಾ, ನಿಮಗಾಗಿ ಸತ್ತವರನಾರನೂ ಕಾಣೆ!

ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯ: ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಗಳು, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿರುವ ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೋರಾಟಗಳು ಆಸೆ ಮತ್ತು ಆಮಿಷಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ. ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿ ನಡೆದ ರಾಮ-ರಾವಣರ ಯುದ್ಧ, ಮಣ್ಣಿಗಾಗಿ ನಡೆದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಯುದ್ಧ, ಹೊನ್ನಿಗಾಗಿ ನಡೆದ ಅಶೋಕನ ಕಳಿಂಗ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ, ದೇವರಿಗಾಗಿ ಯಾರೂ ಜೀವ ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲದ, ಮಾನವನ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ

ಮನೋಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದೈವತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ನೀವು ನಂಬಿರುವ ದೇವರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾದರು ಮಾತ್ರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಬಸವಣ್ಣ:

ಕರಿ ಘನ ಅಂಕುಶ ಕಿರಿದೆನ್ನಬಹುದೆ ಬಾರದಯ್ಯಾ,
ಗಿರಿ ಘನ ವಜ್ರ ಕಿರಿದೆನ್ನಬಹುದೆ? ಬಾರದಯ್ಯಾ,
ತಮಂದ ಘನ ಜ್ಯೋತಿ ಕಿರಿದೆನ್ನಬಹುದೆ ಬಾರದಯ್ಯಾ,
ಮರಹು ಘನ ನಿಮ್ಮ ನೆನೆವ ಮನ ಕಿರಿದೆನ್ನಬಹುದೆ? ಬಾರದಯ್ಯಾ
ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ ||

ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯ: ಇಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬಲ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಇರುವ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಘಟನೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಪೌರಾಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಭೌತಿಕ ತತ್ವವುಳ್ಳ ನಿದರ್ಶನ. ಆನೆ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದು ಮತ್ತು ಬಲಶಾಲಿ ಕೂಡ, ಆದರೆ ಅಂತ ಆನೆಯನ್ನು ಅದರ ಮಾವುತ ಒಂದು ಅಂಕುಶದಿಂದ(ಸಣ್ಣ ಸಲಾಕೆ)ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಪರ್ವತ ಕೂಡ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ,ಪುರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ಇಂದ್ರ ತನ್ನ ವಜ್ರಾಯುಧದಿಂದ ಪರ್ವತವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.ಇನ್ನು ಕತ್ತಲು ಬಹಳ ಘೋರವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬೆಳಕಿನ ಕಿಡಿ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬಲ್ಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಸ್ತುವಿನ ಗಾತ್ರದ ಮೂಲಕ ಅದರ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮನುಷ್ಯನ ಸಹಜ ಗುಣವಾದ ಮರೆಯುವಿಕೆ ಘನವಲ್ಲ,ಬದಲಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಶಿವನ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನನ್ನು ನೆನೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನಿಸುವುದೇ ಘನ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ:

ಗೂಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಲರಿಯದೆ ರವಿಯ ಬಯ್ಯುದು,
ಕಾಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಲರಿಯದೆ ಶಶಿಯ ಬಯ್ಯುದು,
ಕುರುಡ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಲರಿಯದೆ ಕನ್ನಡಿಯ ಬಯ್ಯನು,
ಇವರ ಮಾತೆಲ್ಲವೂ ಸಹಜವೇ,
ನರಕ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೊದಕುಳಿಗೊಳ್ಳುತ್ತ (ದು:ಖ, ನೋವು)
ಶಿವನಿಲ್ಲ,ಮುಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ,ಹುಸಿಯೆಂದಡೆ,
ನರಕದಲ್ಲಿಕ್ಕದೆ ಬಿಡುವನೇ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ !!

ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯ: ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯು ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹೇಗೆ ದೂಷಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗೂಬೆಗೆ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಕಾಣದ್ದರಿಂದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾಗೆಯು ರಾತ್ರಿ

ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಕುರುಡ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನೇ ಬಯ್ಯುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಸಹಾಯಕನ ಸಹಜ ಮಾತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನರಕವು ಹೊರಳಾಡುವಂತೆ ದೂಷಿಸುವುದು ಕೂಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ತನಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಪರಿ. ಮುಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಇಂಥ ಕಷ್ಟಗಳು ತನಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸದಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ದೂರುತ್ತಿರುವುದು. ತನಗಿರುವ ಅಗಾಧ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅನ್ಯರನ್ನು ದೂಷಿಸಿದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನರಕಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದರ್ಥ. ತಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಶಿವನನ್ನು ತಲುಪಬಹುದು ಅಂದರೆ ಮುಕ್ತಿಯ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಅಕ್ಕ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ:

ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದಡೆ
ಗುರು ದರ್ಶನವಾದಡೂ ಮರೆಯಬೇಕು,
ಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯಾದಡೂ ಮರೆಯಬೇಕು,
ಜಂಗಮ ಮುಂದೆ ನಿಂದಿದ್ದಡೂ ಹಂಗ ಹರಿಯಬೇಕು
ಕಾಯಕವೆ ಕೈಲಾಸವಾದ ಕಾರಣ
ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತಾದಡೂ ಕಾಯಕದೊಳಗು.

ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯ: ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುವ ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ, ಗುರು, ಲಿಂಗ, ಜಂಗಮ ಎಂಬ ತ್ರಿವಿಧಕ್ಕಿಂತ ಕಾಯಕವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುವವನಿಗೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನೇನು ಕಾಣಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಗುರು ಬಂದರೂ ಕೂಡ, ತನ್ನ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ತೊಡಕಾಗಬಾರದು. ಶರಣರಿಗೆ ಗುರುವಿನ ದರ್ಶನ ಮಂಗಳಕರವಾದದ್ದು, ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಗುರುವಿಗಿಂತ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಮಾರಯ್ಯ.

ಅದೇ ರೀತಿ ,ಲಿಂಗ ಪೂಜೆ ಸಮಯ ಆದರೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಮೊದಲು ಮುಗಿಸುವುದು ಲೇಸು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದಾಗ ಜಂಗಮರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಅರ್ಪಿಸುವುದು ಕೂಡ ತರವಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅವನ ಕಾಯಕ ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಮಾರಯ್ಯ ಕಾಯಕ ಯೋಗಿಯ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಆಯುವ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಕೈಲಾಸವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾಯಕದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ದೇವರನ್ನು ಮತ್ತು ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಚನ ಶರಣರು ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ :

ಬಡತನಕ್ಕೆ ಉಂಬುವ ಚಿಂತೆ

ಉಣಲಾದರೆ ಉಡುವ ಚಿಂತೆ

ಉಡಲಾದರೆ ಇಡುವ ಚಿಂತೆ ಇಡಲಾದರೆ ಹೆಂಡಿರ ಚಿಂತೆ

ಹೆಂಡಿರಾದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಚಿಂತೆ ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ಬದುಕಿನ ಚಿಂತೆ

ಬದುಕಾದರೆ ಕೇಡಿನ ಚಿಂತೆ ಕೇಡಾದರೆ ಮರಣದ ಚಿಂತೆ

ಇಂತೀ ಹಲವು ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವರನ್ನು ಕಂಡನು

ಶಿವನ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರೊಬ್ಬರನೂ ಕಾಣೆ ವೇದಾಂತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜ ಶರಣನು.

ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯ: ಈ ವಚನದಿಂದ ಯಾವ ಮನೆಯೂ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹುದೇನು ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬೋರ್ಡು ಹಾಕುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಯಾವ ಮನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ಚಾಟಿಯೇಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೊಡೆದೆಬ್ಬಿಸುವ ಚುಚ್ಚು ಮಾತಿನ ಬಿಚ್ಚು ಹೃದಯದ ಅನುಭವದ ಕೆಚ್ಚಿನ ಅಮರವಾಣಿಯ ಸಚ್ಚಿಯಂತಿದೆ ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆದು ನಡೆದಂತೆ ನುಡಿದ ಧೀರ ಶರಣ. ಸಮಾಜ ವಿಮರ್ಶೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಟೀಕೆ, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನೇ ತೆಗಳದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆರಳು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ ತಾನು ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ ಸಿದ್ದ ಶುದ್ಧ ಬಾಳನ್ನು ಬಾಳಿ ಬೆಳಗಿಸಿ ಕೊಂಡವನು. ಬೇವು ತಿಂದವನು ಬಹಳ ಕಾಲ ಬದುಕುತ್ತಾನೆ. ಕಹಿ ಉಂಡವನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಜರಾಮರನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಗಟ್ಟಿತನದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ.

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಕಾಯಕ ತತ್ವ :

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲವನ್ನು ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಜಡ್ಡುಗಟ್ಟಿದ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಅಂಕುಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಕಾಲಘಟ್ಟವದು. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಕಾಯಕ ತತ್ವಗಳು ಮೂಲ ವಿಷಯಗಳಾಗಿದ್ದವು. ವಚನಕಾರರು ವಿಮರ್ಶಕರು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವವರು, ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿಯೆತ್ತಿದವರು ಹಾಗೂ ಮಾನವತೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಭ್ರಮೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವವರು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ ರಹಿತವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಕಾಲವಿದು.

ನಾವು ಮಾಡುವ ಕಾಯಕ/ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮೇಲು-ಕೀಳು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲ. "ಆವ ಕಾಯಕ ಮಾಡಿದೊಡೆ ಒಂದೇ ಕಾಯಕ" ಎಂದು ಗಂಗಮ್ಮ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಮೇಲು-ಕೀಳಿಲ್ಲ. ಕಾಯಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಶರಣ ಕಾಳವೈಯ ಈ ವಚನವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ:

ಕೃತ್ಯ ಕಾಯವಿಲ್ಲದವರು ಭಕ್ತರಲ್ಲ,
 ನಿಂದಿಸಿಕೊಂಬ ಪ್ರಸಾದ ಕುನ್ನಿಯ ಪ್ರಸಾದ
 ಅವರು ತ್ರಿವಿಧಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸರು
 ಅಲ್ಲಿ ನಿಂದಿಸಿ ಅವರ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ,
 ಅವರ ಹಿಂದೆ ಕೊಂಡುದು ಅವರ ಮಲ ಮೂತ್ರ
 ತೂಬುರದ ಕೊಳ್ಳಿಯಂತೆ ಊರಿವಾತ ಭಕ್ತನೆ ?

ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ ಎಂಬ ಕಾಯಕ ತತ್ವದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಶಿವಶರಣೆಯರು ಅನೇಕ ಕಾಯಕಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ತರುವ ಕಾಯಕ, ಮೋಳಿಗೆ ಮಹಾದೇವಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೊತ್ತು ತರುವ ಕಾಯಕ, ರೇಮ್ಮವ್ವ ಕದಿರಿನಿಂದ ನೂಲು ತೆಗೆಯುವುದು, ನಿಂಬವ್ವ ನೀರು ಹೊರುವ ಮೊದಲಾದ ಕಾಯಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಬಾಳಬದುಕನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು, ಸ್ತ್ರೀ ಅವಲಂಬಿತಳಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಕಾಯಕ ತತ್ವದ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅನುಭವಿಸಿದರು ಪ್ರಮುಖ ಶಿವಶರಣೆಯರು.

ನೀರು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರಯ್ಯ
 ಮರವ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುವರಯ್ಯ
 ಬತ್ತುವ ಜಲವ ಒಣಗುವ ಮರವ
 ಮೆಚ್ಚಿದವರು ನಿಮ್ಮನೆತ್ತಬಲ್ಲರು
 ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವಾ

ಮೌಢ್ಯ ಮತ್ತು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಸಮಾಜವು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು, ಅಂಧಃ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳು, ಕಂದಾಚಾರಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕಲ್ಲು ನಾಗರ ಕಂಡಡೆ ಹಾಲನೆರೆಯೆಂಬರು
 ದಿಟದ ನಾಗರ ಕಂಡಡೆ ಕೊಲ್ಲೆಂಬರಯ್ಯ
 ಉಂಬ ಜಂಗಮ ಬಂದಡೆ ನಡೆಯೆಂಬರು
 ಉಣ್ಣದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಬೋನವ ಹಿಡಿಯೆಂಬರು

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ದ್ವಂದ್ವದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಬಸವಣ್ಣನು ಕೆಳವರ್ಗದ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಮೌಢ್ಯ ದೈವಾರಾಧನೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗಾರಾಧನೆಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದನು. ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ಕಾಯಕವೆನ್ನುವುದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಅರ್ಹತೆಯಾಗಿತ್ತು. "ಶರಣ ಸತಿ-ಲಿಂಗ ಪತಿ" ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಶರಣರು-ಶರಣೆಯರು ತತ್ವಶಃ ಪಾಲಿಸಿದರು.

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಿವಶರಣರುಗಳು ಧರ್ಮ ಜಾತಿ ಲಿಂಗ ಭೇದವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ತಾಯಿ, ಅಕ್ಕ, ಮನುಕುಲ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಗೌರವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರು "ಎನ್ನ ತಾಯಿ ನಿಂಬವೆ ನೀರನೆರೆದುಂಬಳು, ಎಮ್ಮಕ್ಕ ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಣಸವ ಮಾಡುವಳು" ಎಂದು ದಲಿತ ಮಹಿಳೆ ನನ್ನ ತಾಯಿ, ಅಕ್ಕ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. "ಪರವಧುವನು ಮಹಾದೇವಿಯೆಂಬೆ" ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ನೀಡಿದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶರಣರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ "ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮೋ: ನಮೋ: ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು" ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಾತು "ಹೆಣ್ಣು ಮಾಯೆಯೆಂಬದನ್ನು" ಶಿವಶರಣರು ನೇರವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊನ್ನು ಮಾಯೆಯೆಂಬರು, ಹೊನ್ನು ಮಾಯೆಯಲ್ಲ,
ಹೆಣ್ಣು ಮಾಯೆ ಎಂಬರು, ಹೆಣ್ಣು ಮಾಯೆಯಲ್ಲ,
ಮಣ್ಣು ಮಾಯೆ ಎಂಬರು, ಮಣ್ಣು ಮಾಯೆಯಲ್ಲ,
ಮನದ ಮುಂದಣ ಆಸೆಯೆ ಮಾಯೆ ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರಾ.

ಈ ಮೇಲಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಮಾಯೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನವು ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣದ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಇದರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಘಟನೆಗಳು ವರ್ಗಭೇದ, ಲಿಂಗಭೇದ, ಜಾತಿಭೇದ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಭೇದ, ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿನ ಭೇದಭಾವಗಳು, ವರ್ಣಭೇದವನ್ನೆಳಿಸಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಬಾಳು ಸಮಪಾಲು ಎಂಬ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಎಲ್ಲಾ ನೇತಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಶಿವಶರಣೆಯರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯು ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಕಾಯಕ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಲಘಟ್ಟ ವಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

1. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತ ಮಹಾಮಾನವತಾವಾದಿ ಶಿವಶರಣ ಯಾರು?

1. ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು
2. ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ
3. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ
4. ಬಸವಣ್ಣ

2. ರಾಮನಾಥ ಇದು ಯಾರ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತ ನಾಮ?

1. ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಗಳು

2. ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ
3. ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ
4. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ

3. ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿದ್ದ ವಚನಕಾರರು ಯಾರು?

1. ಬಸವಣ್ಣ
2. ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಗಳು
3. ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ
4. ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ

4. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಯಾರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು?

1. ಸತ್ಯಾಶ್ರಯ
2. ಅರಿಕೇಸರಿ
3. ಬಿಜ್ಜಳ
4. ವೀರಬಲ್ಲಾಳ

5. ಕಾಯಕ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿ 'ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ' ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿದ ವಚನಕಾರ ಯಾರು?

1. ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ
2. ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ
3. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ
4. ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ

6. ನೀರು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರಯ್ಯ - ಈ ವಚನವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವವರು ಯಾರು?

1. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ
2. ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ
3. ನೀಲಾಂಬಿಕೆ
4. ಬಸವಣ್ಣ

7. ಹೆಣ್ಣು ಮಾಯೆಯೆಂಬರು - ಈ ವಚನದ ರಚನೆಕಾರರು ಯಾರು?

1. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ
2. ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ
3. ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು
4. ಬಸವಣ್ಣ

ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ನೀರು ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವರಯ್ಯ - ಈ ವಚನದ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

.....
2. ಉಳ್ಳವರು ಶಿವಾಲಯ ಮಾಡಿಹರು - ಈ ವಚನದ ಮೂಲ ಸಂದೇಶವೇನು?

ಉತ್ತರ:

.....
ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿ ರಚನೆಯಾದ ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ವಚನಗಳ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ

ಉತ್ತರ:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಕ ತತ್ವಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ?.

ಉತ್ತರ:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು / ಲಿಂಗ ಭೇದವನ್ನು ಮರೆತು ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ರಚನೆಯಾದ ವಚನಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಅಧ್ಯಾಯ - ಆರು

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಯುಗ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತರೆ ರೂಪಗಳು :

ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳುವಳಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ತದನಂತರ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ವಚನಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ರಗಳೆ, ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿ, ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ, ಕಂದಪದ್ಯ, ಸಾಂಗತ್ಯ, ತ್ರಿಪದಿ, ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತತ್ವಪದಗಳು, ಕನ್ನಡದ ಸೂಫಿ ಪಂಥ ಮುಂತಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತಕ್ಕೆ ಬಂದವು. .

ರಗಳೆ:

ಆದಿಕವಿ ಪಂಪ, ರನ್ನ ಪೊನ್ನ ಇವರುಗಳು ಸಹ ಚಂಪೂ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ರಗಳೆಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ರಗಳೆಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದವನು ಶಿವಕವಿ ಎಂಬ ಬಿರುದಾಂಕಿತನಾದ ಹರಿಹರ. ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹೊಸತನವನ್ನು ರೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಳಕೆಯಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ನಾಗವರ್ಮನು ತನ್ನ ಕೃತಿ ಛಂದೋಂಬುಧಿ ಯಲ್ಲಿ ರಗಳೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ: ರಗಳೆಯೂ ಉತ್ಸಾಹ, ಮಂದಾನಿಲ ಮತ್ತು ಲಲಿತ ರಗಳೆಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ 3, 4, 5 ಮಾತ್ರೆಯ ಗಣ ನಿಯಮಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಜೋಡಿ ಪದದಿಂದ ಕೂಡಿ ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಹರಿಹರನು ರಗಳೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈತನನ್ನು ರಗಳೆಯ ಕವಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು ಅವರ ಮಹಾಗ್ರಂಥ ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ ಕೃತಿಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಳರಗಳೆಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಷಟ್ಪದಿ:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಷಟ್ಪದಿ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆಯು ದೇಸಿ ಛಂದೋಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಷಟ್ಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಗವರ್ಮನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಷಟ್ಪದಿ ಎಂದರೆ ಆರು ಸಾಲುಗಳ ಪದ್ಯ ಎಂದರ್ಥ, ಇಲ್ಲಿ 1,2 ಮತ್ತು 4,5 ಸಾಲುಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಾಲುಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಗುರು ಕಡ್ಡಾಯ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಕವಿ ರಾಘವಾಂಕ, ಈತನನ್ನು ಷಟ್ಪದಿಯ

ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈತನು ಷಟ್ಪದಿಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಷಟ್ಪದಿ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಕವಿಯು ಕರ್ನಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದಾನೆ.

ಸಾಂಗತ್ಯ:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಗತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯು ದೇಸಿ ಛಂದೋ ಪ್ರಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಡುಗಬ್ಬವು ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಸಾಂಗತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ದೇವರಾಜನ ಸೊಬಗಿನ ಸೋನೆ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸಾಂಗತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರವು ತ್ರಿಪದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಕವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೂಪವಾಗಿದೆ. ಕವಿ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ ಸಾಂಗತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಹಾಕಾವ್ಯವಾದ ಭರತೇಶ ವೈಭವವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಹರಿಹರ:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಹರನನ್ನು ನೂತನ ಯುಗ ಪುರ್ವತಕ ಮತ್ತು ಶಿವಕವಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿದ್ದ ಶೈವಕವಿ.. ಹರಿಹರನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ನರಸಿಂಹ ಬಲ್ಲಾಳ ರಾಜನಲ್ಲಿ ಕರಣಿಕನಾಗಿದ್ದನು. ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ. ಈತನ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ ಹಂಪೆಯ ಶ್ರೀ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ. ಹರಿಹರನು ಮಾಯಿ ದೇವರೆಂಬ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ತದನಂತರ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಯ್ಸಳರ ರಾಜ ಎರಡನೇ ನರಸಿಂಹ ಬಲ್ಲಾಳನಲ್ಲಿ ಕರಣಿಕನಾಗಿದ್ದನು. ನಂತರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಲುಮೆಯಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಶಿವನೇ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದು, ಶಿವಶರಣರ ಸಂಕುಲವೇ ತನ್ನ ಬಂಧು-ಬಳಗ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ವಿರೂಪಾಕ್ಷನ ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದನು. ಹಂಪೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪಂಪಾಶತಕ, ರಕ್ಕಾಶತಕ, ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ಶಿವ ಶರಣರ ರಗಳೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಗಳೆಯ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಜೀವಂತಗೊಳಿಸಿ "ರಗಳೆ ಕವಿ" ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಈತನು ಬರೆದಿರುವ ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಚಂಪೂ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವ ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ಮನ್ಮಥನ ಸಂಹಾರ, ರತಿ ವಿಲಾಸ, ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳು, ಮತ್ತು ಕಥೆಯ ನಾಯಕಿ ಗಿರಿಜೆಯ ಬಾಳಿನ ಕಥೆಯು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಶಿವನ ಪಾತ್ರವು ಸಹ ಕಥಾ ನಾಯಕಿಯ ಪಾತ್ರ ಪೋಷಣೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿರುವುದು ಈ ಕಥೆಯ ವಿಶೇಷ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣವು ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದು ಹರಿಹರನನ್ನು ಯುಗಪುರುಷನ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿರುವುದು ಆತನು ಬರೆದ ಶಿವಶರಣರ ರಗಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಹರಿಹರನ ರಗಳೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಕಥನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಭಾವಗೀತೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾತನ ಮತ್ತು ನೂತನ ಶಿವಶರಣರ ಕಥೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಭಾವಗೀತೆಯ ಶೈಲಿಯ ರಗಳೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಮಹಿಮೆಯ ರಗಳೆಗಳು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಆಧಾರವಾಗಿವೆ. ಈತನ ರಗಳೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಯಣ್ಣನ ರಗಳೆ,

ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನ ರಗಳೆ, ಪ್ರಭುದೇವರ ರಗಳೆ ಮತ್ತು ಬಸವರಾಜದೇವರ ರಗಳೆ ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾವ್ಯಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಹರಿಹರನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯ ಕವಿ ಎಂದು ಸಹ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಘವಾಂಕ:

ರಾಘವಾಂಕನು ಹರಿಹರನ ಸೋದರಳಿಯ. ಹರಿಹರನಂತೆ ರಾಘವಾಂಕನೂ ಸಹ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೂತನ ಯುಗಪ್ರವರ್ತಕರೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಷಟ್ಪದಿ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಪ್ರವರ್ತನಗೊಳಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ರಾಘವಾಂಕನಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಘವಾಂಕನನ್ನು **ಷಟ್ಪದಿ ಬ್ರಹ್ಮ** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈತನು ಕನ್ನಡದ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮನೋಧರ್ಮದ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲನಾದ ವೀರಶೈವ ಕವಿ. **ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಕಾವ್ಯ** ಎಂಬ ಕಾವ್ಯದ ಕರ್ತೃ. ಈತನ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು ಇವನ ಅನಂತರದ ಕೆಲವು ಕವಿಗಳಿಗೆ ಕುತೂಹಲದ, ಗೌರವದ ವಿಷಯಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ರಾಘವಾಂಕನು ಹಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವನು. ಶಿವಕವಿ ಹರಿಹರ ಇವನ ಸೋದರ ಮಾವ ಮತ್ತು ಗುರು. ಆತನು ದೀಕ್ಷಾಗುರು, ಕಾವ್ಯಗುರುವೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಹರನಂತೆ ರಾಘವಾಂಕನೂ ಹಂಪೆಯ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನ ಪರಮಭಕ್ತ. ರಾಘವಾಂಕನು ತಾನು ಹರಿಹರನ ವರಸುತ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. **'ಉಭಯಕವಿ ಕಮಲರವಿ'** ಬಿರುದಾಂಕಿತನಾಗಿದ್ದ ಈತ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪಂಪಾಪುರದ ದೇವರಾಜನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಓದಿ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ರಾಜನನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದನು. ತದನಂತರ ರಾಜ ಇವನಿಗೆ **'ಕವಿಶರಭಭೇರುಂಡ'** ಎಂಬ ವಾದದ ಪೆಂಡೆಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸನ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೊಂಡ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಾಘವಾಂಕ ಹೊನ್ನ ಹರಿವಾಣದಲ್ಲಿರಿಸಿ ತಂದು ತನ್ನ ಗುರುವು ಮಾವನೂ ಆದ ಹರಿಹರನ ಮುಂದಿರಿಸಿ ಅವನ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮುಂದಾದಾಗ, **ಆತ ಮೆಚ್ಚಲೊಲ್ಲದೆ , ನರಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ರಾಘವಾಂಕನ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮುರಿದ.** ಅನಂತರ ಶೈವ ಕೃತಿ ಪಂಚಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಮರಳಿ ತನ್ನ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ದಂತ ಕಥೆ ಇದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಘವಾಂಕ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲನಾದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮನೋಧರ್ಮದ ಕವಿ. **'ಜನ ಬದುಕಬೇಕೆಂದು ಕಾವ್ಯಮುಖದಿಂಪೇಳ್ವನನಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ'** ಎಂಬುದು ಇವನ ಕಾವ್ಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ರಾಘವಾಂಕನ ಕಾವ್ಯಗಳು:

ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ, ಸಿದ್ಧರಾಮ ಪುರಾಣ, ಸೋಮನಾಥ ಚರಿತೆ, ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ, ಶರಭ ಚರಿತೆ ಮತ್ತು ಹರಿಹರ ಮಹತ್ವ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.ಶರಭ ಚಾರಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಹರಿಹರ ಮಹತ್ವ ಇನ್ನೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ.ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ "ದೇವಾಂಗ ದಾಮಯ್ಯನ ಪುರಾಣ"ಎಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥವೊಂದು ದೊರಕಿದೆ.

ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಕಾವ್ಯ: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಕೃತಿಯಾದ **ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಕಾವ್ಯವು** ರಾಘವಾಂಕನ ಲೌಕಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಚಂಡಕೌಶಿಕ ನಾಟಕದಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ರಚನೆಯಾದ ಕೃತಿಯಿದು. ರಾಘವಾಂಕನಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಆಕರಗಳೊಡನೆ ಇದರ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣದೊರೆಯದ

ನೂತನ ಸನ್ನಿವೇಶಸೃಷ್ಟಿ , ಕೃತಿಬಂಧ ಇಲ್ಲಿದೆ. 'ಹರನೆಂಬುದೇ ಸತ್ಯ ಸತ್ಯವೆಂಬುದೇ ಹರನು' ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿ ಬದುಕಿದ ಸತ್ಯಸಾಧಕ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಕರುಣಾದ್ಭುತವಾದ ಕಥೆಯೇ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಕಾವ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಳಗಳಿದ್ದು **ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ** ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಪಾತ್ರ ಸತ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಂತರವೂ ಹೋರಾಡುವ ಆದರ್ಶಾಭೀಪ್ಸೆಯ ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚಂದ್ರಮತಿಯ ಪುತ್ರ ವಿಲಾಪ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಪರೂಪದ ಮತ್ತು ಮನಕಲುಕುವ ಸನ್ನಿವೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಾಘವಾಂಕನ ಮಹಾಕಾವ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

1. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ರಗಳೆ ಕವಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಕವಿ ಯಾರು?

1. ಹರಿಹರ
2. ರಾಘವಾಂಕ
3. ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ
4. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

2. ಉಭಯಕವಿ ಕಮಲರವಿ ಎಂಬ ಬಿರುದಾಂಕಿತ ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತಿ ಯಾರು?

1. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ
2. ರಾಘವಾಂಕ
3. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ
4. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

3. ಷಟ್ಪದಿ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೊದಲ ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಯಾರು?

1. ಬಸವಣ್ಣ
2. ಹರಿಹರ
3. ರಾಘವಾಂಕ
4. ಪಂಪ

4. ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ?

1. ಚಂಪೂ
2. ವಚನ
3. ರಗಳೆ
4. ಷಟ್ಪದಿ

5. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?

1. ಹರಿಹರ
2. ರಾಘವಾಂಕ

3. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ

4. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

6. ಯುಗಪ್ರವರ್ತಕ ಕವಿ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

1. ಹರಿಹರ

2. ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು

3. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ

4. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

7. ಷಟ್ಪದಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಬಿರುದಾಂಕಿತ ಕವಿ ಯಾರು?

1. ಹರಿಹರ

2. ರಾಘವಾಂಕ

3. ಕೇಶಿರಾಜ

4. ನಾಗಚಂದ್ರ

8. ಸಾಂಗತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿ ಯಾರು?

1. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ

2. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ

3. ಕೇಶಿರಾಜ

4. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

ಒಂದು ಅಥವಾ ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಹರಿಹರ ಕವಿಯ ರಾಜಾಶ್ರಯದ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

.....

2. ರಾಘವಾಂಕನಿಗೆ ಹರಿಹರನು ರಾಜಾಶ್ರಯದ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಿದ ವಿಷಯವೇನು?

ಉತ್ತರ:

.....

3. ಸಾಂಗತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ:

.....

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಹರಿಹರನು ಬರೆದಿರುವ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

2. ಕವಿ ರಾಘವಾಂಕನ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ (ಗದುಗಿನ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ):

ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರ ನುಡಿಗಳು::

“ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸನು ಹಾಡಿದನೆಂದರೆ
ಕಲಿಯುಗ ದ್ವಾಪರವಾಗುವುದು
ಭಾರತ ಕಣ್ಣಲಿ ಕುಣಿವುದು! ಮೈಯಲಿ
ಮಿಂಚಿನ ಹೊಳೆ ತುಳುಕಾಡುವುದು!”

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕಾಲವನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಸುಮಾರು 1410 ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೦೦ ರಲ್ಲಿದ್ದು 'ತೊರವೆ ರಾಮಾಯಣ' ಬರೆದ ಕುಮಾರ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಅಥವಾ ತೊರವೆ ನರಹರಿ ಮತ್ತು 'ಕೃಷ್ಣರಾಯ ಭಾರತ' ಬರೆದ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನನ್ನು ಹೊಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಆ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿನವನೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಮೂಲ ಹೆಸರು ನಾರಾಯಣಪ್ಪ. "ಗದುಗಿನ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ" ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈತನ ಕಾವ್ಯ ನಾಮ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ. ವ್ಯಾಸ ಮಹಾಕವಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಕನ್ನಡ ರೂಪವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ವ್ಯಾಸ ಮಹಾಕವಿಯ ಮಾನಸಪುತ್ರ ತಾನೆನ್ನುವ ವಿನೀತ ಭಾವದಿಂದ ನಾರಣಪ್ಪ ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಹೆಸರು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನಿಗೆ ಅನ್ವರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣ ದೇಗುಲದಲ್ಲಿನ ಕಂಬದ ಅಡಿಯಲ್ಲೇ ಗದುಗಿನ ಭಾರತವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿಯು ಇದೆ. ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ. ಮಾರ್ಗ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿಯಾದರೆ, ಷಟ್ಪದಿ (ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ) ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. “ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ / ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ”ವು ಈತನು ರಚಿಸಿರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಪಂಪನ ನಂತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಗ್ರ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ತನ್ನ ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಯಲ್ಲಿ “ತಿಳಿಯಹೇಳುವೆ ಕೃಷ್ಣ ಕಥೆಯನು ಇಳೆಯ ಜಾಣರು ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಥೆಯ ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯ ಸಂಭ್ರಮ ಮತ್ತು ತೈಲದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೊಗಿದ್ದಾನೆ. ವೀರ ರಸವನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನ ರಸವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ ಕೃತಿಯಿದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನನ್ನು ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಬಿರುದಿನಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ:

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಕೃತಿ “ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ”. ಇದಕ್ಕೆ ಗದುಗಿನ ಭಾರತ, ಕನ್ನಡ ಭಾರತ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ ಎಂದೂ ಸಹ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಮಹಾಕವಿ ವ್ಯಾಸರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದ ಕನ್ನಡಾನುವಾದ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅನುವಾದವಾಗಿ

ಉಳಿಸದೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಧಾರೆಯೆರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೇರುಕೃತಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ಭಾರತ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದ ಮೊದಲ ಹತ್ತು ಪರ್ವಗಳು ೧೪೭ ಸಂಧಿ, ೮೨೪೪ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿ .

ಅರಸುಗಳಿಗಿದು ವೀರ ದ್ವಿಜರಿಗೆ

ಪರಮ ವೇದದ ಸಾರ ಯೋಗೀ

ಶ್ವರರ ತತ್ತ್ವವಿಚಾರ ಮಂತ್ರಿಜನಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಗುಣ ||

ವಿರಹಿಗಳ ಶೃಂಗಾರ ವಿದ್ಯಾ

ಪರಿಣತರಲಂಕಾರ ಕಾವ್ಯಕೆ

ಗುರುವೆನಲು ರಚಿಸಿದ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತವ ||

ಈ ಮಹಾಕಾವ್ಯವು ರಾಜರಿಗೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯಧರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ವೇದದ ಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಆತ್ಮತತ್ತ್ವದ ವಿಚಾರವನ್ನು, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿದಾಯಕ, ವಿರಹಿಗಳಿಗೆ ಶೃಂಗಾರರಸ ಭರಿತವಾಗಿ, ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಪ್ರಬೋಧಕವಾಗಿರುವ ಈ ಕಾವ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳಿಗೆ ಗುರುವಾಗಿದೆ.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ರೂಪಕಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವು ಅಪಾರವಾದದ್ದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಹೆಸರು ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿದೆ.

ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ:

"ಬವರವಾದರೆ ಹರನ ವದನಕೆ ಬೆವರ ತಹೆನು" (ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ವೀರೋಕ್ತಿ!)

"ಜವನ ಮೀಸೆಯ ಮುರಿದನೋ" (ಉತ್ತರನ ಪೌರುಷದಲ್ಲಿ)

"ಅರಿವಿನ ಸೆರಗು ಹಾರಿತು"

ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ರೂಪಕಗಳೊಂದಿಗೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮಾನವಪ್ರಕೃತಿಯ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಪಾತ್ರಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಅವನ ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳು ಅವರವರದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಬೈಯುತ್ತಾರೆ, ನಗುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೂ ಅಳುತ್ತಾರೆ ಸಹ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಅಷ್ಟೇ ಆಳವಾದ ದೈವಭಕ್ತ ಸಹ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ವರ್ಣನೆ ಅವನ ಕಾವ್ಯರಚನೆಯ ಮೂಲೋದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ("ತಿಳಿಯ ಹೇಳುವೆ ಕೃಷ್ಣ ಕಥೆಯನು") ಅವನ ಮಹಾಭಾರತ ಕಥೆ ಕೃಷ್ಣನ ಸುತ್ತಲೂ ಸುತ್ತುತ್ತದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಕೃಷ್ಣನ ಭಕ್ತ. ಮಹಾಭಾರತದ ಹದಿನೆಂಟು ಪರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತರ (ಗದಾಪರ್ವ) ವರೆಗೆ ಬರೆದು ದುರ್ಯೋಧನನ ಅವಸಾನದ ನಂತರ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಮುಂದೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವವರೆಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

ಭಾರತದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಾದ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಮತ್ತು ಸ್ತೋತ್ರಗಳು, ದೇವಾನುದೇವತೆಗಳ ಶ್ಲೋಕಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುಖಾಂತರ ಅರ್ಥೈಸಿರುವ ಕೀರ್ತಿ ಮಹಾಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸರವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗಣೇಶ/ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನ ಸ್ತೋತ್ರ, ಗೌರಿ ಸ್ತೋತ್ರ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ತೋತ್ರ, , ಶಾರದೆಯ ಸ್ತೋತ್ರ, ವಿಷ್ಣು

ಸೋತ್ರ, ಶ್ರೀರಾಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮೊದಲಾದ ಹಲವಾರು ಸೋತ್ರಗಳು / ಶ್ಲೋಕಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ತನ್ನ ಕಥನದ ನಾಯಕ ಮತ್ತು ಆರಾಧ್ಯ ದೇವನಾದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಒಗಟಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು:

ವೇದ ಪುರುಷನ ಸುತನ ಸುತನ ಸ
ಹೋದರನ ಹೆಮ್ಮಗನ ಮಗನ ತ
ಳೋದರಿಯ ಮಾತುಳನ ರೂಪನನತುಳ ಭುಜಬಲದಿ
ಕಾದಿ ಗೆಲಿದನಣ್ಣನವ್ವೆಯ
ನಾದಿನಿಯ ಜಠರದಲಿ ಜನಿಸಿದ
ನಾದಿ ಮೂರುತಿ ಸಲಹೋ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಯಣ

ಈ ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುಖಾಂತರ ಉಣಬಡಿಸಿದ ಕವಿ, ಭಾಷಾ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತಹ ಮಹಾಕವಿ, ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ದಾರಿದೀಪ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ (ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ):

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ ಎಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿಯ ಅದ್ವಿತೀಯ ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ. ಈತನು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೂರು ತಾಲೂಕಿನ ದೇವನೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈತನ ಕಾಲವನ್ನು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಸುಮಾರು 1520 ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದರೆ ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಉಪಮಾಲೋಲ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಕರ್ನಾಟ ಕವಿಚೂತವನ ಚೈತ್ರ ಮತ್ತು ಉಪಮಾಲೋಲ ಎಂಬ ಬಿರುದಾಂಕಿತ ಕವಿ ಇವನು. ಇವನು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯರಚನೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟದೇವತೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ರಮಣ ಸ್ವಾಮಿಯ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಪೂರ್ವಭಾರತದ 10 ಪರ್ವಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ತದನಂತರ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಕವಿಯು ಉತ್ತರ ಭಾರತವನ್ನು ಬರೆದು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಮುಂದುವರೆದು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಭಾರತ ಎನ್ನು ಬಹುದಾದ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತವು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತದ ಸಂಗ್ರಹ ರೂಪವಾದ ಕನ್ನಡದ ಅನುವಾದವಾಗಿದೆ.

ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ : ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನ ನಾಯಕನಲ್ಲ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಪ್ರಧಾನ ನಾಯಕ. ವೀರ ರಸವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದೆ. ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿಯ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತವು ಪಾಂಡವರ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತವನ್ನು ಒಂದು ಕಥೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕಥೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಥೆಯೇ ಕತೆಗಿಂತ ಭಾಗವತ ದೃಷ್ಟಿಯ ಏಕತೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಉಪಮೆ ರೂಪಕಗಳ ಮನೋಹರತೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಹಾಭಾರತದ ಅಶ್ವಮೇಧ ಪರ್ವದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವೀರ ರಸ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಶೃಂಗಾರ ವರ್ಣನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತವು ಒಂದು ಕಥೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಥಾಸಂಗ್ರಹವೆನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರ ಕಥೆ ಅನುಷಂಗಿಕವಾಗಿದ್ದು ಕೃಷ್ಣನ ಪಾರಮ್ಯ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತರ ಕಥಾಗುಚ್ಛವಾಗಿ ಕವಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. "ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ" ಎಂದರೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ/ರಾಜನಾದವನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಯಜ್ಞ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಬಲಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವಾದ ಕುದುರೆಯನ್ನು, ಅದು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮನಬಂದಂತೆ ದೇಶ ಸುತ್ತಲು ಬಿಡುವರು. ಅದರ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ, "ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದವರು ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಂಗಾವಲಿನವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದು, ಇಲ್ಲವೆ ಶರಣಾಗಿ ಕಪ್ಪು ಕೊಡುವುದು" ಎಂದು ಬಯಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಸಗರ್ಭಿತವಾದ ಈ ಉದ್ಗಂಧವನ್ನು ಮೂವತ್ತಾಲ್ಕು ಸಂಧಿಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಜನರ ಮನಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ (ಭರತೇಶ ವೈಭವ):

ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಂಗತ್ಯ ಕವಿ **ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ**. ಈತನ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ದೇವರಾಜ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಡುಬಿದಿರೆ ಈತನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯು ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರ ಸಾಮಂತ ರಾಜನಾದ ಕಾರ್ಕಳದ ಭೈರರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಕವಿ. ಈತನ ದೀಕ್ಷಾಗುರು ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಆಚಾರ್ಯ ಮೋಕ್ಷ ಗುರು ಹಂಸನಾಥ. ಈತನಿಗೆ ಇದ್ದ ಬಿರುದುಗಳು ಶೃಂಗಾರಕವಿ ,ರತ್ನಾಕರ ಸಿದ್ದ. ಕನ್ನಡದ ಸಾಂಗತ್ಯ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನಾದ ಈತನು ಭರತೇಶವೈಭವ, ತ್ರಿಲೋಕಶತಕ, ರತ್ನಾಕರಾಧೀಶ್ವರ ಶತಕ, ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರಶತಕ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ರತ್ನಾಕರನು ತನ್ನ ಕೀರ್ತನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

"ಕರ್ಮವೇ ಬಲ್ಲಿತಲ್ಲ ಜಿನ ಧರ್ಮವನುಳಿದೆನ್ನನೀಪರಿ ಹುಚ್ಚುಮಾಡಿತಲ್ಲ

ಕರ್ಮವಶದಿ ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆ ಕವಿದೆನ್ನ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವು ಬಿತ್ತಲ್ಲ

ನಿರ್ಮಲ ಶ್ರೀಜಿನಧರ್ಮದೊಳಿದೆನ್ನ ಈ ಮೈ ಹುಚ್ಚು ಮಾಡಿತಲ್ಲ".

ರತ್ನಾಕರನು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಶರಣಾದವನಲ್ಲ; ಸಂಸಾರ ಸುಖವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂದೇಶ ನೀಡಿದವನಲ್ಲ; ಉಂಡರೇನು ಉಟ್ಟರೇನು ಅಬಲೆಯರೊಡನೆ ಕೂಡಿದರೇನು-ಎಂದು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದವನು; ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಆದರೂ ಒಂದು ಇತಿಮಿತಿ ಇರಬೇಕೆಂದವನು. ವಸ್ತುವಿನ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ, ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ, ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ನಡೆದ ಮೇರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕವಿ ಇವನು.

ರೂಢಿ ನೀತಿ ರಿವಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಹೀನತೆಯಿದ್ದಾಗ ಮುಲಾಜಿಲ್ಲದೆ ಕಿತ್ತೆಸೆದು ಸರಿಕಂಡ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದ ಕವಿ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ.

ಭರತೇಶ ವೈಭವ: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಸಾಂಗತ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕವಿ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕನ್ನಡದ ಮೇರುಕೃತಿಯೇ 'ಭರತೇಶ ವೈಭವ'. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಿತಿಥೇಶ್ವರ ವ್ಯಾಜಭನಾಥನ ಮಗ, ಭರತ ಈ ಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೋಗವಿಜಯ, ದಿಗ್ವಿಜಯ, ಯೋಗವಿಜಯ, ಅರ್ಕಕೀರ್ತಿವಿಜಯ, ಮೋಕ್ಷವಿಜಯ ಎನ್ನುವ ಐದು ಸಂಧಿಗಳಿದ್ದು ಒಟ್ಟು ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ.

ಭರತನು ಆದಿ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಹಿರಿಯ ಮಗನಾಗಿದ್ದು, ಈತನು ತನ್ನ 96 ಸಾವಿರ ರಾಣಿಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಭೋಗಜೀವನದ ಉನ್ನಾದದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದ. ಈತನ ಆಯುಧಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಚಕ್ರರತ್ನವೊಂದು ಉದಯಿಸಿ , ದಿಗ್ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಭರತ ವಿಜಯಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತ ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಬಾಹುಬಲಿಯ ರಾಜಧಾನಿ ಪೌದನಪುರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಚಕ್ರರತ್ನ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಬಾಹುಬಲಿ ಅಣ್ಣನೊಡನೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಾನೆ. ಭರತ ಬಾಹುಬಲಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಾಹುಬಲಿ ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ಜಿನದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಮರಳಿದ ಭರತ ತಾನೂ ವಿರಕ್ತನಾಗಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೆರಳಿ ಮೋಕ್ಷ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಭರತೇಶವೈಭವ ಕಥೆಯ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾರಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಭರತೇಶವೈಭವ 80 ಸಂಧಿಗಳು ಹಾಗೂ 10,000 ಪದ್ಯರಾಶಿಯನ್ನುಳ್ಳ ಸಾಂಗತ್ಯ ಕಾವ್ಯ.

ಕೇಶಿರಾಜ (ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣ) :

ಕೇಶಿರಾಜನ ಕಾಲ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೨೬೦ ಎಂದು ಹಲವಾರು ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈತನು ಜನ್ನನ ಸೋದರಳಿಯ. ಹಳಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ ಈತನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

ಕೇಶಿರಾಜನ "ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ"ವು ಸಮಗ್ರವೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೂ ಆದ ಉತ್ತಮ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥ. ಇಡೀ ಕೃತಿ ಕಂದಪದ್ಯಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದು ಒಟ್ಟು ಎಂಟು ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕರಣ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂದಪದ್ಯಗಳಿಗೆ 'ಸೂತ್ರ'ವೆಂದೂ, ಗದ್ಯರೂಪದ ವಿವರಣೆಗೆ 'ವೃತ್ತಿ'ಯೆಂದೂ, ವ್ಯಾಕರಣದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಗೆ 'ಪ್ರಯೋಗ'ವೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ, ತನ್ನ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ೨ನೇ ನಾಗವರ್ಮನ "ಶಬ್ದಸ್ಪೃತಿ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ" ಗ್ರಂಥಗಳ 'ಸೂತ್ರ', 'ವೃತ್ತಿ' ಮತ್ತು 'ಪ್ರಯೋಗ'ಗಳನ್ನು ಕೇಶಿರಾಜನು ಆಧರಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

"ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ"ವು ೧೩ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹಳಗನ್ನಡ ಭಾಷಾಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಹೇಗಿದ್ದುವೆಂಬುದನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ, ಸಪ್ರಮಾಣ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಸಂಧಿ, ನಾಮ, ಸಮಾಸ, ತದ್ವಿತ್ತ, ಆಖ್ಯಾತ, ಧಾತು, ಅಪಭ್ರಂಶ, ಅವ್ಯಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಎಂಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಪೂರ್ವಕವಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಉದಾಹರಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

1. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?

1. ಹರಿಹರ
2. ರಾಘವಾಂಕ
3. ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ
4. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

2. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಹಾಡಿದನೆಂದರೆ ಕಲಿಯುಗ ದ್ವಾಪರಯುಗವಾಗುವುದು ಎಂದು ಯಾವ ಕನ್ನಡದ ಆಧುನಿಕ ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನನ್ನು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ?

1. ಕುವೆಂಪು
2. ದಾರಾ ಬೇಂದ್ರೆ
3. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ
4. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ

3. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಯಾವ ಷಟ್ಪದಿ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ?

1. ಭಾಮಿನಿ
2. ವಾರ್ಧಕ
3. ಲಲಿತ
4. ಆಧುನಿಕ

4. ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನಿಗೆ ಇದ್ದ ಬಿರುದು ಯಾವುದು?

1. ಉಭಯಕವಿ
2. ಕವಿ ಬೇರುಂಡ
3. ಆದಿಕವಿ
4. ಕವಿಚೂತವನ ಚೈತ್ರ

5. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತವು ಯಾವ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿರುವ ಕೃತಿ?

1. ಭಾಮಿನಿ
2. ವಾರ್ಧಕ
3. ಲಲಿತ
4. ಆಧುನಿಕ

6. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ರೂಪಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಆದರೆ ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು

1. ರತ್ನತ್ರಯ
2. ಶಿವಕವಿ
3. ರಗಳೆಯ ಕವಿ

4. ಉಪಮಾಲೋಲ

7. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯು ಪ್ರಕಾರ ಕವಿ?

1. ಷಟ್ಪದಿ
2. ರಗಳೆ
3. ಸಾಂಗತ್ಯ
4. ಚಂಪೂ

8. ಸಾಂಗತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿ ಯಾರು?

1. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ
2. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ
3. ಕೇಶಿರಾಜ
4. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಂ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ:

.....

2. ಶೃಂಗಾರ ಕವಿ ಎಂದು ಬಿರುದಾಂಕಿತ ಕವಿ ಯಾರು ಮತ್ತು ಆತನು ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ?

ಉತ್ತರ:

.....

3. ಭರತೇಶವೈಭವ ಕೃತಿಯ ಮೂಲ ಆಶಯವೇನು?

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

4. ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಕೃತಿಯು ಯಾವ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದೆ?

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

5. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಕವಿಯನ್ನು ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

6. ಕೇಶಿರಾಜನ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಂ ಈ ಕೃತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಕೃತಿಯು ಭಕ್ತಿಪ್ರಧಾನವಾದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ, ವಿವರಿಸಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಕೃತಿಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯ ಭರತೇಶ ವೈಭವದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಅಧ್ಯಾಯ - ಏಳು

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ / ಕೀರ್ತನೆಗಳು:

ಪರಿಚಯ:

ಹರಿದಾಸ ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಯು ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ತಿರುವು ನೀಡಿತು. ಆರು ಶತಮಾನಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಂತರು ಹಾಗೂ ಯೋಗಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಸ್ಕಾರ, ತತ್ತ್ವ ಹಾಗೂ ಕಲೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಜನ ಸಮೂಹ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವನ್ನು ಆಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದರು. ಈ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಹರಿದಾಸರು ಹಾಗೂ ಸ್ವಷ್ಟ ಆಕಾರ ಪಡೆದದ್ದು ೧೩ನೆಯ- ೧೪ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕಾಲಮಾನದಲ್ಲಿ, ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ಮುನ್ನ. ಈ ಚಳುವಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ದ್ವೈತ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಭಗವಂತನ ಸೇವಕರ ಸಾಹಿತ್ಯ)ದ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸರಿಸುವುದು ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಚಳುವಳಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ನಂತರ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಬೇರೆಡೆ ಹಬ್ಬಿದರೂ, ಇದು ಮುಂಚಿನ ಭಕ್ತಿ ಚಳುವಳಿಗಳಾದ ಬಸವಣ್ಣನವರು ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದ ವೀರಶೈವ ಚಳುವಳಿ (ಕನ್ನಡದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ) ಹಾಗೂ ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಆಳ್ವಾರ್ ಸಂತರ ೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಚಳುವಳಿಗಳ ಫಲ. ಮುಂದೆ ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗುರು ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭು ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಬೋಧನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದರು. ಅವರ ಭಕ್ತರು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಇಸ್ಕಾನ್(ISKCON) ಚಳುವಳಿ ಶುರುಮಾಡಿದರು. ಹರಿದಾಸ ಚಳುವಳಿ ಕನ್ನಡ ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಆದಿದೈವನನ್ನು ನೆನೆದು ದೇವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು, ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಸಮಾಜದ ಅಂಕುಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ತಿಳಿಸಲು ದಾಸ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಆದ ಹರಿದಾಸ, ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು, ವ್ಯಾಸರು, ಪುರಂದರದಾಸರು ಮತ್ತು ಕನಕದಾಸರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾಸರು ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಡುಗಳೇ ಕೀರ್ತನೆಗಳು. ಕೀರ್ತನೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲವಿ, ಅನುಪಲ್ಲವಿ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಕೀರ್ತನೆಗಳ ರಚನೆಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಉದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ ಪುರಂದರದಾಸರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪುರಂದರದಾಸರು:

ಕೀರ್ತನೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಇವರ ಕೊಡುಗೆ ಅಗಾಧ ಇವರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಾಸರೆಂದರೆ

ಪುರಂದರದಾಸರಯ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಂದಲೇ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದಂತಹ ದಾಸ ಶ್ರೇಷ್ಠರು. ಇವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಜೊತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಸಾರುವಂತಹವುಗಳಾಗಿವೆ. ಕೀರ್ತನೆಗಳು. ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು ತಮ್ಮ ಧ್ಯಾನ, ಭಕ್ತಿ, ಮಡಿ-ಮೈಲಿಗೆ, ಮಡಿವಂತಿಕೆ, ಪೂಜೆ-ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ತೋರುವ ಡಾಂಭಿಕ ಭಕ್ತಿಯ ವಿವಿಧ ಬಗೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೋಷಗಳ ಮುಖಾಂತರ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಆಶಯ::

‘ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು | ಇದನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡಲು ಬೇಡಿ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರಾ’ ‘ದಾಳಿ ಬರುವ ಮುನ್ನಾ ಧರ್ಮ ಗಳಿಸೊ||’

ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉದ್ಧಾರ ಹೇಗೆ? ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನಂಬಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆತನನ್ನು ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟವರಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಂಬಿರುವ ದಾಸರು **‘ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟವರಿಲ್ಲವೋ ರಂಗಯ್ಯನ ನಂಬದೇ ಕೆಟ್ಟರೆ ಕಡಲಿ|’** ಎಂದು ಹಾಡಿರುವ ದಾಸರು ಈ ನಂಬಿಕೆ ಅಥವಾ ಭಕ್ತಿಯ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಭಗವಂತನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ **‘ನರಜನ್ಮ ಬಂದಾಗ ನಾಲಿಗೆ ಇರುವಾಗ ಕೃಷ್ಣಾ ಎನಬಾರದೇ’** ಎಂದ ದಾಸರು ಪುನಃ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ **‘ನಾರಾಯಣ ನಿನ್ನ ನಾಮದ ಸ್ಮರಣೆಯ ಸಾರಾಮೃತವೆನ್ನ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಬರಲಿ |’** ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ **‘ನೀನ್ಯಾಕೋ ನಿನ್ನ ಹಂಗ್ಯಾಕೋ, ನಿನ್ನ ನಾಮದ ಬಲ ಒಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಕೋ |’** ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಿಂತ ನಾಮವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಾಂಭಿಕ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುವ ದಾಸರು ಲೋಕದ ಡಾಂಭಿಕತೆಯನ್ನು, ಆತ್ಮವಂಚನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ನಗುತ್ತಾ, ಅದನ್ನು ವಿಡಂಬಿಸುತ್ತಾ **‘ನಗೆಯು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎನಗೆ ನಗೆಯು ಬರುತ್ತಿದೆ |’** ಎಂದು ಹಾಡಿ, ಧರ್ಮದ ಬಾಹ್ಯ ಆಚರಣೆಗಿಂತ ಅಂತಃಕರಣ ಶುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸದಾಚಾರಗಳು ತುಂಬಿರಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನವ ಧರ್ಮ:

ವಿಶಾಲವಾದ ಮಾನವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅತ್ಯುಚ್ಛವಾದ ಪ್ರೀತಿ, ತತ್ವದ, ಅಹಿಂಸಾಧರ್ಮದ ಬೋಧೆಯನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ **‘ಧರ್ಮವೇ ಜಯವೆಂಬ ದಿವ್ಯಮಂತ್ರ’** ಎನ್ನುವ ಪದದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ

‘ವಿಷವಿಕ್ಕಿದವಗೆ ಷಡ್ರಸವನೀಯಲುಬೇಕು |

ದ್ವೇಷ ಮಾಡಿದವನ ಪೋಷಿಸಲುಬೇಕು |

ಮೋಸ ಮಾಡಿದವನ ಹೆಸರು ಮಗನಿಡಬೇಕು |

ಹುಸಿಯಾಡಿ ಕೆಡಿಸುವವನ ಹಾಡಿ ಹರಸಲುಬೇಕು ||’

ಎಂದು ಹಾಡಿರುವ ದಾಸರು ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಮೃತ ಇವುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದೇ ಉದಾತ್ತವಾದ ಮಾನವ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಜನತೆಗೆ ದಿವ್ಯಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅದರಿಂದೇನು ಫಲ ಇದರಿಂದೇನು ಫಲ:

ಅದರಿಂದೇನು ಫಲ ಇದರಿಂದೇನು ಫಲ, ನಮ್ಮ
 ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ನಾಮವ ನೆನೆಯದೆ ||ಪ||
 ಹೃದಯ ಕಮಲವನು ತೊಳೆಯಲಾರದೆ ವ್ಯರ್ಥ
 ಉದಯಾಸ್ತಮಾನ ನೀರೊಳು ಮುಳುಗುವರು
 ಅದಗಿಂತ ಸರ್ವದಾ ನೀರೊಳಗಿರುತಿಪ್ಪ
 ಮುದಿಕಪ್ಪೆ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪೇನಯ್ಯ
 ಹಲವು ಕಾಲ ಕಲ್ಲು ನೀರೊಳಗಿದ್ದರೆನು
 ಬಲು ನೆನೆದಮೃತಶಿಲೆಯಾಗುವುದೆ
 ಕರದಲಿ ಜಪ ಮಾಲೆ ಮಣಿಗಳನೆಣಿಸುತ
 ಪರನಿಂದೆ ಬಾಯಲಿ ಮಾಡುವರಯ್ಯ

ಕೀರ್ತನೆಯ ತಾತ್ಪರ್ಯ: ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಮಶವನ್ನು ತೊಳೆಯಲಾರದವನು ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆಂದು ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನಾವು ಸದಾ ನೀರಿನೊಳಗೆ ಇರುವ ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮೈಲಿಗೆಯೆಂದು ದೂರ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಹಲವು ಕಾಲ ಕಲ್ಲು ನೀರೊಳಗಿದ್ದರೆ ನೆನೆಯದೆ ಅಮೃತಶಿಲೆ ಆಗುವುದೇ? ಅದೇ ರೀತಿ ಮನದಲ್ಲಿ ಜಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಎಣಿಸುತ್ತಾ ಪರರ ನಿಂದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸು ಶಾಂತವಾಗುವುದೇ?, ಆದುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ದೇವರ ಮೇಲಿನ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳು ಬೂಟಾಟಿಕೆ ಡಾಂಭಿಕ ಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಡಿ-ಮೈಲಿಗೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪುರಂದರದಾಸರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನಕ ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಆಶಯ:

ಕನಕದಾಸರು [ಮೂಲ ಹೆಸರು -ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಾಯಕ] (1508-1606) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೧೫-೧೬ ನೆಯ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಭಕ್ತಿ ಪಂಥದ ಮುಖ್ಯ ಹರಿದಾಸರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ದಾಸ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ 250ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದಾಸರಲ್ಲಿ ಕನಕದಾಸರೊಬ್ಬರೇ ಕೆಳವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದು ಭಕ್ತಿ, ವೈಚಾರಿಕತೆ, ಸಮಾನತೆ, ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದಾಸರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೀರ್ತನಕಾರರು, ಮತ್ತು ಪುರಂದರದಾಸರೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಮೂಲಭೂತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನಿತ್ತವರು. ಕನಕದಾಸರು ಮತ್ತು ಪುರಂದರದಾಸರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಶ್ವಿನಿ ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನಕದಾಸರು **ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರ** ಮೆಚ್ಚಿನ ಶಿಷ್ಯರು. ಉಡುಪಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತರು. ಕಾಗಿನೆಲೆಯ ಆದಿಕೇಶವನ ಭಕ್ತರಾದ ಕನಕದಾಸರು ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯ

ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದರು. ಇವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಅಂಕಿತನಾಮ ಕಾಗಿನೆಲೆಯ ಆದಿಕೇಶವರಾಯ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.

ಕನಕದಾಸರು ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಸುಳಾದಿಗಳು, ಉಗಾಭೋಗಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಂಗೀತ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದಂತಹ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಮುಂಡಿಗೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕನಕದಾಸರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸಾರಾಂಶ:

ಮೊಹನತರಂಗಿಣಿ: ಮೊಹನತರಂಗಿಣಿಯಲ್ಲಿ ಕನಕದಾಸರು ಕೃಷ್ಣಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಅಧಿರಾಜ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನನ್ನೇ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ದ್ವಾರಕಾಪುರಿ ಸ್ವಯಂ ವಿಜಯನಗರವೇ ಆಗಿರುವುದು ಇತಿಹಾಸದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊಹನತರಂಗಿಣಿ ಅಥವಾ ಕೃಷ್ಣಚರಿತೆ ಎಂಬ ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನಕದಾಸರ ಸಮಕಾಲೀನ ಜೀವನ ಚಿತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳು ಅಚ್ಚಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿವೆ.

ನಳಚರಿತ್ರೆ : ಮಹಾಭಾರತದಂತಹ ಮಹಾಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾದ ಉಜ್ವಲ ಆರ್ಯೇತರ ಪ್ರೇಮಕಥೆ ನಳ ದಮಯಂತಿಯರ ಕಥೆ. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದ ನಳ ಚಂಪೂವಿಗಿಂತ ಈ ನಳಚರಿತ್ರೆ ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿಯಾದ ಚಿತ್ರಣಗಳಿಂದ ಚಿರಂತನ ಪ್ರೇಮದ ಕಥನದಿಂದ ಅಶ್ಲೀಲತೆಯ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದ ಶೃಂಗಾರ ವರ್ಣನೆಯಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಾ ಇಂದಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ.

ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ : ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಧನಿಕರ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಕೆಳವರ್ಗದವರ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಲಾಗಿರುವ ರಾಗಿಯ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ರಾಗಿ ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ರಾಮಧಾನ್ಯವೆಂಬ ಹೆಸರು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮಧಾನ್ಯಚರಿತ್ರೆ ಇಂದಿನ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೇರು, ನವೋತ್ತರದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೂರು ಆಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ: ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ ೧೧೦ ಭಕ್ತಿಪದ್ಯಗಳಿರುವ ಗ್ರಂಥ. ಭಾಮಿನೀ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ಸರಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಈ ಗ್ರಂಥ ಕನ್ನಡದ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಂತಿದೆ.

ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಶಯ:

ಕನಕದಾಸರು ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮೇರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ದಾಸ ಸಾಹಿತಿಯಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ೨೧೬ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನಕದಾಸರ ಭಕ್ತಿ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಅವರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಧನಿಯಾಗಿ, ಇನಿಯನಾಗಿ, ಅಣೋರಣೀಯನಾಗಿ, ಮಹತೋಮಹೀಮನಾಗಿ ಅವರು ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಬಾ ರಂಗ ಎನ್ನ ಮನಕೆ ಎಂದು ಹೃದಯ ಸದನಕ್ಕೆ 'ಎಂದು ಕರೆದು ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡ ಅನುಭಾವ ಅವರದು. ಒಳಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಅವನ ಕಂಡು- 'ಕಂಡೆ ನಾ ತಂಡ ತಂಡ ಹಿಂಡು ದೈವ ಪ್ರಚಂಡ ರಿಪು ಗಂಡ ಉದ್ದಂಡ ನರಸಿಂಹನ' ಎಂದು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 'ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರಲ್ಲಿ ರಾಮ' ಎಂಬ ಅನುಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಬಳಿಕ

'ಬದುಕಿದೆನು ಬದುಕಿದೆನು ಭವ ಎನಗೆ ಹಿಂಗಿತು' ಎಂಬ ಧನ್ಯತಾಭಾವ. 'ದಾಸದಾಸರ ಮನೆಯ ದಾಸಿಯರ ಮಗ ಮಂಕುದಾಸ ಮರುಳುದಾಸ ನರಜನ್ಮಹುಳು ಪರಮಪಾಪಿ' ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವರು ಜೀವ ಮಾಗಿ ಹಣ್ಣಾದಂತೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದಂತೆ 'ಆತನೊಲಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ಯಾತರ ಕುಲವಯ್ಯಾ' ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ತಲ್ಲಣಿಸಿದಿರು ಕಂಡ್ಯ ತಾಳು ಮನವೇ:

ತಲ್ಲಣಿಸಿದಿರು ಕಂಡ್ಯ ತಾಳು ಮನವೆ

ಎಲ್ಲರನು ಸಲಹುವನು ಇದಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ

ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ

ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೀರೆರೆದವರು ಯಾರೊ

ಪುಟ್ಟಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿ ತಾ ಹೊಣೆಗಾರನಾದ ಮೇಲೆ

ಗಟ್ಯಾಗಿ ಸಲಹುವನು ಇದಕೆ ಸಂಶಯ ಬೇಡ

ಅಡವಿಯೊಳಗಾಡುವ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ

ಅಡಿಗಡಿಗಡಿಗೆ ಆಹಾರವಿತ್ತವರು ಯಾರೊ

ಪಡೆದ ಜನನಿಯ ತೆರದಿ ಸ್ವಾಮಿ ಹೊಣೆಗೀಡಾಗಿ

ಬಿಡದೆ ರಕ್ಷಿಪನಿದಕೆ ಸಂದೇಹ ಬೇಡ

ಕಲ್ಲೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಕೂಗುವ ಕಪ್ಪೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಆಹಾರವಿತ್ತವರು ಯಾರೊ

ಬಲ್ಲಿದನು ಕಾಗಿನೆಲೆಯಾದಿಕೇಶವರಾಯ

ಎಲ್ಲರನು ಸಲಹುವನು ಇದಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ

ಕೀರ್ತನೆಯ ತಾತ್ಪರ್ಯ: ಈ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಕನಕದಾಸರು ಮನಸ್ಸಿನ ಆಳದಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿರುವ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಗಿಡ-ಮರಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ನೀರನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವುಗಳು ಬದುಕುವ ಮಾರ್ಗ ದೈವ ಸೃಷ್ಟಿ. ಅಡವಿಯೊಳಗೆ ಅಡಗಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯಶೋಗಾಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸಲಹುವಂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಹ ಸಲಹುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಇರಲಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

1. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

1. ವೇದವ್ಯಾಸರು
2. ಪುರಂದರದಾಸರು
3. ಕನಕದಾಸರು
4. ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು

3. ದಾಸರೆಂದರೆ ಪುರಂದರದಾಸರಯ್ಯ ಎಂದು ಪುರಂದರದಾಸರನ್ನು ಹೊಗಳಿದವರು ಯಾರು?

1. ವ್ಯಾಸರಾಯರು
2. ಪುರಂದರದಾಸರು
3. ಕನಕದಾಸರು
4. ವಾದಿರಾಜರು

4. ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಅಂಕಿತನಾಮ ಯಾವುದು?

1. ಆದಿಕೇಶವ
2. ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸ
3. ಚನ್ನಕೇಶವ
4. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ

5. ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಎಂಬ ಅಂಕಿತನಾಮದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?

1. ವ್ಯಾಸರಾಯರು
2. ಪುರಂದರದಾಸರು
3. ಕನಕದಾಸರು
4. ವಾದಿರಾಜರು

6. ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ರಾಗಿಯ ಮಧ್ಯದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ?

1. ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ
2. ಮೋಹನತರಂಗಿಣಿ
3. ನಳಚರಿತ್ರೆ
4. ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ

7. ಕುಲಕುಲವೆಂದು ಹೊಡೆದಾಡದಿರಿ ಕುಲದ ನೆಲೆಯನೇನಾದರೂ ಬಲ್ಲಿರಾ ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?

1. ವ್ಯಾಸರಾಯರು
2. ಪುರಂದರದಾಸರು

3. ಕನಕದಾಸರು

4. ಹರಿದಾಸರು

8. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಅಶ್ವಿನಿ ದೇವತೆಗಳು ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

1. ಹರಿದಾಸರು ಮತ್ತು ನರಹರಿ ತೀರ್ಥರು

2. ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಮತ್ತು ವಾದಿರಾಜರು

3. ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ದಾಸರು

4. ಕನಕದಾಸರು ಮತ್ತು ಪುರಂದರದಾಸರು

ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಕನಕದಾಸರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ?

ಉತ್ತರ:

2. ಈಸಬೇಕು ಇದ್ದು ಜಯಿಸಬೇಕು - ಪುರಂದರದಾಸರ ಈ ಮಾತಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

3. ಕನಕದಾಸರ ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲ ಸಾರಾಂಶವೇನು?

ಉತ್ತರ:

4. ಕನಕದಾಸರ ನಳಚರಿತ್ರೆ ಈ ಕೃತಿಯು ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ:

5. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರಮುಖ ದಾಸಶ್ರೇಷ್ಠರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆ ಅದರಿಂದೇನು ಫಲ ಇದರಿಂದೇನು ಫಲ ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

2. ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆ ತಲ್ಲಣಸಿದಿರು ಕಂಡ್ಯ ತಾಳು ಮನವೆ ಇದರ ಸಾರಾಂಶ ಮತ್ತು ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಅಧ್ಯಾಯ - ಎಂಟು

ಇತರೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳು :

ತ್ರಿಪದಿ (ಸರ್ವಜ್ಞ), ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವ ಪದಗಳು

"ಆಡದೇ ಮಾಡುವವ ರೂಢಿಯೊಳಗುತ್ತಮನು , ಆಡಿ ಮಾಡುವವ ಮಧ್ಯಮನು ,ಆಡಿಯೂ
ಮಾಡದವ ಅಧಮನು"

- ಸರ್ವಜ್ಞ.

ಅಧ್ಯಾಯ - ಎಂಟು

ಇತರೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳು :

ತ್ರಿಪದಿ (ಸರ್ವಜ್ಞ), ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವ ಪದಗಳು

ತ್ರಿಪದಿ:

ತ್ರಿಪದಿ ಅಂದರೆ ಮೂರು ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯ, ಇದು ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ದೇಸೀಮಟ್ಟಿನ ಛಂದಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕಪ್ಪೆ ಅರಭಟ್ಟನ ಬಾದಾಮಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪದಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬೆದಂಡೆ, ಚಿತ್ತಾಣಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಮಾದರಿ ಇದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಭೇದಗಳಿದ್ದರೂ ಅಂಶಗಣ ಆಧಾರಿತ ತ್ರಿಪದಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿವೆ. ತ್ರಿಪದಿಗಳ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದವನು ನಾಗವರ್ಮ. ತ್ರಿಪದಿ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ರನ್ನ, ಜನ್ನ, ನೇಮಿಚಂದ್ರ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಮೊದಲಾದವರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು, ಆದರೆ ಸರ್ವಜ್ಞನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತ್ರಿಪದಿ ಪ್ರಕಾರವನ್ನೇ ತನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ತ್ರಿಪದಿಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ರಚನೆ ಸಿಗುವುದು ಬಾದಾಮಿಯ ಶಾಸನದಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪೆಅರಭಟ್ಟನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ :

ಸಾಧುಗೆ| ಸಾಧು ಮಾಧುಯನೆ| ಮಾಧುಯಂ|

ಬಾಧಿಪ್ಪ|ಕಲಿಗೆ | ಕಲಿಯುಗ|ವಿಪರೀತನ್|

ಮಾಧವ|ನೀತನ್|ಪೆಣನಲ್ಲ||

ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳು:

ಸರ್ವಜ್ಞನು ಕನ್ನಡದ ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿ. ಸರ್ವಜ್ಞ ಎಂಬುದು ಈತನ ಕಾವ್ಯನಾಮ. ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಈ ತ್ರಿಪದಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೈತಿಕ, ಆದರ್ಶದ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಬದುಕಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಬದುಕಿಗೆ ನೈತಿಕ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ತುಂಬುವಂತಹ ಅಂಶಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷ್ಣುಗಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ೫ ಮಾತೃಗಳ ಒಂದುಗಣವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮ ಗಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ಮಾತೃಗಳ ಒಂದು ಗಣವೂ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕವಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ, ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತಿ ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಮೂರ್ಖನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯನು ನೂರ್ಕಾಲ ಹೇಳಿದರು
ಗೋರ್ಕಲಮೇಲೆ ಮಳೆಗರೆದರೆ
ಕಲ್ಲು ನೀರುಕುಡಿವುದೆ ಸರ್ವಜ್ಞ||

ಅರಿತಂಗೆ ಅರವತ್ತು | ಮರೆತಂಗೆ ಮೂವತ್ತು |
ಬರೆವಂಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಿಪಾಲು | ಹಾರುವನು |
ಬರೆಯದೇ ಕೆಟ್ಟ ಸರ್ವಜ್ಞ ||

ವಿದ್ಯೆವುಳ್ಳನ ಮುಖವು | ಮುದ್ದು ಬರುವಂತಿಕ್ಕು |
ವಿದ್ಯೆವಿಲ್ಲದನ ಬರಿಮುಖವು ಹಾಳೂರ |
ಹದ್ದಿನಂತಿಕ್ಕು ಸರ್ವಜ್ಞ ||

ಜಾತಿ ಹೀನನ ಮನೆಯ ಜ್ಯೋತಿ ತಾ ಹೀನವೇ ?
ಜಾತಿ - ವಿಜಾತಿ ಏನಬೇಡ, ದೇವನೊಲಿ
ದಾತನೆ ಜಾತಾ , ಸರ್ವಜ್ಞ||

ನಡೆವುದೊಂದೇ ಭೂಮಿ, ಕುಡಿವುದೊಂದೇ ನೀರು
ಸುಡುವಗ್ನಿಯೊಂದೇ ಇರುತಿರಲು, ಕುಲಗೋತ್ರ
ನಡುವೆಯೆತ್ತಣದು ಸರ್ವಜ್ಞ||

ಕೋಟಿ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಟಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಮೇಲು
ಮೇಟಿಯಿಂ ರಾಟಿ ನಡೆದುದಲ್ಲದ, ದೇಶ
ದಾಟವೇ ಕೆಡಗು, ಸರ್ವಜ್ಞ||

ಎಲುವಿನ ಕಾಯಕ್ಕೆ | ಸಲೆ ಚರ್ಮವನು ಹೊದಿಸಿ
ಮಲ-ಮೂತ್ರ-ಕ್ರಿಯೆಯು ಒಳಗಿರ್ಪ - ದೇಹಕ್ಕೆ
ಕುಲವಾವುದಯ್ಯ ಸರ್ವಜ್ಞ||

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ತನಗೆ, ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದು ಪರರಿಗೆ
ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕೆಟ್ಟಿತನಬೇಡ, ಮುಂದೆ
ಕಟ್ಟಿಹುದು ಬುತ್ತಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ||

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ:

ಕನ್ನಡದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಆಕಾಶದಷ್ಟು ವಿಶಾಲ, ಸಾಗರದಷ್ಟು ಆಳ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ- ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಒಡಪು, ಕಥೆ, ಗೀತೆ, ಕಥನಗೀತೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ, ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ರವರು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು 'ಜನವಾಣಿ ಬೇರು; ಕವಿವಾಣಿ ಹೂವು' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

'ಜಾನಪದ' ಎನ್ನುವ ಪದ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ Folklore ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಬಳಸಿರುವ ಕನ್ನಡ ಪದ. Folklore ಎನ್ನುವುದು Folk & Lore ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಉಳ್ಳ ಪದಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. Folk ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಎಂತಲೂ, Lore ಜ್ಞಾನ ಎಂತಲೂ ಇದೆ. ಜನಪದ ಜ್ಞಾನ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಡಾ. ಹಾ.ಮಾ. ನಾಯಕ ಅವರು ಜಾನಪದ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನರುಗಳ / ಜನಪದರ ಜ್ಞಾನವೇ ಜನಪದ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಜನಪದರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಆಟ ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಜಾನಪದವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತಲೆ-ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ಜ್ಞಾನವೇ ಜಾನಪದ.

ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿದೆ. ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ನೃತ್ಯ (ಡೊಳ್ಳು, ಕುಣಿತ, ಕಂಸಾಳೆ, ಕರಡಿ ಮಜಲು, ವೀರಗಾಸೆ, ನಂದಿಕೋಲು ಕುಣಿತ, ಇತ್ಯಾದಿ), ನಾಟಕ (ಬಯಲಾಟ, ದೊಡ್ಡಾಟ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪಾರಿಜಾತ, ಯಕ್ಷಗಾನ) ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾದ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸೊಗಡುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಜೋಪಾನ ಮಾಡಿವೆ. ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನವನ್ನು, ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು, ದೇವರುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತೆರೆದಿಡುತ್ತವೆ.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

ಪರಂಪರಾಗತ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಜಾನಪದದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

- ಕಂಠಸ್ಥ ಸಂಪ್ರದಾಯ (ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ)
- ಸಾಮೂಹಿಕ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕತೆ
- ಸಜೀವವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು
- ಸರಳತೆ, ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನಾ ಶೀಲತೆ
- ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗ

- ಜಾನಪದ ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಳಕೆ
- ಎಲ್ಲರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿದೆ
- ಜನಪ್ರಿಯ ಪರಂಪರೆಗಳ ಭಂಡಾರ

ಜನಪದ ತ್ರಿಪದಿಗಳು:

ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸದೇ-

"ನಕ್ಕರೆ ನಗಲೆವ್ವ ನಗಿ ಮುಖದಿ ಕ್ಯಾದಿಗಿ
ನಾ ಮುಚ್ಚಿ ಮುಡಿವ ಪರಿಮಳದ| ಆ ಹೂವ
ಅವಳೊಂದು ಗಳಿಗೆ ಮುಡಿಯಲಿ"

ಎಂದು ತನ್ನ ಗಂಡನ ಬಗ್ಗೆ ಅಸೂಯೆ ಏಕೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವಳು.

" ಅಂಗಿಯ ಮ್ಯಾಲಂಗಿ ಛಂದೇನೋ ನನರಾಯ
ರಂಭೀಯ ಮ್ಯಾಲ ಪ್ರತಿರಂಭಿ | ಬಂದಾರ
ಛಂದೇನೋ ರಾಯ ಮನಿಯಾಗ"

ತಾನೇ ರಂಭೆ, ಊರ್ವಶಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತ ರಂಭಿಯ ಮ್ಯಾಗ ಪ್ರತಿರಂಭಿ ಏಕೆ ಎನ್ನುವಳು.

ಗಂಡನನ್ನು ಸರಿ ದಾರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರೀತಿ ಮೇಲು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವಳು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಣ್ಣಿಗೂ ತಾನು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು ಆಡಿದ ತವರಿಗೆ ಹೆಸರು ತರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

"ತಾವರೆಯ ಗಿಡ ಹುಟ್ಟಿ ದೇವರಿಗೆ ನೆರಳಾಗಿ
ನಾ ಹುಟ್ಟಿ ಮನೆಗೆ ಎರವಾದೆ| ಹಡೆದವ್ವ
ನೀ ಕೊಟ್ಟ ಮನೆಗೆ ಹೆಸರಾದೆ"

ಆದುದರಿಂದ ಅವಳು ಈ ರೀತಿ ಬಾಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ತಾಯಿಗೆ ತನ್ನ ಕಂದನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಅವಳು ಮಗುವಿಗೆ ಹಾರೈಕೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ -

" ಆಚಾರಕ್ಕರಸಾಗು ನೀತಿಗೆ ಪ್ರಭುವಾಗು
ಮಾತಿನಲಿ ಚೂಡಾಮಣಿಯಾಗು| ನನಕಂದ
ಜ್ಯೋತಿಯೆ ಆಗು ಜಗಕೆಲ್ಲ".

ತತ್ತ್ವಪದ:

‘ತತ್ತ್ವ’ ಎಂದರೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಪರಮಾತ್ಮ, ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ‘ಪದ’ ಎಂಬುದನ್ನು ‘ಹಾಡು’ ‘ಹದಗೊಂಡ ಶಬ್ದ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ, ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ತತ್ತ್ವಪದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. “ತತ್ತ್ವಪದ”ದಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಪದ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ” ತತ್ತ್ವ ವಸ್ತುವಾದರೆ, ‘ಪದ’ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಧ್ಯಮ. ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ‘ತತ್ತ್ವಪದ’ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಪ್ರತೀಕವೂ ಆಗಿದೆ. ತತ್ತ್ವಪದಗಳು ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿವೆ. ತತ್ತ್ವಪದಗಳನ್ನು ಭಜನೆ ಪದಗಳೆಂದೂ, ಅನುಭಾವ ಪದಗಳೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಭಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಇವುಗಳಿಗೆ ಭಜನೆ ಪದಗಳೆಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ತತ್ತ್ವಪದಕಾರರು ತಾವು ದಿನನಿತ್ಯದ ಬದುಕಲ್ಲಿ ಕಂಡುಂಡ ಹತ್ತುಹಲವು ನೋವು ನಲಿವು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟ, ಮನುಷ್ಯ ವಿರೋಧಿ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು, ಪ್ರಭುತ್ವದ ಅನಾಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಲಾಜುಗಳಿಗೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಪದಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾಡಿಸಿ, ಹಾಡಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತತ್ತ್ವಪದ ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆಚರಣೆ ಕುರಿತು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ನಿರಾಕರಣೆ ತೋರುವ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಕಾವ್ಯದ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು. ಇವತ್ತಿಗೂ ಅಮವಾಸ್ಯೆಯ ಕತ್ತಲು, ಹೆಣದ ಸಾನಿಧ್ಯ, ಊರಾಚೆಯ ಗವಿ, ಗುಡಿ, ಗುಂಡಾರ, ಗುಡಿಸಲು, ಗುಂಪು, ಕೊಂಪೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರಣಿಸುವ ಹಾಡುಗಳೇ/ ಗದ್ಯಗೀತೆಗಳೇ ತತ್ತ್ವಪದಗಳು / ತತ್ತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರು:

ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ತತ್ತ್ವಪದಗಳ ರೂವಾರಿ. ಗೋವಿಂದಭಟ್ಟರು ಇವರ ಗುರುಗಳು. ಯಾವುದೇ ಮತದ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಈ ಗುರುಗಳು ಶರೀಫರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾದರು. ಗುರುಶಿಷ್ಯರಿಬ್ಬರೂ ಮಸೀದಿಗಳಿಗೆ, ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟರು. ಶರೀಫರು ಅನೇಕ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಹಾಡಿದರು. ಈ ಗುರುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನವಲಗುಂದದ ನಾಗಲಿಂಗಮತಿ ಮತ್ತು ಗಂಗೆಯ ಮಡಿವಾಳಪ್ಪ ಎಂಬುವರು ಸಹ ಶರೀಫರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸರ್ವಧರ್ಮಸಹಿಷ್ಣುಭಾವ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಸರ್ವಸಮನ್ವಯ ಅನುಭಾವ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇವರು ರಚಿಸಿದ ಅನುಭವ ಪದಗಳು ಆಪ್ತವಾದ ಕಳಕಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿವೆ. ಶರೀಫರು ಹಾಡಿದ ಪದಗಳು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಡುಭಾಷೆಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದೇವತಾಸ್ತುತಿಯ ಪದಗಳಾದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪದಗಳು ತತ್ತ್ವಬೋಧನೆಯ ಪದಗಳಾಗಿವೆ. ಕಳಸದ ಗುರುಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟರು, ಅಂಕಲಗಿಯ ಅಡವಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಗರಗದ ಮಡಿವಾಳಪ್ಪನವರು, ನವಿಲುಗುಂದದ

ನಾಗಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಸಿದ್ಧಾರೂಢ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಧುಸತ್ಪುರುಷರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ, ಸಂಸರ್ಗಗಳಿಂದ ಅನುಭಾವಿಯಾಗಿ ಮಾಗಿದರು.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವ ಮಾಡುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು, ಯೋಚಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹಾಡಿನಿಂದ ವಿವರಿಸುವುದು. ಆ ಹಾಡನ್ನು ನೇರ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ವಿಚಿತ್ರವೆನಿಸುವುದು ಆದರೆ ಅದರ ತಿರುಳು ಅರಿತು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮುವುದನ್ನು ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರ ತತ್ವಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಶರೀಫರು ತಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಅವರದು ಮಾತೃಹೃದಯ. ಕರುಣೆ, ಮೈತ್ರಿ ಸ್ವಭಾವ ಅವರ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಸದಾ ನೆಲೆಯಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಶರೀಫರು ಲೋಕಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬದುಕಿದರು.

ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರ ತತ್ವಪದಗಳು:

ಇವರ ಜನಪ್ರಿಯ ತತ್ವಪದ 'ಕೋಡಗನ ಕೋಳಿ ನುಂಗಿತ್ತಾ' ಎನ್ನುವ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ; ಕೋಡಗ ಎಂದರೆ ಮಂಗ-ಮರ್ಕಟ; ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸು. ಕೋಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ಸೂಚನೆ. ಕೋಳಿ ಕೂಗಿದರೆ ಸೂರ್ಯೋದಯ; ಬೆಳಗಾಗುವುದು ಎಂದರೆ ವಿವೇಕ ಮೂಡುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಅದು ಆದಾಗ ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸು ಅದರಲ್ಲಿ ಕರಗಿಹೋಗುವುದು - ಇದು ಕೋಳಿ ಕೋಡಗನನ್ನು ನುಂಗುವುದು. ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮರ್ಕಟಕ್ಕೆ ಹಾಗು ಜ್ಞಾನೋದಯವನ್ನು ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುವರು- ಇಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಸೂಚಿಸುವ ಕೋಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದೆ ; ಜ್ಞಾನೋದಯವಾದಾಗ ಮನಸ್ಸು ಲಯವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಅದು ಕೋಳಿ ಕೋಡಗನನ್ನು ನುಂಗಿದಂತೆ. ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪದ್ಯವು ಶರೀಫರ ಒಗಟಿನ ಪದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಂಸಾರವೆಂಬ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಷಯಗಳು ಟೊಂಗೆಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಮಂಗವು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ವಿಷಯದಿಂದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತ ಸುಖಪಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಈ ಮಾತಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯ.

ಕೋಡಗನ ಕೋಳಿ ನುಂಗಿತ್ತಾ:

ಕೋಡಗನ ಕೋಳಿ ನುಂಗಿತ್ತಾ|

ನೋಡವ್ವ ತಂಗಿ ಕೋಡಗನ ಕೋಳಿ ನುಂಗಿತ್ತಾ||ಪಲ್ಲ||

ಆಡು ಆನೆಯ ನುಂಗಿ

ಗೋಡೆ ಸುಣ್ಣವ ನುಂಗಿ

ಆಡಲು ಬಂದ ಪಾತರದವಳ ಮದ್ದಲಿ ನುಂಗಿತ್ತಾ||೧||

ಕೋಡಗನ ಕೋಳಿ ನುಂಗಿತ್ತಾ||

ಒಳ್ಳು ಒನಕಿಯ ನುಂಗಿ

ಕಲ್ಲು ಗೂಟವ ನುಂಗಿ (ಬೀಸುವ)

ಮೆಲ್ಲಲು ಬಂದ ಮುದುಕಿಯ ನೆಲ್ಲು ನುಂಗಿತ್ತಾ ||೨|| (ಕುಟ್ಟಲಿಕೆ ಬಂದ ಮುದುಕಿಯ ನೋಣವು)

ಕೋಡಗನ ಕೋಳಿ ನುಂಗಿತ್ತಾ||

ಹಗ್ಗ ಮಗ್ಗವ ನುಂಗಿ

ಮಗ್ಗವ ಲಾಳಿ ನುಂಗಿ

ಮಗ್ಗದಲಿರುವ ಅಣ್ಣನನ್ನ ಮಣಿಯು ನುಂಗಿತ್ತಾ||೩||

ಕೋಡಗನ ಕೋಳಿ ನುಂಗಿತ್ತಾ||

ಎತ್ತು ಜತ್ತಗಿ ನುಂಗಿ

ಬತ್ತ ಬಾನವ ನುಂಗಿ

ಮುಕ್ಕಟೆ ತಿರುವೊ ಅಣ್ಣನ ಮೇಳಿ ನುಂಗಿತ್ತಾ||೪||

ಕೋಡಗನ ಕೋಳಿ ನುಂಗಿತ್ತಾ||

ಗುಡ್ಡ ಗಂವ್ವರ ನುಂಗಿ (ಗವಿಯನು)

ಗಂವ್ವರ ಇರಿವೆಯ ನುಂಗಿ

ಗುರುಗೋವಿಂದನ ಪಾದ ನನ್ನನೆ ನುಂಗಿತ್ತಾ||೫||

(ಗೋವಿಂದಗುರುವಿನ ಪಾದ ನನ್ನನೆ ನುಂಗಿತ್ತಾ||೫||)

ಕೋಡಗನ ಕೋಳಿ ನುಂಗಿತ್ತಾ||

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ತ್ರಿಪದಿ ಎಂದರೆ?

1. ಎರಡು ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯ
2. ಮೂರು ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯ
3. ಐದು ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯ
4. ಆರು ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯ

2. ಕರ್ನಾಟಕದ ತ್ರಿಪದಿಗಳ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

1. ಪಂಪ
2. ಬಸವಣ್ಣ
3. ಹರಿಹರ
4. ಸರ್ವಜ್ಞ

3. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪದಿಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಯಾವ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ?

1. ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಿಲಾಶಾಸನ
2. ಕಪ್ಪೆ ಅರಭಟ್ಟನ ಶಾಸನ
3. ಬೇಲೂರು ಶಾಸನ
4. ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು ಶಾಸನ

4. ಬಿಎಂಶ್ರೀ ರವರು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ?

1. ಜನವಾಣಿ ಬೇರು
2. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ
3. ಜಗತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ
4. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯ

5. ಕಂಠಸ್ಥ ಸಂಪ್ರದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದು?

1. ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ
2. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ
3. ರಾಘವಾಂಕನ ಸಾಹಿತ್ಯ
4. ಹರಿಹರನ ಸಾಹಿತ್ಯ

6. ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು / ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಹಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

1. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ
2. ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ
3. ತತ್ತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ

4. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ

7. ಕರ್ನಾಟಕದ ತತ್ತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರುವಾರಿಗಳು ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

1. ವ್ಯಾಸರಾಯರು
2. ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರು
3. ಕನಕದಾಸರು
4. ಪುರಂದರದಾಸರು

8. ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಹರಿದಾಡುವ ಮನಸಿಗೆ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತತ್ತ್ವಪದವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಸಂತ ಯಾರು?

1. ವ್ಯಾಸರಾಯರು
2. ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರು
3. ಕನಕದಾಸರು
4. ಪುರಂದರದಾಸರು

ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ:

2. ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ:

3. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪದಿ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ:

4. ತತ್ತ್ವಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

5. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ತತ್ತ್ವಪದಗಳ ರಚನೆಕಾರರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ?

ಉತ್ತರ:

.ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಸಂತ ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರ "ಕೋಡಗನ ಕೋಳಿ ನುಂಗಿತ್ತಾ" ಈ ತತ್ತ್ವಪದದ ಭಾವಾರ್ಥ ವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

೨. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ..

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ಸರ್ವಜ್ಞನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ತ್ರಿಪದಿಗಳ ಸಾರಾಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಅಧ್ಯಾಯ - ಒಂಬತ್ತು

ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ :

ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಚಿಹೊನ್ನಮ್ಮ

"ಪೆಣ್ಣಲ್ಲವೆ ತಮ್ಮನೆಲ್ಲ ಪಡೆದ ತಾಯಿ |
ಪೆಣ್ಣಲ್ಲವೆ ಪೊರೆದವಳು |
ಪೆಣ್ಣುಪೆಣ್ಣೆಂದೇತಕೆ ಬೀಳುಗಳೆವರು |
ಕಣ್ಣು ಕಾಣದ ಗಾವಿಲರು |"

--- ಸಂಚಿಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ.

ಅಧ್ಯಾಯ - ಒಂಬತ್ತು

ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ :

ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಚಿಹೊನ್ನಮ್ಮ

ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮ:

ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮ ಕ್ರಿ.ಶ.೧೭೫೦ರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದಳು. ನರಹರಿತೀರ್ಥರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಂಪರೆ ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮನವರೆಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮನ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರವಾದುದಾಗಿದೆ. ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕಥೆ, ಸೀತಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ಉದ್ದಾಳಕನ ಕಥೆ ಇವರು ರಚಿಸಿರುವ ಖಂಡ ಕಾವ್ಯಗಳು. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತದ ಕರ್ತೃ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಶೈಲಿ ಅವಳ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗಿರಿಯಮ್ಮ ರಚಿಸಿರುವ ಬಹುತೇಕ ಹಾಡುಗಳು ನಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಲ ಪರಮಾನಂದ ಹೃದಯೇ ಎಂದು ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಗಿರಿಯಮ್ಮನ ಹಾಡುಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿವೆ.

ಗಿರಿಯಮ್ಮನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಐತಿಹ್ಯಗಳು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ದಶಾವತಾರಗಳನ್ನು ರಂಗವಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಹರಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಭಾವಪರವಶಳಾಗಿ ಭಕ್ತಿ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದು ದಿನ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಸ್ವಾಮಿಜಿಯವರು ಒಮ್ಮೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮೂಲರಾಮದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಿರಿಯಮ್ಮನ ಭಾವಾವೇಶದ ಕಿರ್ತನೆಯಿಂದಾಗಿ ಆ ಊರ ಮುಖಂಡನ ಮಗನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಬಂದಿತು ಎಂದೂ, ಇದರಿಂದ ಸಂತೃಪ್ತನಾದ ನಾಯಕ ಹೇರಳವಾದ ಹೊನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದನು ಅದನ್ನುಗಿರಿಯಮ್ಮ ದೇವಾಲಯ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಬಳಸಿಕೊಂಡಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಸಂಚಿಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ (ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ) :

12ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ವಚನಗಾರ್ತಿಯರಾದ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ, ನೀಲಾಂಬಿಕೆ ಮೊದಲಾದವರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಂತರ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಮೇರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕವಯತ್ರಿ ಎಂದರೆ ಸಂಚಿ ಹೊನ್ನಮ್ಮ. ಇವಳು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೬೮೦ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರ (ಕ್ರಿ.ಶ.೧೬೭೨-೧೭೦೪) ಸಂಚಿಯ ಊಳಿಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮಹಿಳೆ. ಈಕೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಳಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವಳು. ಇದೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜರ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾಗಿದ್ದ ದೇವರಾಜಮ್ಮಣ್ಣಿಯ ಬಾಲ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತೆಯಾಗಿದ್ದಳು.

ಹೊನ್ನಮ್ಮನಿಗೆ 'ಸಂಚಿಯ ಹೊನ್ನಮ್ಮ' ಎನ್ನುವುದು ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಹೆಸರು. **ಸಂಚಿ ಎಂದರೆ ಚೀಲ;** ಹೊನ್ನಮ್ಮ ಎಲೆಯಡಕೆಯ ಚೀಲವನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ - ರಾಣಿಯರ ಸಮೀಪವರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವಳು. ಅರಮನೆಯ ಊಳಿಗದ ಹೆಣ್ಣಾದ ಇವಳು ಅರಮನೆಯ ಗುರುಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ **ಸಿಂಗರಾಯರಿಂದ (ಕನ್ನಡದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ನಾಟಕವಾದ "ಮಿತ್ರಾ ಂದ ಗೋವಿಂದದ ಕರ್ತೃ)** ಹೊನ್ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, '**ಸರಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧಿದೇವತೆ'** ಎಂದು ತನ್ನ ಗುರುವಿನಿಂದಲೇ ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ನಂತರ ಚಿಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರ ಆಶಯದಂತೆ, ತನ್ನ ಒಡತಿಯ ಆಣತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ,ಗುರುವಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹೊನ್ನಮ್ಮ 'ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ'ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಇದು ಅವಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ತಳಹದಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಿನ ಸಮಾಜ ತಳೆದಿದ್ದ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ, ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿರುವಳು. ತಾನು ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿ ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ತಾನೇ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ:

ಸಂಚಿ ಹೊನ್ನಮ್ಮಳ ಕೃತಿ "**ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ**"ವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಅನನ್ಯ ಪಾತಿವ್ರತ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದೊಂದು **ಸಾಂಗತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ**ದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕೃತಿಯು ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಬರೀ ಕಾವ್ಯವಲ್ಲ ಮಾನಿನಿಯ ಧರ್ಮಬೋಧಿನಿ. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಣ್ಣು -ಯಜಮಾನಿಯಾಗಿ, ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಗೃಹಿಣಿಯಾಗಿ, ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ, ಅಕ್ಕನಾಗಿ, ತಂಗಿಯಾಗಿ, ಅತ್ತೆಯಾಗಿ, ಅತ್ತಿಗೆಯಾಗಿ, ಓರಗತ್ತಿಯಾಗಿ, ನಾದಿನಿಯಾಗಿ ಹೀಗೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಹೇಗೆಲ್ಲ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಇದೆ. 'ಹೆಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ ಇಹವು, ಹೆಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ ಪರವು' ಎಂಬ ತ್ರಿಪದಿಗಳ ಬ್ರಹ್ಮ, ಲೋಕಜ್ಞಾನಿ ಸರ್ವಜ್ಞನ ಮಾತಿನಂತೆ, ಸಂಸಾರಿಯಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳ ಅನಾವರಣ, ಸುಖ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಬಯಸುವ ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡುಗಳ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಒಂಬತ್ತು ಸಂಧಿಗಳಿವೆ.

ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ '**ಸನಾತನ ಪದ್ಧತಿ'** ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಗೃಹದೇವತೆ. ಹೊನ್ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಭಾವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಅವಳ ಪುತಿ ವರ್ತನೆಯನ್ನೂ ಎಳೆ ಎಳೆಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಟ್ಟು, ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ, ಸುಂದರವಾಗಿ, ಮನೋಹರವಾಗಿ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಂಸಾರದ ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಆಸರೆಯಾಗಿರುವ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೃತಿಯಾಗಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಆಧುನಿಕ ಪೂರ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ :

ಕೆಂಪುನಾರಾಯಣ (ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷ) :

ಕೆಂಪು ನಾರಾಯಣ ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷವೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕನ್ನಡದ ಗದ್ಯ ಗ್ರಂಥದ ಕರ್ತೃ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಳಿದ ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಆಶ್ರಿತನಾಗಿದ್ದ ಈತ ಹೊಯ್ಸಳ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸ್ಮಾರ್ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಹದಿನೆಂಟು ಆಶಯಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷವೆಂಬ ಗದ್ಯ ಗ್ರಂಥ ಇವನ ಏಕೈಕ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. 1823ರಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥ ರಚಿತವಾಯಿತೆಂದು ಕವಿ ಕೆಂಪುನಾರಾಯಣನ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷ ಕೆಂಪುನಾರಾಯಣನು ಬರೆದ ಕೃತಿ. ಇದು ನಡುಗನ್ನಡದಲ್ಲಿದೆ. ಮುದ್ರಾರಾಕ್ಷಸ, ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷ, ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಚಾಣಕ್ಯರಚರಿತ್ರೆ-ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳುಳ್ಳ ವಿಷಾಕದತ್ತ ರಚಿಸಿದ ಮುದ್ರಾರಾಕ್ಷಸ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕದ ಅನುವಾದವೇ ಈ ಗ್ರಂಥ. ಮಗಧ ದೇಶದ ಅರಸರಾದ ನವನಂದರನ್ನು, ಅವರ ದಾಯಾದಿಯಾದ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೌರ್ಯ ದಂಡನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣನಾದ ಚಾಣಕ್ಯನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಂಹರಿಸಿ, ಪಾಟಲೀಪುತ್ರದ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಏರಿದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವೃತ್ತಾಂತವೇ ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷದ ಕಥಾವಸ್ತು. ಚಾಣಕ್ಯನು ನವನಂದರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ, ಅವರ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸನು ಹೂಡಿದ ತಂತ್ರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಂಗಗೊಳಿಸಿ, ಕಡೆಗೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೆರಳುವುದನ್ನು ಸೂಗಿಸಾಗಿ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾವ್ಯಗಳಿಂದ ದಟ್ಟಿಸಿ ಹೋಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಶೃಂಗಾರ ಅದ್ಭುತಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾದ, ಭಾರತದ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ರಾಜ್ಯದ ಏಳುಬೀಳಿನ ಲೌಕಿಕ ಕಥೆಯನ್ನು ನಡುನಡುವೆ ವಿಪುಲವಾಗಿ ರಾಜನೀತಿಯನ್ನು ತಂದರೂ ಪಾತ್ರವೋಷಣೆಗೆ ಭಂಗ ಬರದಂತೆ, ಕಥಾಸರಣಿ ಕೆಡದಂತೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವುದೇ ಕೆಂಪುನಾರಾಯಣನ ಹಿರಿಮೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಬೀಳದಿದ್ದಾಗ ರಚಿತವಾದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಕಾದಂಬರಿ ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷವೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಕವಿ ತನ್ನ ಕಾಲದ ಹಿಂದೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಗ್ರಂಥದುದ್ದಕ್ಕೂ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಕವಿಯ ಶೈಲಿ ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಳಗನ್ನಡ ಪ್ರತ್ಯಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿಳಿಗನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಮುಂಬರಲಿರುವ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಶೈಲಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗಿದೆ.

ಮುದ್ದಣ (೧೮೭೦-೧೯೦೧) :

ಕನ್ನಡ ನವೋದಯದ ಮುಂಗೋಳಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಮುದ್ದಣ ಇವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾಕವಿ ಎಂದು ಖ್ಯಾತಿಪಡೆದ ಕವಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತಿರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುದ್ದಣ ಅವರ ಮೂಲ ಹೆಸರು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪ. ಇವರ ಹುಟ್ಟೂರು ನಂದಳಿಕೆಯಾದ್ದರಿಂದ ನಂದಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಕೂಡ ಇವರಿಗಿದೆ. ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ, ಶ್ರೀರಾಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ, ಅದ್ಭುತ ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ ಇವುಗಳು ಮುದ್ದಣ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೃತಿಗಳು. ಅನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಬಡತನದಿಂದ ಬಳಲಿದ ಮುದ್ದಣ, ಕಿರಿಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಇಹಲೋಕ ಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಿದರು. ಮುದ್ದಣನವರ ಜೀವಿತಾವಧಿಯು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ. ಇವರು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಜೀವಿಸಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕವು ಹಲವಾರು ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯು ಇವರ ಬರಹದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 'ಓರ್ವ ಕನ್ನಡಿಗ', 'ಚಕ್ರಧಾರಿ', 'ರಂಗಭಟ್ಟನಾತ್ಮಜಿ', 'ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮುದ್ದಣ ಕೃತಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವ್ಯ/ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ "ನೀರಿಳಿಯದ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಕಡುಬುನ್ನು ತುರುಕಿದಂತೆ" ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನೆ ಜನವಿಮುಖವಾಗಬಾರದು ಎಂಬುದು ಈತನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಮುದ್ದಣನ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು::

- ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ
- ಕುಮಾರ ವಿಜಯ(ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ)
- ಶ್ರೀರಾಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ(ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿ ಕಾವ್ಯ)
- ಅದ್ಭುತ ರಾಮಾಯಣ(ಗದ್ಯ)
- ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ(ಗದ್ಯ)
- ಗೋದಾವರಿ(ಅಪೂರ್ಣ ಕಾದಂಬರಿ)
- ಜೋಜೋ(ಪ್ರಬಂಧ)

ಮುದ್ದಣನು 'ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ' ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಲಿ 'ಪದ್ಯದಲ್ಲೋ ಗದ್ಯದಲ್ಲೋ' ಎಂದಾಗ ಕೂಡಲೇ ಅವನಿಗೆ ಹೊಳೆದದ್ದು, ಅದನ್ನು ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ 'ಪದ್ಯಂ ವಧ್ಯಂ ಗದ್ಯಂ ಹೃದ್ಯಂ; ಹೃದ್ಯಮಪ್ಪ ಗದ್ಯದೊಳೆ ಪೇಳ್ವುದು' ಎಂದು ಮುಂದೆ ಕವಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಹೆಬ್ಬಾರರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅದರಂತೆ ರಾಮಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಮುಂದಣ ಕಥೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತದ ಹೃದ್ಯವಾದ ಸೀತಾಪರಿತ್ಯಾಗದ ಕಥೆಯನ್ನು ರಾಮನ ಅಶ್ವಮೇಧ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದನು. ಆ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕಥೆಯ ಸಂವಾದದ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಮುದ್ದಣ-ಮನೋರಮೆಯರ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪವನ್ನು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಥೆ

ಹೇಳಿದನು. 'ಎಡೆ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕದ ಕನ್ನಡ ನಲ್ಲುಡಿ'ಯನ್ನು ಮೆರೆಯಲು ತಿರುಳ್ಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಕಥೆ ಬರೆದನು. ಈ ಗ್ರಂಥವೂ ಮೈಸೂರಿನ ಕಾವ್ಯಕಲಾನಿಧಿಯವರಿಂದ ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಮುದ್ದಣ-ಮನೋರಮೆಯರ ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪ ಸಂವಾದದ ವಾಕ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ. ಮುದ್ದಣ-ಮನೋರಮೆಯರ ನಡುವಿನ ಪ್ರೀತಿ-ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಮತ್ತು ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪದ ಸಂವಾದವು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ವಿಮರ್ಶೆ, ವ್ಯಂಗ್ಯ ವಿಡಂಬನೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮೀಯ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಿಂದ ಈ ಕಾವ್ಯ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಹಿರಿಮೆಗೂ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

1. ಚಂದ್ರಹಾಸ ಕಥೆಯ ಕರ್ತೃ ಯಾರು?

1. ಸಂಚಿಹೊನ್ನಮ್ಮ
2. ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮ
3. ಕೆಂಪುನಾರಾಯಣ
4. ತಿರುಮಲಾರ್ಯ

2. ಸಂಚಿ ಎಂದರೇನು?

1. ಚೀಲ
2. ಕೊಡ
3. ಮಾತೃ
4. ಮನೆ

3. ಸಂಚಿಹೊನ್ನಮ್ಮನ ಗುರುಗಳು ಯಾರು?

1. ಕೆಂಪು ನಾರಾಯಣ
2. ಪುರಂದರದಾಸರು
3. ಸಿಂಗರಾರ್ಯ
4. ಮನೋರಮೆ

4. 'ಸರಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧಿದೇವತೆ' ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

1. ದೇವರಾಜ ಅಮ್ಮಣಿ
2. ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕ
3. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ
4. ಸಂಚಿ ಹೊನ್ನಮ್ಮ

5. ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಿದ ಸಾಹಿತಿ ಯಾರು?

1. ಕನಕದಾಸರು

2. ಕೆಂಪು ನಾರಾಯಣ

3. ಮುದ್ದಣ

4. ಸಂಚಿ ಹೊನ್ನಮ್ಮ

6. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನವೋದಯದ ಮುಂಗೋಳಿ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

1. ಕನಕದಾಸರು

2. ಮುದ್ದಣ

3. ಕೆಂಪುನಾರಾಯಣ

4. ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರ್

7. ಪದ್ಯಂ ಪದ್ಯಂ ಗದ್ಯಂ - ಹೃದ್ಯಂ ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ನೆನಪಾಗುವ ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿ ಯಾರು?

1. ವ್ಯಾಸರಾಯರು

2. ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರು

3. ಮುದ್ದಣ

4. ಸರ್ವಜ್ಞ

8. ಕನ್ನಡದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ನಾಟಕ ಮಿತ್ರವಿಂದಾ ಗೋವಿಂದ ಇದನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?

1. ತಿರುಮಲಾರ್ಯ

2. ಮುಮ್ಮಡಿ ರಾಯರು

3. ಸಿಂಗರಾರ್ಯ

4. ವಿಷ್ಣುರಾಯರು

ಒಂದು ಅಥವಾ ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1 ಹೆಳವನಕಟ್ಟೆ ಗಿರಿಯಮ್ಮನವರು ರಚಿಸಿರುವ ಕೃತಿಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ:

2. ಹೊನ್ನಮ್ಮಳನ್ನು ಸಂಚಿಹೊನ್ನಮ್ಮ ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ:

3. ಮುದ್ದಣನ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ:

4. ಕೆಂಪು ನಾರಾಯಣನ ಮುದ್ರಾಪಂಜೂಷದ ಕಥಾವಸ್ತು ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ:

5. ಮುದ್ದಣನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ?

ಉತ್ತರ:

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ (ವಿವರಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ) ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಸಂಚಿ ಹೊನ್ನಮ್ಮಳ ಮೇರುಕೃತಿ "ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ" ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ಮುದ್ದಣನವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ..

ಉತ್ತರ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ಕೆಂಪು ನಾರಾಯಣನ “ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷ” ಈ ಕೃತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ:

.....

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಾವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೃಢೀಕರಿಸಬೇಕು.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಿ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ

ಅಧ್ಯಾಯ - ಹತ್ತು

ಹಳೆಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಚರಿತ್ರೆಯ ಒಂದು ಅವಲೋಕನ :

"ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟು ಅನುಭವಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಹ್ಯವಾದವು, ಕೆಲವು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಒರೆಗಲ್ಲು ಯಾವುದು ? ಅವರವರ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವೆ!"

- ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂ.

ಅಧ್ಯಾಯ - ಹತ್ತು

ಹಳೆಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಚರಿತ್ರೆಯ ಒಂದು ಅವಲೋಕನ :

ಹಳೆಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಅವಲೋಕನ:

ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವದ ಹಲವಾರು ಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕತೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ, ರಾಮಾಯಣ-ಮಹಾಭಾರತದಂತಹ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಜಗತ್ತಿನ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ 450 ರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಿಲಾಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಸುಗಮ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಚಲಿತತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪಂಪ ಪೂರ್ವ ಯುಗದಲ್ಲಿಯೇ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟವನ್ನು **ಹಳೆಗನ್ನಡ** ಎಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜೈನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಚರಿತ್ರೆಯ ಈ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ **ಆದಿ-ಕಾವ್ಯ** ಎಂದೂ ಸಹ ಕರೆಯಬಹುದು. ಈ ಕಾಲದ ಅತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಯೆಂದರೆ ಪಂಪ. ಪಂಪನ ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಅಥವಾ **ಪಂಪ ಭಾರತ** ಇಂದಿಗೂ ಮೇರು ಕೃತಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿದೆ. ಪಂಪ ಭಾರತ ಮತ್ತು **ಆದಿಪುರಾಣ**ದ ಮೂಲಕ ಪಂಪ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಪರಂಪರೆಯ ದಿಗ್ಗಜರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಪಂಪ ಭಾರತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರ. ತನ್ನ ಮಾನವತಾವಾದ ಹಾಗೂ ಗಂಭೀರ ಲೇಖನ ಶೈಲಿಯ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದಾನೆ. **ಮಾನವ ಕುಲ ತಾನೊಂದೇ ವಲಂ** ಎಂದು ವಿಶ್ವಮಾನವ ತತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿದ ಜಗದ ಕವಿ ಪಂಪ. ಇದೇ ಕಾಲದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕನೆಂದರೆ **ಶಾಂತಿನಾಥ ಪುರಾಣ**ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಪೊನ್ನ. ಈ ಕಾಲದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ **ರನ್ನ**. ರನ್ನನ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು ಜೈನ ಧರ್ಮೀಯವಾದ **ಅಜಿತ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪುರಾಣ** ಮತ್ತು ಗದಾಯುದ್ಧಂ ಅಥವಾ **ಸಾಹಸಭೀಮ ವಿಜಯ**. ಇದು ಇಡೀ ಮಹಾಭಾರತದ ಒಂದು ಸಿಂಹಾವಲೋಕನದ ಸಮದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧದ ಕೊನೆಯ ದಿನದ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಿಂಹಾವಲೋಕನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ. ಛಂದಸ್ಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕಾಲದ ಕಾವ್ಯ ಚಂಪೂ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿದೆ (ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗದ್ಯ ಮಿಶ್ರಿತ ಪದ್ಯ). ಹಳೆಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜಗತ್ತಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಐದು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಎಂದು ದಾಖಲೆಗಳ

ಸಮೇತ ರುಜುವಾತಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಇಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೆನಪೋದ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿರುವುದು.

ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಅವಲೋಕನ :

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ವಿಶೇಷ ಕಾಲಘಟ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವು ವಚನ, ರಗಳೆ, ಷಟ್ಪದಿ, ಸಾಂಗತ್ಯ ಮತ್ತು ದೇಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತತ್ವ ಪದಗಳು. ಈ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜೈನ, ಹಿಂದೂ ಹಾಗೂ ಜಾತ್ಯತೀತ ಬೋಧನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಕಾರರುಗಳೆಂದರೆ ಬಸವಣ್ಣನ ನೇತ್ರತ್ವದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ, ಹರಿಹರ ಮತ್ತು ರಾಘವಾಂಕ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ, ಪುರಂದರದಾಸರು ಮತ್ತು ಕನಕದಾಸರು, ಸರ್ವಜ್ಞ ಮತ್ತು ಸಂತ ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫರು ಮೊದಲಾದವರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದಾರಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿದವರು.

ವಚನಗಳು ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುವ ಶರಣರ ವಚನಗಳು ಮುಕ್ತ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿವೆ. ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ಬಸವೇಶ್ವರ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಆಯ್ಯಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಮಾದರ ಚನ್ನಯ್ಯ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಿದೇವರು ಮೊದಲಾದವರು ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶರಣರ ನಂತರದ ಕವಿಯಾದ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು ಮಾತ್ರ ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿವೆ. ವಚನಗಳು ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಯೋಚನಾಧಾರೆಗಳು. ಇನ್ನೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಈ ಕ್ರಾಂತಿ ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮಗಳ ಕುರಿತು ಮರು-ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಬಂದ ಮುಖ್ಯ ಬೋಧನೆಗಳೆಂದರೆ **ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ** ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ನೋಟ.

ಹರಿಹರ ತನ್ನ ಶೈವ ಮತ್ತು ವೀರಶೈವ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ರಗಳೆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತಂದನು. ರಾಘವಾಂಕ ತನ್ನ ಆರು ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಷಟ್ಪದಿ ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದನು. ಅವನ ಮುಖ್ಯ ಕೃತಿ **ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ**, ಪೌರಾಣಿಕ ಪಾತ್ರವಾದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು. ಈ ಕೃತಿ ಸಹ ತನ್ನ ತೀವ್ರವಾದ ಮಾನವತಾವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಕಾಲದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜೈನ ಕವಿ ಜನ್ನ. ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳಾದ **ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ** ಮತ್ತು **ಅನಂಥನಾಥ ಪುರಾಣ**ಗಳ ಮೂಲಕ ಜೈನ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದನು. ಇದೇ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ಬಗೆಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಕೃತಿ ಕೇಶಿರಾಜನ

ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ “**ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ**”, ಕನಕದಾಸರ “**ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ**” ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಕಾರರುಗಳು ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ 19ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಸುದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ಕಾಲಘಟ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಪ್ರಾಯಶಃ ಕನ್ನಡದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ. **ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ** ಈತನ ಮೇರುಕೃತಿ. ಇದು ಮಹಾಭಾರತದ ಮೊದಲ ಹತ್ತು ಪರ್ವಗಳನ್ನು ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ಕೇವಲ ರೂಪಾಂತರವಲ್ಲ ; ಅನೇಕ ಕವಿ ಸಮಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಸ್ವಂತ ಕೃತಿಯೆಂಬಂತೆ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ . ಈ ಕೃತಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ) ೧೫ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಭಕ್ತಿ ಪಂಥದ ಹರಿದಾಸರಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದದ್ದು. ಈ ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಪದ' ಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಇವು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗ ಬಯಸುವ ಭಕ್ತನ ಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತದೊಂದಿಗೂ ನಿಲುಕಿದೆ. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿಯಾಗಿದೆ. ದಾಸರ ಪದಗಳಿಗೆ ದೇವರನಾಮಗಳೆಂದೂ ಹೆಸರು. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳೆಂದರೆ **ಪುರಂದರದಾಸ ಮತ್ತು ಕನಕದಾಸ**. ಇವರನ್ನು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಶ್ವಿನಿದೇವತೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕೀರ್ತನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ತತ್ವಪದಗಳು, **ಕನ್ನಡದ ಸೂಫಿ ಪಂಥದ** ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿವೆ. 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ **ಮುದ್ದಣನು** ರಚಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿಯಾಗಿದೆ. ಮುದ್ದಣನನ್ನು **ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಮುಂಗೋಳಿ** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ:

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾವಿರಾರು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಕಾರರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು , ಇವರುಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಪತ್ತರಿತವಾದ ಪರಂಪರೆ ಇರುವುದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು, ತದನಂತರ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಾರಂಭ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಜನಮತಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ನಂತರ ನವೀನ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳ

ಸಾಹಿತ್ಯದಂತೆ ಆಶ್ರಿತ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗದೆ ಕನ್ನಡವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ದಾರ್ಶನಿಕ ಮತ್ತು ತಾತ್ವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಗ್ರಂಥಗಳ ವಿಷಯ, ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ, ವ್ಯಾಕರಣ ಶೈಲಿ, ಛಂದಸ್ಸು ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರ ಈ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧವಾಗಿದ್ದು ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮಾರ್ಗ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಅಚ್ಚುಕನ್ನಡದ ದೇಸಿ ಪರಂಪರೆಯವರೆಗೆ ವಿವಿಧ ರೂಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಚಂಪೂ, ವಚನ, ರಗಳೆ, ಷಟ್ಪದಿ, ಸಾಂಗತ್ಯ, ಶತಕ, ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ, ತತ್ವಪದಗಳು, ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಗಮವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ವಿಷಯಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ವೈವಿಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಜ್ಞಾನ, ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎದುರು ನೋಡಿದರೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ಜಗತ್ತಿನ ಕೆಲವೇ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಭಾಷೆಯ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಅನುಸಾರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಇದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂದಿರುವ ವಿಶೇಷ ಗೌರವವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಂಥಮುಣ:

1. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ತ ಸು ಶಾಮರಾಯ
2. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ರಂ ಶ್ರೀ ಮುಗಳಿ
3. ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಜಿ ಎಸ್ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
4. ಕನ್ನಡ ಕೃಪಿಡಿ - ಕೆ ವಿ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ
5. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೋಶ - ರಾಜಪ್ಪ ದಳವಾಯಿ
6. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೋಶ - ಚಿ ಸಿ ನಿಂಗಣ್ಣ
7. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ - ಎಚ್ ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ
8. ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆ - ಸಂಪುಟ - 1 - ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
9. ಕರ್ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆ - ಸಂಪುಟ - 2 - ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
10. ಸಮಗ್ರ ಗದ್ಯ ಸಂಪುಟ-1 - ಜಿಎಸ್ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
11. ಸಮಗ್ರ ಗದ್ಯ ಸಂಪುಟ 2 - ಜಿಎಸ್ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
12. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಎಲ್ ಎಸ್ ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್
13. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಕಥಾಂತರ - ಎಚ್ ಎಸ್ ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ
14. ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಬೋಧನೆ - ಎನ್ ಬಿ ಕೊಂಗವಾಡ
15. ಚಂಪೂ ಕವಿಗಳು - ಪಿ ವಿ ನಾರಾಯಣ
16. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ - ಜಿಎಸ್ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
17. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಎಂ ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ
18. ತ್ರಿಪದಿ, ರಗಳೆ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ -ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ
19. ಸಾಂಗತ್ಯ ಕವಿಗಳು - ಹಂಪ ನಾಗರಾಜಯ್ಯ
20. ಷಟ್ಪದಿ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಕೆ ಮರಳಸಿದ್ದಪ್ಪ

21. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಡಾ. ಕೆ . ಕೆಂಪೇಗೌಡ
22. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಚರಿತ್ರೆ - ಡಾ. ಬಿ ವಿ ವಸಂತ್ ಕುಮಾರ್
23. ಆಡಳಿತ ಕನ್ನಡ - ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
24. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕನ್ನಡ - ಡಾ. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಶ ಮತ್ತು ಪ್ರೊ. ವಿ.
ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ - ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ವಿ.ತಾ.ವಿ ಬೆಳಗಾವಿ.
25. ಪಂಪಭಾರತ (ಗದ್ಯಾನುವಾದ) - ಎನ್ ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್
26. ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ಪರಿಷ್ಕೃತ - ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
27. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು - ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು
28. ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು - ಡಾ. ಎಂ ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ
29. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಕೈಪಿಡಿ - ಸಂಗಮೇಶ ಸವದತ್ತಿಮಠ
30. ಆಡಳಿತ ಪದಕೋಶ - ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು
31. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸ್ವರೂಪ - ಕೆ ಎಂ ಕೃಷ್ಣ ರಾವ್, ಮೈಸೂರು
32. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು (ಪರಿಷ್ಕೃತ) - ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು.

“ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ಮೃಗಗಳಿಗೆ ಅಂಜಿದೊಡೆ ಎಂತಯ್ಯ ?
ಸಮುದ್ರದ ತಡಿಯಲೊಂದು ಮನೆಯಮಾಡಿ ನೊರೆತರೆಗಳಿಗೆ ಅಂಜಿದೊಡೆ ಎಂತಯ್ಯ ?
ಸಂತೆಯೊಳಗೆ ಒಂದು ಮನೆಯಮಾಡಿ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ನಾಚಿದೊಡೆ ಎಂತಯ್ಯ ?
ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಬಳಿಕ ಸ್ತುತಿ - ನಿಂದೆಗಳು ಬಂದೊಡೆ
ಮನದಲ್ಲಿ ಕೋಪವ ತಾಳದೆ ಸಮಾಧಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು”.

- ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ.

“ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ, ಆತನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೊಗಳಿ ಹಾಡುವಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ,
ಅವನಿಗಾಗದವರು ತೆಗಳಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟವನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ”.

- ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ .

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ವಿವರಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:

ಡಾ. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಶ

ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ: 9900832331

ಇಮೇಲ್ ವಿಳಾಸ: thimmesh83@gmail.com